

Carlo Collodi

Aventurile lui Pinochio

I

Cum a găsit meșterul tâmplar Cireașă, o bucată de lemn care plângea și râdea, ca un copil.

— A fost odată...

— Un împărat! se vor grăbi să mă întrerupă micuții mei cititori.

— Nu, dragii mei copii, v-ați înșelat. A fost odată o bucată de lemn.

Nu era un lemn de mare preț, ci un lemn ca toate lemnele, din cele pe care iarna le punem în sobă, ca să facem focul și să încălzim odăile.

Nu știi cum s-a făcut, dar într-o bună zi, bucată asta de lemn s-a pomenit în prăvălia unui tâmplar bătrân, pe care-l chema, meșterul Anton, dar pe care lumea îl poreclise meșterul Cireașă, din pricină că avea nasul roșu și lustruit, ca o cireașă coaptă.

De-abia dădu cu ochii de bucată de lemn, și meșterului Cireașă începu să-i salte inima de bucurie și frecându-și mâinile mulțumit, bolborosi cu vocea pe jumătate:

— Lemnul a sosit taman la vreme, am să fac din el un picior la o masă.

Zis și făcut. Puse numaidecât mâna pe bardă, ca să-l curețe de coajă și să-l subțieze dar nu apucă bine să-i scoată prima așchie, și rămase încremenit pe loc, deoarece auzise un glas pițigăiat, care începuse să strige:

— Nu da în mine că mă doare!

Vă puteți lesne închipui cum a rămas bietul unchiaș, meșterul Cireașă.

Aruncă o privire speriată prin odaie ca să vadă dincotro venea vocea, dar nu văzu pe nimeni. Se uită sub masă, nimeni se uită într-un dulap care stătea veșnic închis, nimeni se uită în coșul cu răzătură și talașe, nimeni deschise ușa ca să dea o ochire în stradă, dar nimeni. Ei, atunci?

— Am înțeles! adăugă el îndată, râzând și scărpinându-și „peruca”, se vede că mi s-a părut. Haidem la lucru.

Și după ce luă iarăși barda în mână, trase o lovitură zdravănă bucății de lemn.

— Aoleu! Cum mă doare! strigă văicărindu-se aceeași voce pițigăiată.

De rândul acesta, meșterul Cireașă rămase înlemnit, cu ochii ieșiți din cap de spaimă, cu gura căscată și cu limba scoasă de un cot și mai bine.

După ce își veni puțin în fire, începu să îngâne, tremurând de frică:

— De unde o fi ieșit glasul ăla, care a strigat „aoleu”. Nu e nici țipenie de om. Nu cumva bucată asta de lemn a învățat să plângă și să miorläie ca un copil? Așa ceva nu-mi vine să cred. Lemnul, uite-l aici: e un lemn de ars în sobă, ca atâtea altele, și dacă îl pui pe foc poți să-ți fierbi o oală cu fasole. Ori poate că s-o fi ascuns cineva înăuntru? Dacă e așa, atât mai rău pentru el. Îi arăt eu lui acum!

Și zicând acestea, apucă bucată de lemn cu amândouă mâinile și începu s-o lovească fără milă de pereții odăii.

Apoi se puse să asculte, ca să vadă dacă se mai vaită cineva. Așteptă două minute, nimic, cinci minute, nimic zece minute, tot nimic!

— Am înțeles, zise el, căznindu-se să râdă și îndreptându-și peruca, se vede că mi s-a părut numai că aud un glas care să fi strigat „aoleu”! Haidem înapoi la lucru.

Și deoarece îi intrase frica în oase, începu să cânte, ca să prindă nițel curaj.

Apoi, după ce puse jos barda, luă rindeaua, ca să subțieze și să netezească bucată cea de lemn dar pe când dădea cu rindeaua în sus și în jos, auzi din nou același glas, care îi spuse râzând:

— Astâmpăra-te! Astâmpăra-te că mă gâdil!

De data aceasta, bietul meșter Cireașă căzu ca trăsnet. Când deschise ochii, se

pomeni lungit la pământ. Fața lui părea schimbată cu totul, iar vârful nasului, din roșu cum era, se făcuse vânăt de groază.

II

Meșterul Cireașă dăruiește bucata de lemn prietenului său Geppetto, ca să-și facă o păpușă cu meșteșug care știe să joace, să mânuiască sabia și să se dea tumba.

În clipa aceea cineva bătu la ușă.

— Intră, îngână tâmplarul, fără să aibă putere să se scoale de jos.

Și iată că intră în prăvălie un unchiaș plăcut la înfățișare, pe care îl chema Geppetto dar copiii din sat, când își puneau în gând să-l necăjească, îi ziceau „Mămăliguță”, din pricina perucii lui galbene, care semăna foarte mult cu mămăliga.

Geppetto era tare țâfnos. Vai și amar dacă îi zicea cineva „Mămăliguță”! Se înfuria ca un taur și nu era chip s-o scoți la cale cu el.

— Bună ziua, meștere Anton, zise Geppetto.

— Ce faci aici pe jos?

— Învăț furnicile să socotească.

— Frumoasă petrecere! Dar ce te-aduce pe la mine, cumetre Geppetto?

— Ce să m-aducă? Părdalnicele de picioare. Uite ce, meștere Anton, am venit să-ți cer o favoare.

— La porunca dumitale, răspunse tâmplarul, sculându-se în genunchi.

— Azi dimineață mi-a trăsnit prin cap o idee.

— S-o auzim.

— Mi-am pus de gând să-mi fac o păpușă de lemn; dar o păpușă cum nu e alta, o păpușă care să știe să joace, să mânuiască sabia și să se dea tumba. Cu păpușa asta vreau să colind lumea, ca să-mi câștig o bucată de pâine și o leacă de vin: ce zici?

— Bravo, „Mămăliguță”! strigă glasul cel pițigăiat, care nu se știa de unde vine.

Când a auzit că i se zice „Mămăliguță”, cumătrul Geppetto, de turbăciune se făcu roșu ca un ardei, și întorcându-se către tâmplar, îi strigă înfuriat:

— De ce-ți bați joc de mine?

— Cine, eu?

— Pentru ce mi-ai zis „Mămăliguță”?

— Nu ți-am zis eu.

— D-apoi cine, eu? Dumneata mi-ai zis.

— Ba nu!

— Ba da!

— Ba nu!

— Ba da!

Și aprinzându-se din ce în ce mai tare, trecură de la vorbe la fapte, și înșfăcându-se unul pe altul, s-au zgâriat cu unghiile, s-au mușcat cu dinții, s-au părut în lege.

Când s-a isprăvit chelfăneala, meșterul Anton se pomeni cu peruca galbenă a lui Geppetto în mână, iar Geppetto băgă de seamă că ține în gură peruca cărlionțată a tâmplarului.

— Dă-mi înapoi peruca! strigă meșterul Anton.

— Dă-mi-o și tu pe a mea și să facem pace.

Și amândoi unchiașii, după ce fiecare și-a luat peruca, își strânseseră mâinile, jurându-și prietenie unul altuia, pentru toată viața.

— Și cum spunea, cumetre Geppetto începu tâmplarul în semn de pace cu ce pot să te slujesc?

— Mi-ar trebui o bucată de lemn din care să-mi fac păpușa mi-o dai?

Meșterul Anton, uimit de mulțumire, se repezi numai decât să ia de pe laviță bucata cea de lemn, care îi pricinuisese atâta frică.

Dar când fu s-o dea prietenului său, bucata de lemn se zvârcoli deodată și alunecându-i din mâini, trase o lovitură zdravănă în țurloaiele bietului Geppetto.

— Ah! Așa știi dumneata, meștere Anton, să-ți dăruiești lucrurile? Mai

cotonogit!

- Îți jur că nu e vina mea!
- Nu cumva o fi a mea!
- Vina e a blestematului ăstuia de lemn...
- Știu că e a lemnului dar dumneata mi l-ai aruncat peste picioare!
- Nu ți l-am aruncat eu!
- Mincinosule!
- Geppetto, nu mă batjocori, c-acuma îți zic „Mămăliguță”.
- Strigoiiule!
- Mămăliguță!
- Vită încălțată!
- Mămăliguță!
- Maimuțoiul dracului!
- Mămăliguță!

Când a auzit că-i zice „Mămăliguță” pentru a treia oară, lui Geppetto i se făcu negru înaintea ochilor, se aruncă asupra tâmplarului, și o nouă păruială, mai zdravănă ca cea dintâi, se încinse între dânșii.

După ce s-au săturat bine de trântea, meșterul Anton se pomeni cu două zgârieturi de-a lungul nasului, iar celălalt cu doi nasturi lipsă la jiletcă. Socoteala astfel făcută, își strânseseră mâinile, jurându-și din nou prietenie pentru toată unul altuia, viața.

Apoi Geppetto își luă la subțioară bucata de lemn, și mulțumind meșterului Anton, se întoarse schiopătând acasă.

III

Geppetto, întors acasă, se apucă numaidecât să-și facă păpușa, pe care o botează cu numele de Pinocchio. Întâile ștrengării ale păpușii.

Casa lui Geppetto se compunea dintr-o odăiță în pământ, luminată cu o ferăstrucică de sub scară. Mobila era nu se poate mai săracăcioasă: un scaun stricat, un pat ca vai de el și o măsuță hodorogită. În peretele din fund se afla o sobă, în care ardea focul dar focul era numai zugrăvit, și lângă foc era zugrăvită o tingire care dădea în clocote și scotea niște aburi de-ai fi zis că sunt aburi adevărați.

Abia ajuns acasă, Geppetto luă repede uneltele și începu să-și facă păpușa mult dorită.

— Ce nume să-i pun? se întrebă în sine Geppetto.

— Am să-i zic Pinocchio. Numele ăsta o să-i poarte noroc. Am cunoscut o familie întregă care se chema așa: Pinocchio tatăl, Pinocchioia mama, Pinoccheii copiii, și toți o duceau destul de bine. Cel mai bogat din ei era cerșetor.

Și-acum că găsisese numele păpușii lui, începu să lucreze cu nădejde, și îi făcu mai întâi părul, apoi fruntea, apoi ochii.

După ce i-a făcut ochii, care nu-i fu mirarea când văzu că ochii păpușii se mișcau și se uitau țintă la el.

Geppetto, văzând că ochii îl privesc întruna era cât p-aci să se înfurie și zise pe un ton cam supărat:

— Ochi de lemn, ce vă tot zgâiți așa la mine?

Nimeni nu răspunse.

I-a făcut apoi nasul; dar n-apucă să-l isprăvească bine, și nasul începu să crească: și creșcu, și creșcu, până ce în câteva minute ajunse un nas care părea că nu se mai sfârșește.

În zadar bietul Geppetto, se trudea să-l mai scurteze cu cât îl tăia, cu atât nasul se făcea mai lung.

După nas i-a făcut gura.

Dar gura nici nu era sfârșită bine și începu numaidecât să râdă și să-l îngâne.

— Încetează cu atâta râs! strigă Geppetto furios; așa ca și cum ar fi vorbit pământului.

— N-auzi să încetezi cu râsul? urlă el cu voce amenințătoare.

Atunci gura încetă să râdă, dar scoase toată limba afară. Geppetto, ca să nu-și piardă vremea degeaba, s-a făcut că nu bagă de seamă și își văzu înaintea de lucru.

După gură îi făcu barba, apoi gâtul, apoi umerii, pânțele, brațele și mâinile.

De-abia sfârșise mâinile, și Geppetto simți că-i zboară peruca din cap. Se ridică și ce să vadă? Peruca lui galbenă în mâinile păpușii.

— Pinocchio, dă-mi îndărăt peruca!

Însă Pinocchio în loc să i-o dea înapoi, și-o îndesă pe cap, până peste urechi, aproape să se înăbușească sub ea.

În fața unei asemenea îndrăzneli nemaipomenite și batjocoritoare, Geppetto deveni trist și gânditor, cum nu mai fusese în toată viața și întorcându-se către Pinocchio îi spuse:

— Copil afurisit! Nici n-ai făcut bine ochi, și ai și început să nu-l respecti pe tatăl tău! Rău, băiete dragă, foarte rău!

Și își șterse o lacrimă.

Mai rămâneau de făcut picioarele. Când Geppetto le isprăvi și pe acestea, se pomeni deodată cu o lovitură de călcâi în vârful nasului.

— Așa îmi trebuie, își zise el în gând. Trebuia să mă aștept și la asta. Acum e prea târziu.

Apoi luă păpușa de subțiori și o puse jos, pe pardoseala odăii ca s-o facă să umble.

Pinocchio avea picioarele amorțite și nu știa să le miște, așa că Geppetto îl ducea de mână ca să-l învețe cum să facă pașii unul după altul.

Când i s-au dezmoțit picioarele, Pinocchio începu să umble singur și să alerge de colo până colo prin odaie: dar când ajunse în dreptul ușii, se repezi în uliță și o luă la goană. Bietul Geppetto s-a luat în fugă după el fără însă ca să-l poată ajunge, căci împielitatul de Pinocchio sărea ca un iepure, și lovind cu picioarele în pietrele de pe drum, făcea un zgomot cât douăzeci de cizme soldățești.

— Puneți mâna pe el! Puneți mâna pe el! urlă Geppetto dar lumea de pe drum, văzând păpușa de lemn care fugea ca un cal, se oprea fermecată s-o privească, și râdea, râdea, râdea cât o țineau puterile.

În sfârșit, din nefericire, sosi un gardian care auzind gălăgia și crezând că e o slugă care a ridicat mâna asupra stăpânului său, se înfipse îndrăzneț pe amândouă picioarele în mijlocul drumului, hotărât să-l prindă și să împiedice astfel alte nenorociri viitoare.

Dar păpușii, când văzu de departe că gardianul îi stă în drum, îi veni în minte să-i tragă o păcăleală și să se strecoare binișor printre picioarele lui, dar când colo s-a întâmplat să dea greș.

Gardistul, fără să se sinchisească îl apucă frumușel de nas (nasul era parcă înadins făcut ca să aibă gardiștii de ce să-l prindă) și îl dădu în primirea lui Geppetto. Acesta, drept pedeapsă, vroia să-i tragă o strașnică urecheală. Dar, închipuiți-vă mutra lui, când băgă de seamă că n-are de ce să-l apuce: și știți pentru ce? Pentru că, în graba de a-l isprăvi cât mai repede, uitase să-i facă urechile.

Îi înfipse atunci mâna în ceafă, și pe când îl împingea înainte, îi striga dând din cap amenințător.

— Haidem repede acasă. N-avea grijă c-o să ne răfuim noi acolo.

Păpușa, când auzi ce-o așteaptă, se trânti jos și nu mai vru să meargă cu nici un chip.

În vremea aceasta toți curioșii se strânseseră în jurul lor și începură să-și dea părerea.

Unul zicea una, altul zicea alta.

— Biata păpușică! spuneau unii, bine face că nu vrea să se întoarcă acasă! Cine știe ce bătaie îi pregătește nesuferitul ăsta de Geppetto.

Iar alții adăugau:

— Geppetto măcar că pare om de treabă, dar cu copiii se poartă ca un sălbatic! Dacă-i lasă păpușa pe mână, e în stare s-o sfărâme în bucățele!

În sfârșit, atâta au țipat și au murmurat, încât gardistul i-a dat drumul lui

Pinocchio, iar pe bietul Geppetto îl duse la închisoare. Unchiasul neștiind cum să se apere, plângea ca un vițel și murmură printre sughițuri:

— Afurisit copil! Și când mă gândesc că m-am trudit atâta până să-l fac! Dar lasă! Așa îmi trebuie! Cine m-a pus.

Ce s-a întâmplat mai pe urmă, e o povestire așa de ciudată că nu-ți vine să crezi: am să v-o spun totuși în capitolele următoare.

IV

Povestea păpușii cu Greierașul vorbitor, din care se vede cum copiii îndărătnici nu vor s-asculte de cei care știu mai mult decât el

Așadar, aflați copiii mei, că pe când bietul Geppetto era dus fără nici o vină la închisoare, ștregarul de Pinocchio, scăpat din ghearele gardistului, a rupt-o la fugă peste câmp ca să se întoarcă mai repede acasă; și în iuțea fugii, sărea peste movile, peste garduri, peste gropi pline cu apă, întocmai ca o căprioară ori ca un iepure urmărit de vânători.

Ajuns în fața casei, găsi ușa întredeschisă. O împinse, intră, trase zăvorul, și se trânti pe jos, scoțând un lung suspin de mulțumire.

Dar mulțumirea lui nu ținu mult, deoarece auzi în odaie pe unul care făcea:

— Cri-cri-cri!

— Cine mă strigă? zise Pinocchio tremurând de spaimă.

— Eu sunt!

Pinocchio se întoarse, și văzu un greier cât toate zilele, care sărea sprinten pe zid.

— Ia spune, greiere, cine ești?

— Sunt Greierașul vorbitor, și locuiesc în odaia asta de mai bine de o sută de ani.

— Bine, dar astăzi odaia e a mea, răspunse Pinocchio, și dacă vrei să-mi faci o mare plăcere, șterge-o repede de aici, fără să te mai uiți îndărăt.

— N-am să plec, adăugă Greierul, până când nu ți-oi spune un lucru.

— Haide, spune mai repede și șterge-o.

— Vai de copiii care nu-și ascultă părinții, și fug din casa părintească. N-or să aibă noroc pe lume; și mai curând sau mai târziu amar o să se căiască.

— Cântă Greiere dragă, cântă cât vrei și cât îți place. Eu știu una și bună: mâine cum s-o lumina de ziuă, îmi iau catrafusele și pe aici mi-e drumul că dacă rămân știu eu ce m-așteaptă, o să mi se întâmple ca celorlalți copii: o să mă trimită la școală și de voie de nevoie o să fiu silit să învăț, și îți spun curat, chef de carte nu prea am: îmi place mai bine să alerg după fluturi cât e ziua de mare și să mă sui prin pomi după cuiburi de păsărele.

— Sărmane neghiob! Dar tu nu știi că în ziua când te vei face mare, o să fii un nătărău și jumătate și toată lumea o să-și bată joc de tine?

— Ia slăbește-mă cu marafeturile tale, cobe ce ești, strigă Pinocchio.

Dar Greierul, liniștit și cuminte, în loc să se supere de obrăznicia păpușii, urmă pe același ton:

— Bine, dacă nu-ți place cartea, de ce nu te apuci și tu de vreun meșteșug ca să-ți câștigi prin muncă pâinea de toate zilele.

— Vrei să-ți vorbesc pe șleau? răspunse Pinocchio al nostru, care cam începuse să-și piardă răbdarea. Din toate meșteșugurile din lume, numai unul singur îmi place cu adevărat.

— Care anume?

— Cel de a mânca, a bea, a dormi și a petrece, și de a hoinării de dimineața până seara.

— Însă, adăugă Greierașul vorbitor pe același ton liniștit, toți cei care fac așa, sfârșesc la spital ori la pușcărie.

— Ascultă, Greier împielit, dacă mai urmezi cu fleacurile tale, îmi ies din pepeni și e vai de tine!

— Sărmane Pinocchio, mi-e milă de tine!

— Pentru ce ție milă?

— Pentru că ești păpușă, și ce e mai rău, ai și capul de lemn.

La auzul acestor vorbe, Pinocchio sări turbat de mânie, puse mâna pe un ciocan de lemn și azvârli cu el în Greier.

Poate că nu-și închipuia să-I nimerească, însă din păcate îl nimeri drept în cap, așa că bietul Greiere abia mai putu să strige „cri-cri-cri”, își dădu sufletul și rămase sleit de perete.

V

Lui Pinocchio i se face foame și caută un ou ca să-și facă omletă dar când nici nu se aștepta, omleta îi zboară pe fereastră.

În vremea aceasta începuse să se înnopteze și Pinocchio, aducându-și aminte că n-a mâncat nimic, simți la stomac, o împunsătură, care aducea foarte mult cu foamea.

Dar foamea la copii crește repede așa că după câteva clipe, bietului Pinocchio îi chiorăiau mațele și nu știa ce să facă, ce să dregă, ca să găsească ceva de îmbucat.

Dădu fuga la vatra în care fierbea o tingire, ca să-i ridice în sus capacul și să vadă ce e înăuntru: însă tingirea era numai zugrăvită pe zid. Închipuți-vă cum a rămas păpușica noastră. Nasul, din lung cum era, se făcu și mai lung cu patru degete cel puțin.

Începu atunci să alerge prin odaie și să scotocească prin toate colțurile, prin toate cutiile ca să găsească un codru de pâine, măcar o bucată cât de mică, un os care se aruncă la câini, nițică fasole fiartă, o coadă de pește, un sâmbure de cireașă, în sfârșit ceva de mestecat: dar nu găsi nimic, nimic, absolut nimic.

Și în vremea aceasta foamea creștea, creștea mereu bietul Pinocchio n-avea altă mângâiere decât să caște și trăgea niște căscaturi de-i ajungea gura până la urechi. Și după ce căscă, scuipă și simți că i se duce stomacul din trup.

Apoi deznădăjduit își zise plângând:

— Bine îmi spunea mie Greierașul vorbitor. Am făcut rău că n-am ascultat pe tata și am fugit de-acasă... Dacă tata ar fi lângă mine, n-aș mai căsca atât! Oh! Ce boală îndrăcită e și foamea!

Care însă nu-i fu mirarea când zări sus pe o laviță ceva rotund și alb, care semăna grozav cu un ou. Dintr-o săritură fu lângă el. Era un ou, un ou adevărat.

E peste putință să descriem bucuria lui Pinocchio. De teamă că e prada unui vis, învârtea oul în mână, îl pipăia, îl săruta, și sărutându-l zicea:

— Cum să-l fac? Omletă? Nu, mai bine ochiuri! Adică, n-ar fi mai gustos dacă l-aș coace în cenușă? Or să-l beau așa crud? Nu, tot mai bine să-l fac omletă sau ochiuri ard de dorință să-l mănânc! Zis și făcut, puse o tigaie deasupra unor vreascuri aprinse: iar în tigaie, în loc de untură sau unt, apă și când apa începu să scoată aburi, țac! Sparse coaja oului, gata să-l toarne înăuntru.

Dar în loc de albuș și gălbenuș se pomeni că iese din ou un pui vesel și sprinten, care ploconindu-se înaintea lui îi spuse:

— Mii de mulțumiri, domnule Pinocchio, că mai scutit de oboseala de a-mi sparge singur coaja! Să ne vedem cu bine și multă sănătate celor de acasă.

Zicând acestea, întinse aripile, și își luă zborul prin fereastra care era deschisă.

Biata păpușica rămase ca vrăjită locului, cu privirea țintă, cu gura căscată și cu cojile oului în mână. Când își veni în fire, începu să plângă, să țipe, să bată din picioare, și plângând zicea:

— Bine îmi spunea mie Greierașul-vorbitor! Dacă n-aș fi fugit de-acasă și dacă tata ar fi acum lângă mine, n-aș muri de foame ca un câine. Oh! Ce boală îndrăcită mai e și foamea! Și deoarece mațele îi chiorăiau tot mai tare și nu știa cum să le potolească, se hotărî să iasă din casă și să dea o fugă până în satul vecin, nădăjduind să găsească o ființă milostivă, care să-i facă pomană cu o felioară de pâine.

VI

Pinocchio adoarme cu picioarele în ligheanul cu tăciuni aprinși, și dimineața se trezește cu ele arse.

Afară era o noapte de iad. Tuna de rupea pământul", fulgera ca și cum s-ar fi aprins cerul, și un vânt rece și pătrunzător, suflând cu furie și ridicând nori întregi de praf, făcea să scârțâie și să geamă toți copacii din câmpie.

Lui Pinocchio îi clănțăneau dinții de frica tunetelor și a fulgerelor dar foamea era mai tare decât frica, așa că deschise ușa, o porni la drum și dintr-o sută de sărituri ajunse în satul vecin abia trăgându-și sufletul și cu limba scoasă ca un câine de vânătoare.

Însă peste tot, pustiu și întuneric. Prăvăliile erau închise; ușile caselor închise, ferestrele închise, iar pe uliță, nici țipenie de om. Parcă ar fi fost un cimitir.

Bietul Pinocchio, nebun de deznădejde și de foame, trase de clopoțelul unei case și începu să sune, zicându-și în gând:

— Poate o ieși cineva!

Într-adevăr iată că se arată un bătrân, cu scufia în cap, care îl întreabă necăjit:

— Ce poștești la ceasul ăsta?

— Fii așa de bun și dă-mi o bucățică de pâine!

— Așteaptă că mă întorc îndată, răspunse unchiașul, crezând că are aface cu o haimana care-și petrece noaptea sunând clopotele caselor, ca să deștepte pe bieții oameni din somn.

După câteva clipe fereastra se deschise, și vocea unchiașului strigă către Pinocchio.

— Vino mai aproape și ține pălăria.

Pinocchio era cu capul gol: se apropie și simți cum se revarsă peste el o găleată cu apă udându-l din cap până în picioare.

Se întoarse acasă ud ca un șoarece, mort de oboseală și de foame și nemaiputându-se ține pe picioare, se întinse pe jos punându-și picioarele zdrelite și zgâriate deasupra unor vreascuri aprinse.

Apoi îl fură somnul dar pe când dormi, picioarele lui fiind de lemn au luat foc, și încet încet s-au prefăcut în cenușă.

Și Pinocchio dormea mereu și sforăia, ca și cum picioarele nici n-ar fi fost ale lui. În sfârșit când s-a luminat de ziuă, s-a deșteptat, pentru că cineva bătuse în ușă.

— Cine e? întrebă el căscând și frecându-se la ochi.

— Eu sunt! răspunse un glas. Era glasul lui Geppetto.

VII

Geppetto se întoarce acasă, și îi dă păpușii mâncarea pe care o pregătise pentru el.

Biata păpușă cu ochii lipiți de somn, nu băgase încă de seamă că picioarele îi erau arse; așa că îndată ce auzi glasul tatălui său, se rezemă de un scaun ca să se ridice și să tragă zăvorul; însă după câteva zvârcoliri zadarnice, căzu întins pe pardoseală.

Și în căderea lui, făcu atâta zgomot, ca și cum ar fi căzut din pod un sac cu nuci.

— Deschide! strigă Geppetto de afară.

— Nu pot, dragă tată, răspunse păpușica plângând și rostogolindu-se pe jos.

— De ce nu poți?

— Pentru că mi-a mâncat picioarele?
— Cine ți le-a mâncat?
— Pisica, adăugă Pinocchio, văzând cum în fața lui o pisică se juca de zor cu niște surcele.

— Deschide, n-auzi! strigă iarăși Geppetto: dacă nu, când voi intra în casă ți-arăt eu ție pisică!

— Nu pot să stau în picioare, crede-mă. Oh! Săracul de mine! Săracul de mine! Să fiu silit să mă târăsc pe genunchi toată viața.

Geppetto, crezând că toate văicărelile acestea erau alte ștrengării de-ale păpușii, se hotărî să isprăvească la un fel: și, agățându-se de zid, intră în casă pe fereastră.

Era furios și hotărât: dar când văzu pe bietul Pinocchio întins pe jos și fără picioare, începu să se înduioșeze și luându-l repede în brațe începu să-l sărute, să-l mângâie și să-l răsfețe, și, cu lacrimile cât pumnul pe obraz, îl întrebă, sughițând:

— Dragul meu băiețel! Cum se face că ți-ai ars picioarele?

— Nu știu, tată, dar crede-mă c-am petrecut o noapte cumplită de care o să-mi aduc aminte toată viața. Tuna, fulgera și eu nu mai puteam de foame. Greierașul-vorbitor mi-a spus: „Așa-ți trebuie: n-ai vrut s-asculți” și eu i-am răspuns: „Ia slăbește-mă, Greier împielit” și el mi-a mai spus: „Ești o păpușă și ai capul de lemn”, iar eu l-am pocnit cu ciocanul în cap și l-am omorât dar vina a fost a lui, eu nu vroiam să-l omor, și dovadă e c-am pus o tigaie pe foc, însă puiul a luat-o la sănătoasa și mi-a zis: „Rămâi cu bine și multă sănătate celor de acasă”. Și foamea creștea mereu, așa că bătrânul ăla cu scufia de noapte, arătându-se la fereastră mi-a zis: „Vino mai aproape și ține pălăria”, și m-am pomenit cu o găleată de apă în cap, căci să ceri o bucată de pâine nu e rușine, nu-i așa? M-am întors numaidecât acasă, și cum mi-era foame mereu, mi-am pus picioarele deasupra vreascurilor ca să se usuce, și dumneata te-ai întors, și le-am găsit arse, și de foame tot n-am scăpat și-am rămas și fără picioare: Ih!... ih!... ih!... ih!...

Și bietul Pinocchio începu să plângă, să se jelească așa de tare, că se auzea cale de-o poștă.

Geppetto, care din tot ce îndrugase Pinocchio înțelese un singur lucru, și anume că păpușica era lihnită de foame, scoase din buzunar trei pere, pe care i le dete, spunându-i:

— Uite aceste trei pere, erau tot prânzul meu: însă ți le dau bucuros. Mănâncă-le și astâmpără-ți foamea.

— Dacă vrei să le mănânc, fii așa de bun și curăță-le de coajă.

— Să le curăț de coajă? se minună Geppetto. Nu te știam așa de mofturos, și cu cerul gurii așa de delicat. Rău, băiete dragă! Află de la mine că omul trebuie să se învețe cu de toate, că niciodată nu se știe ce se poate întâmpla. Se văd atâtea lucruri în lume!

— Ai dreptate dumneata, adăugă Pinocchio, însă eu nu pot să mănânc o poamă, până nu e curățată de coajă. Nu pot să sufăr cojile.

Și bietul Geppetto, om blând din fire, scoase un briceag, curăță perele, și puse cojile într-un colț al mesei.

Pinocchio dintr-o înghițitură mancă întâia pară, vru să-i arunce cotorul, însă Geppetto îl opri, spunându-i:

— Nu-l arunca: în lumea asta toate lucrurile au rostul lor.

— Bine, dar n-o să mănânc și cotorul! strigă păpușica înfuriindu-se ca o viperă.

— Cine știe! S-ar putea întâmpla! mai adăugă Geppetto liniștit.

Și într-adevăr cele trei cotoare, în loc să fie aruncate pe fereastră, au fost puse pe masă alături de coji.

După ce a mâncat, sau mai bine zis, după ce a înghițit cele trei pere, Pinocchio trase o căscătură zdravă, și zise tânguindu-se:

— Nu m-am săturat!

— Dar, băiatul tatii, nu mai am ce să-ți dau.

— Nimic, nimic?

— Nimic altceva decât aceste trei cotoare de pere și cojile.

— Ce să fac! răspunse Pinocchio, dacă nu e altceva, fie și-o coajă.

Și începu să mestece. La început cam strâmbă din gură, însă încet, încet, una după alta înghiți toate cojile și după coji, cotoarele iar când isprăvi de mâncat, bătu mulțumit din palme, zicând:

— Așa da, acum zic și eu că m-am săturat!

— Apoi adăugă Geppetto vezi că am avut dreptate când îți spuneam că nu trebuie să fii mofturos și nici să nu faci pe boierul. Dragul meu în lumea asta să te aștepți la orice. Cine știe ce se poate întâmpla!

VIII

Geppetto îi face la loc picioarele lui Pinocchio și își vinde sumanul ca să-i cumpere un Abecedar.

Păpușica, de-abia își astâmpără foamea, și începu să plângă și să se scâncească, cerând o pereche de picioare noi.

Însă Geppetto, ca să-l pedepsească pentru ștrengăriile făcute, îl lasă ca să plângă și să se vaite o jumătate de zi apoi îi zise:

— Pentru ce să-ți fac alte picioare? Ca să te vad ca-mi fugi iar de acasă?

— Îți făgăduiesc răspunse păpușica sughițând ca de azi încolo am să fiu cuminte.

— Toți copiii zic așa când au ceva de cerut, adăugă Geppetto.

— Îți făgăduiesc c-am să mă duc la școală, c-am să învăț și am să mă fac model de băiat.

— Toți copiii când au ceva de cerut, îndrugă același basm.

— Dar eu nu sunt ca alți copii! Eu sunt mai bun decât toți, și nu mint niciodată. Îți făgăduiesc, dragă tată, c-am să m-apuc de un meșteșug, și am să fiu mângâierea și sprijinul bătrâneților dumitale.

Geppetto, care deși își luase o înfățișare aspră, avea ochii umezi de lacrimi și inima înduioșată; văzând pe Pinocchio pocăit și plin de supunere, nu spuse nici un cuvânt, însă, puse mâna pe unelte, luă două bucăți de lemn, și începu să lucreze cu nădejde.

Și în mai puțin de un ceas, picioarele erau gata, două piciorușe sprintene, subțirele și nervoase, ca și cum ar fi fost făcute de un meșter fără pereche.

Apoi Geppetto spuse păpușii.

— Închide ochii și dormi!

Pinocchio închise ochii și se prefăcu imediat că doarme.

Iar în vremea aceasta, Geppetto cu nițel clei făcut într-o coajă de ou, îi lipi picioarele la loc, și i le lipi așa de bine, că nu se cunoștea defel unde au fost arse.

De-abia simți că a căpătat picioarele, și păpușica noastră sări jos de pe masa pe care era întinsă, și începu să facă tot felul de sărituri și de comedii, ca și cum ar fi înnebunit de mulțumire.

— Drept răsplată pentru tot ce ai făcut pentru mine spuse Pinocchio tatălui său vreau să mă duc numaidecât la școală.

— Bravo, băiatul tatei!

— Dar ca să mă duc la școală, îmi trebuie haine.

Geppetto care era sărac și n-avea în buzunar nici o lescaie frântă, îi croi un costum din hârtie cu flori, o pereche de ghetete din coajă de lemn și o șapcă din miez de pâine.

Pinocchio se repezi să se oglindească în puțină cu apă, și rămase așa de mulțumit de el însuși, că zise îngâmfindu-se:

— Par că sunt un boier de neam.

— Ai dreptate adăugă Geppetto dar s-o știi de la mine, nu haina frumoasă face pe om, ci haina curată.

— A! Eram să uit zise păpușica dar ca să umblu la școală mai îmi lipsește ceva: lucrul cel mai de căpetenie.

— Ce?

- Abecedarul.
- Așa e: dar cum să facem?
- Foarte ușor: te duci la un librar și îl cumperi.
- Bine, dar banii?
- Eu n-am.
- Și nici eu, adăugă bietul bătrân, întristându-se.

Și Pinocchio măcar că din fire era vesel, se întristă și el: pentru că sărăcia, când e sărăcie, o pricepe oricine: chiar și copiii.

— Așteaptă! strigă Geppetto deodată sculându-se în picioare: și după ce își luă pe umeri sumanul plin de petice și de găuri, ieși în fugă, din casă.

După câteva clipe se-ntoarse: și când se întoarse, avea Abecedarul copilului în mână, dar sumanul nu-l mai avea. Bietul unchiaș era numai în cămașă și afară ninge.

— Dar sumanul ce l-ai făcut, tată?

— L-am vândut.

— De ce l-ai vândut?

— Pentru că prea îmi ținea de cald.

Pinocchio pricepu cum stau lucrurile, și nemaiputându-și stăpâni avântul inimii lui plâpânde, sări de gâtul lui Geppetto și îi acoperi fața cu sărutări.

IX

Pinocchio își vinde Abecedarul ca să vadă teatrul de păpuși.

Când a încetat ninsoarea, păpușa cu Abecedarul nou la subțioară, apucă pe ulița care ducea la școală: mergând pe drum își făcea în cap tot felul de planuri unul mai mareț decât altul.

Și vorbind cu el însuși, zicea:

Astăzi, la școală, vreau să învăț numai decît să citesc: mâine învăț să scriu, și poimâine am să învăț să socotesc. Pe urmă, cu îndemânarea mea, o să câștig bani mulți, și cu banii ce-i voi câștiga, am să fac tatei un suman de postav de toată frumusețea. Dar ce zic eu de postav? Am să i-l fac tot numai cu fire de argint și aur, și cu nasturi de diamant. Bietul bătrân, i se cuvine și lui atâta lucru: pentru că, la urma urmei, ca să-mi cumpere cărți și să mă dea la școală, a rămas doar în cămașă pe frigul ăsta! Numai părinții sunt în stare să facă asemenea jertfe!

Pe când mișcat cu totul își zicea așa în gând, i se păru că aude de departe o muzică de trâmbițe și tobe: hi-hi-hi-hi, zum, zum, zum, zum.

Se opri să asculte. Sunetele acelea, veneau din fundul unei străzi lungi, care ducea la un mic bâlci, așezat pe marginea mării.

— Ce să fie muzica asta? Păcat că trebuie să mă duc la școală, altfel.

Și rămase pe loc năucit. Într-un fel sau într-altul, trebuia să se hotărască: ori la școală, ori să asculte muzica.

— Astăzi mă duc să ascult fanfara, și mâine la școală. Pentru școală am destulă vreme, zise în sfârșit ștregarul, dând din umeri.

Zis și făcut, o luă pe ulița cea lungă și începu să fugă de-i sfârâiau picioarele. Cu cât fugea, cu atât se auzea mai deslușit sunetul trompetelor și al tobelor: hi-hi-hi, hi-hi-hi, zum, zum.

Și iată că se pomeni în mijlocul unui bâlci plin de lume care se îngrămădea în jurul unei barăci mari de lemn și pânză zugrăvită cu mii și mii de culori.

— Ce este în baraca asta, întrebă Pinocchio întorcându-se către un băiețel care era de-acolo din bâlci.

— Citește afișul, stă scris pe el.

— Aș citi bucuros însă astăzi nu știu să citesc.

— Atunci să-ți citesc eu. Pe afișul ăla cu litere roșii ca focul, stă scris: „MARE TEATRU DE PĂPUȘI”.

— A început de mult?

— Acuma începe.

— Și cât se plătește pentru un bilet?
— Patru gologani de câte cinci.
Păpușa care ardea de nerăbdare să vadă și ea, pierdu orice sfială, și fără un pic de rușine zise băiețașului cu care vorbea:
— Ești bun să mă împrumuți cu patru gologani până mâine.
— Te-aș împrumuta bucuros, răspunse celălalt îngânându-l, dar azi nu pot.
— Uite, îți vând hainele pentru patru gologani îi spuse atunci păpușica.
— Și ce vrei să fac eu cu niște haine din hârtie colorată? Dacă te plouă nu le mai poți scoate de pe tine.
— Vrei să-mi cumperi ghetetele?
— Sunt bune de ațâțat focul.
— Cât îmi dai pe șapcă?
— Ce mai marfă? O șapcă din miez de pâine. Vrei să mi-o mănânce șoarecii din cap!
Pinocchio stătea ca pe măracini. Era cât p-aci să-i mai facă o propunere dar nu îndrăznea: se codea, șovăia, stătea ca pe ghimpi, suferea. În sfârșit zise:
— Vrei să-mi dai patru gologani pe Abecedarul ăsta nou?
— Eu nu sunt decât un copil și de la copii nu cumpăr, îi răspunse celălalt, care avea mai multă minte decât el.
— Îți dau eu patru gologani pe Abecedar, strigă un negustor de lucruri vechi, care fusese față la convorbirea lor.
Cartea fu vândută fără multă tocmeală.
Și când te gândești că bietul Geppetto rămăsese acasă, să tremure de frig în cămașă, numai pentru ca să cumpere copilului Abecedarul.

X

Păpușile recunosc pe fratele lor „Pinocchio ” și îl primesc cu alai dar tocmai atunci sosește păpușarul „Mănâncă foc” și Pinocchio e în mare primejdie.

Când Pinocchio intră în teatrul păpușilor, s-a întâmplat o harababură întreagă. Trebuie să știți că perdeaua era ridicată, și reprezentația începuse.
Pe scenă, Arlecchino și Pulcinella se ciorovăiau, ca de obicei, se amenințau unul pe altul că-și vor trage palme și se luau la păruială.
Lumea asculta cu luare aminte și se prăpădea de râs, văzând tărăboiul pe care-l făceau păpușile: acestea dădeau din mâini și țipau cu atâta năzdrăvănie, ca și cum ar fi fost două ființe vii.
Iată însă că deodată, nu știu cum se făcu, Arlecchino se opri din joc, și întorcându-se către lume și arătând cu mâna spre unul din fundul sălii, începu să urle ca scăpat din gură de șarpe:
— Sfinte Dumnezeule! Sunt treaz ori visez?
Ăla de colo e Pinocchio!...
— El e în carne și oase, strigă Pulcinella.
— El e! adăugă altă păpușă scoțând capul din fundul scenei.
— Pinocchio e! Pinocchio! Țipară într-un glas toate păpușile sărind de după perdele.
— Pinocchio e; fratele nostru Pinocchio! Să trăiască Pinocchio! Pinocchio, vino repede încoace! îi strigă Arlecchino, vino în brațele fraților tăi de lemn!
Când se văzu întâmpinat cu atâta căldură, Pinocchio dintr-un salt, se pomeni în scaunele din față: mai făcu unul și se pomeni în capul șefului muzicii, încă unul și iată-l sus pe scenă.
Nu vă puteți închipui, sărutările, mângâierile, strângerile de mână, îmbrățișările frățești, pe care Pinocchio le primi în mijlocul mulțimii de actori și actrițe, care alcătuiau trupa teatrului de păpuși.
Nu mai încape vorbă că priveliștea era înduioșătoare, însă lumea din sală, văzând că se întrerupse jocul, începu să se neliniștească și să strige: vrem să vedem comedia, vrem să vedem comedia!

Își răcea gura degeaba, căci păpușile, în loc să se apuce de treabă, își îndoără strigătele de bucurie, și, luând pe Pinocchio în cârcă, îl plimbară în triumf cât era scena de mare.

Iată însă că sosește păpușarul cel mare, tartorul, un om așa de urât că te-apuca spaima numai când îl vedeai. Avea barba neagră ca cerneala, și așa de lungă, că-i da de pământ: când umbla o călca în picioare. Gura lui era largă cât gura sobei, iar ochii păreau două felinare roșii aprinse în mână ținea un gârbaci făcut din șerpi împlețiți cu cozi de vulpe.

La ivirea neașteptată a tortorului, amuțiră cu toții nimeni nu mai suflă. Se auzea musca zbârnâind. Bietele păpuși, atât bărbații cât și femeile, tremurau ca frunza.

— Ce-ai căutat să-mi faci tărăboi în teatru la mine? întrebă păpușarul pe Pinocchio, cu o voce groasă de părea că vine din „ lumea cealaltă.

— Crede-mă, prea mărite domnule, că nu sunt eu de vină!

— Destul! O să încheiem noi socotelile diseară.

Și-ntr-adevăr, după ce s-a sfârșit comedia, tartorul se duse în bucătărie, unde își pregătise de mâncare un berbec, care se învârtea încet deasupra focului, înfipt într-o frigare. Și deoarece n-avea lemne destule ca să-l frigă bine și să-l rumenească, chemă pe Arlecchino și pe Pulcinella și le zise:

— Să-mi aduceți încoace pe păpușica aia străină pe care am legat-o. Pare a fi făcută dintr-un lemn foarte bun, și sunt sigur că dacă o voi pune pe foc o să facă o flacăra minunată pentru friptura mea.

Arlecchino și Pulcinella, la început se codir dar înspăimântați de privirea încruntată a stăpânului lor, s-au supus; și după câteva clipe se întoarseră în bucătărie, aducând în brațe pe bietul Pinocchio, păpușa neascultătoare, care zvârcolindu-se ca un șarpe, striga cât îl ținea gura:

— Tată, scapă-mă! Nu vreau să mor, nu, nu vreau să mor!

XI

Mănâncă-foc strănută și iartă pe Pinocchio, iar acesta salvează de la moarte pe prietenul său Arlecchino.

Păpușarul Mangiafoco sau „Mănâncă-foc” (așa îl chema) părea un om îngrozitor, nu e vorbă, mai cu seamă cu barba lui neagră, care-i acoperea pieptul și picioarele; însă de fapt nu era om rău. Probă că, văzându-l adus înaintea lui pe Pinocchio al nostru, care se zbătea, urlând: „Nu vreau să mor, nu vreau să mor!”, începu să se înduioșeze și să se înmoaie și după ce se ținu cât putu, la sfârșit n-a mai avut încotro și îi trase un strănutat zgomotos.

La auzul acestui strănut, Arlecchino care până atunci stătuse zgribulit și trist ca o salcie plângătoare, se înveseli deodată, și aplecându-se către Pinocchio, îi șopti la ureche:

— Vestea bună, frățioare! Stăpânul a strănutat, semn că i s-a făcut milă de tine acum ești scăpat.

Pentru că trebuie să știți că, în vreme ce la toți oamenii când li se face milă de cineva, ori plâng, ori cel puțin se prefac că-și șterg lacrimile, Mănâncă-foc dimpotrivă, de câte ori se înduioșă îl apuca strănutatul.

În chipul acesta arăta el altora slăbiciunea inimii lui.

După ce a strănutat, tartorul făcând tot pe supăratul. Îi strigă lui Pinocchio:

— Încetează cu plânsul! Văicărelile tale m-au adus în stare să simt aici la stomac un fel de sfârșeală parcă, parcă. Hapciu! Hapciu! Și iarăși strănută.

— Să-ți fie de bine! zise Pinocchio.

— Mulțumesc. Tatăl tău și mama ta trăiesc? îl întrebă Mănâncă-foc.

— Tata, da: pe mama însă n-am cunoscut-o.

— Cine știe cât de dureros ar fi pentru tatăl tău dacă te-aș arunca pe jărat. Bietul unchiaș! Mi-e milă de el... Hapciu! Hapciu! Hapciu! Și-i trase alte trei strănuturi.

— Să-ți fie de bine! adăugă Pinocchio.

— Mulțumesc. De altfel și eu sunt de plâns, căci, după cum vezi, nu mai am lemne cu ce să prăjesc berbecul, și tu, să-ți spun drept, mi-ai fi fost de mare folos! Dar acum m-am înduioșat și n-am încotro. În locul tău o să pun sub frigare vreo păpușă din ale, mele. Hei, jandarmilor!

La strigătul acesta, sosiră în grabă, doi jandarmi de lemn, înalți-înalți, și subțiri-subțiri, cu chipiul în cap și cu săbiile scoase.

Tartorul le zise cu vocea poruncitoare:

— Puneți mâna pe Arlecchino, legați-l bine, și pe urmă aruncați-l în foc. Vreau ca berbecul să-mi fie bine fript.

Închipuiți-vă pe bietul Arlecchino! Așa de grozav s-a speriat, că i se înmuieră picioarele și căzu grămadă la pământ.

Pinocchio în fața unei priveliști atât de sfâșietoare îngenunche la picioarele tartorului, și plângând cu hohote și udând cu lacrimi calde toată barba lui cea lungă. Începu să-l roage cu glas tânguitor:

— Ai milă, stăpâne!

— Aici nu e nici-un stăpân!

— Atunci, ai milă, Domnule director!

— Aici nu e nici un director!

— Atunci, ai milă, Măria ta! Când a auzit că-i zice „Măria ta”, tartorul se simți măgulit, și făcându-se deodată mai blând și mai milostiv, zise lui Pinocchio!

— Ei bine, ce poștești de la mine?

— Îți cer să-l ierți pe bietul Arlecchino!

— Aici nu încap iertare. Te-am scăpat pe tine, trebuie să pun pe altcineva pe foc, altfel rămân cu berbecul nefript.

— Dacă e vorba pe așa strigă mândru Pinocchio, azvârlindu-și din cap șapca lui din miez de pâine, știu care mi-e datoria. Haideți, domnilor jandarmi, legați-mă și aruncați-mă pe jăratec. Nu, nu e drept, ca bietul Arlecchino, adevăratul meu prieten, să moară în locul meu!

Cuvintele acestea, rostite cu glas tare și cu bărbăție, făcură să plângă pe toate păpușile care erau de față. Chiar jandarmii, măcar că erau de lemn, plângeau ca niște mielușei neînțărcați.

Mănâncă-foc la început se arătă neînduplecat și rece ca un bulgăre de gheață, însă, încet încet începu și el să se înduioșeze și să strănute. Și după ce trânti patru, cinci strănuturi, desfăcu brațele cu voiciune, și spuse lui Pinocchio:

— Ești un băiat cum rar se găsește! Vino încoace și sărută-mă.

Pinocchio atât așteptă, și agățându-se ca o vereriță de barba tartorului, îl sărută drăgăstos pe vârful nasului.

— Prin urmare, m-ați iertat? întrebă bietul Arlecchino, cu un glas care de-abia se auzea.

— Da, te-am iertat! răspunse Mănâncă-foc apoi adăugă oftând și dând din cap:

— Ce să fac! Astă-seară o să mănânc și eu berbecul pe jumătate crud însă altă dată, vai de acela care o cădea la loterie!

La vestea că Arlecchino fusese iertat, păpușile se repeziră în goana mare pe scenă, și aprinzând luminile ca în zi de sărbătoare, începură să sară și să joace de pâraiau scândurile sub ele.

Se revărsase de ziuă și ele tot jucau.

XII

Păpușarul Mănâncă-foc dăruiește cinci bani de aur lui Pinocchio ca să-i dăruiască tatălui său Geppetto însă Pinocchio se lasă să Re amăgit de Vulpe și de Pisică și pleacă împreună cu ele.

A doua zi, Mănâncă-foc cheamă deoparte pe Pinocchio și îl întrebă:

— Cum îl cheamă pe tatăl tău?

— Geppetto.

— Și ce meserie are?

— Face pe săracul.

— Câștigă mult din asta?

— Câștigă atât ca să n-aibă para chioară în buzunar. Închipuiește-ți și dumneata: ca să-mi cumpere un Abecedar a trebuit să-și vândă singurul lui suman: un suman rupt și prăpădit de ți-era mai mare jalea.

— Săracul! Mi-e milă de el. Uite, ține cinci bani de aur. Du-te repede și-i dă, și spune-i multă sănătate din partea mea.

Pinocchio, nu mai încapă îndoială, mulțumi de mii de ori tartorului: se duse să îmbrățișeze rând pe rând toate păpușile din trupă, chiar și pe cei doi jandarmi și nebun de mulțumire, porni la drum ca să se întoarcă acasă.

Dar nu făcuse nici zece pași, și iată că-i ies în caje: un Vulpoi șchiop de un picior și un Cotoi orb, care mergeau încet-încet, sprijinindu-se între ei, ca doi tovarăși de suferință. Vulpoiul, care era șchiop, mergea sprijinindu-se de Cotoi: iar Cotoiul, fiind orb, se lăsa să-i arate Vulpoiul drumul.

— Bună ziua, Pinocchio îi zise Vulpoiul închinându-se cu smerenie înaintea lui.

— De unde știi cum mă cheamă? o întrebă păpușica.

— Cunosc foarte bine pe tatăl tău.

— Unde l-ai văzut?

— L-am văzut ieri în pragul ușii.

— Și ce făcea?

— Era numai în cămașă și tremura de frig.

— Bietul tata! Dar, slavă Domnului, de azi încolo n-are să mai tremure!

— Cum asta?

— Foarte bine, am ajuns bogat.

— Bogat tu? zise Vulpoiul, și începu să râdă cu un răs mojicesc și batjocoritor: Cotoiul râdea și el, dar ca să nu fie văzut, se făcea că-și piaptănă mustățile cu ghearele de dinainte.

— N-ai de ce să râzi strigă Pinocchio arțăgos.

Îmi pare rău că vă lasă gura apă, însă aștia, dacă nu vă supărați sunt cinci bănuți de aur.

Și scoase din buzunar, banii pe care i-i dăruise Mănâncă foc.

La sunetul plăcut al banilor, Vulpoiul fără să vrea întinse laba care părea că se vindecase, și Cotoiul holbă amândoi ochii, care luceau ca două felinare verzi: dar îi închise numaidecât, așa că Pinocchio nu băgă de seamă nimic.

— Și acum îl întrebă Vulpoiul ce ai de gând să faci cu banii ăștia.

— Mai întâi, răspunse păpușica vreau să cumpăr tatei un surtuc țesut numai în fire de aur și de argint și cu nasturi de diamant: și-apoi vreau să-mi cumpăr pentru mine un abecedar.

— Pentru tine?

— Negreșit: deoarece vreau să mă duc la școală și să mă pun cu tot dinadinsul pe învățatură.

— Uită-te la mine! spuse Vulpoiul. Din pricina patimii ăștea neghioabe de a învăța, mi-am pierdut piciorul.

— Uită-te la mine! spuse și Cotoiul. Din pricina patimii ăștea de a învăța mi-am pierdut lumina ochilor.

În vremea aceasta o mierlă albă, care stătea pe un mărăcine din marginea șanțului, ciripi și zise:

— Pinocchio, n-asculta de povețele viclene ale tovarășilor tăi: altfel o să te căiești!

Biata mierlă, mai bine ar fi tăcut. Cotoiul dintr-o săritură, se repezi asupra ei, și fără să-i dea răgaz să țipe, o înghiți dintr-o dată cu fulgi cu tot.

După ce o mănă și își curăță gura de pene, închise iarăși ochii și începu din nou să facă pe orbul.

— Biata păsărică! spuse Pinocchio pisicii, ce-ai avut cu ea?

— Ca să o învăț minte. Altă dată n-o să-și mai vâre nasul unde nu-i fierbe oala.

Ajunseră la mijlocul drumului, când Vulpoiul, oprindu-se deodată în loc, spuse păpușii!

— Vrei tu să-ți înmulțești banii?

— Cum?

— Vrei tu, ca din aște cinci bani de aur, să faci o sută, o mie, două mii?

— În ce chip.

— Foarte ușor. În loc să te întorci acasă, hai cu noi.

— Unde să merg?

— În Țara Neghiobilor.

Pinocchio se gândi puțin, apoi zise cu hotărâre:

— Nu, nu vreau să merg. Acum sunt aproape de casă, mă duc că mă așteaptă tata. Cine știe, bietul unchiaș, cât o fi oftat ieri când a văzut că nu mă mai întorc. Am fost un copil neascultător și bine îmi spunea mie Greierașul-vorbitor: „copiii neascultători n-or să aibă parte de nimic pe lume”. Și numai eu știu cât am suferit că nu l-am ascultat chiar aseară în casa lui Mănâncă-foc era s-o pățesc de-a binelea. Brrr! Numai când mă gândesc mi se face părul măciucă!

— Așadar, mai zise Vulpoiul, vrei cu orice preț să te întorci acasă? Umblă sănătos, și atât mai rău pentru tine.

— Atât mai rău pentru tine! repetă Cotoiul.

— Gândește-te bine, Pinocchio, tu dai cu piciorul norocului.

— Norocului! adăugă Cotoiul.

— Cei cinci bănuți de aur ai tăi, mâine ar spori la două mii.

— Două mii! repetă Cotoiul.

— Dar cum e cu puțință una ca asta? întrebă Pinocchio, cu gura căscată de mirare:

— Te lămuresc eu numaidecât, zise Vulpoiul, trebuie să știi că în Țara Neghiobilor se află o câmpie binecuvântată, care se cheamă Câmpia Minunilor. Ai să sapi acolo o gropiță, unde o să pui, de pildă, un ban de aur. Astupi gropița cu pământ; o stropești cu puțină apă de izvor, arunci peste ea o mână de sare, și seara te duci frumușel să te culci. În vremea asta, peste noapte, banul încolțește, iar dimineața când te scoli, întorcându-te în câmpie, ce găsești? Găsești un pom încărcat cu atâția bani de aur, câte boabe are spicul grâului în luna lui cuptor.

— Așa că zise Pinocchio din ce în ce mai uimit dacă mi-aș sădi acești cinci banii, a doua zi dimineața, câți bani aș găsi?

— Socoteala e cât se poate de simplă, răspunse Vulpoiul, poți s-o faci pe degete. Pune că fiecare ban o să-ți aducă cinci sute: înmulțește pe cinci sute cu cinci, și ai să vezi că a doua zi dimineața, o să găsești în buzunar două mii cinci sute de bani lucioși și sunători.

— Oh! Ce minune neauzită! strigă Pinocchio, începând să joace de bucurie. Cum mi-oi aduna banii îmi opresc pentru mine două mii și ceilalți cinci sute am să vi-i dăruiesc vouă la amândoi.

— Nouă? strigă Vulpoiul, prefăcându-se că a fost jignit. Să ne ferească Dumnezeu!

— Să ne ferească! repetă Cotoiul.

— Ce ființe cumsecade! se gândi în sine Pinocchio: și uitându-și de teatrul păpușilor, de tatăl său, de surtucul cel nou, de abecedar și de toate planurile frumoase ce-și făurise, rosti către Vulpoi și Cotoi:

— Să mergem, vin și eu cu voi.

XIII

Hanul „La Racul Roșu ”

Și au mers, au mers, au mers, până când spre seară sosiră morți de oboseală la hanul „La Racul Roșu”.

— Să poposim nițel aici, zise Vulpoiul, să îmbucăm ceva și să ne odihnim oleacă.

Pe la miezul nopții ne așternem iarăși la drum, și când s-or revărsa zorile ajungem tocmai bine în Câmpia Minunilor.

După ce au intrat în han, se așezară câteșitrei la masă: dar nici unul n-avea poftă de mâncare.

Cotoiul săracul simțindu-se rău la stomac nu putu să mănânce mai puțin de treizeci și cinci de pești făcuți în zeamă de pătlăgele roșii și patru talere de macaroane cu brânză și cum macaroanele i s-au părut cam uscate, mai ceru de vreo trei ori unt și brânză ca să le înmoaie.

Vulpoiul bucuros ar fi mestecat și el ceva: dar deoarece doctorul îl oprise, a trebuit să se mulțumească doar cu un iepure fraged și rumen, garnisit cu piepturi și picioare de pui îngrășați și de cocoși, care altă dată cântau așa de frumos.

După iepure, ca să mai schimbe bucatele, ceru să i se aducă o friptură de potârniche, de bibilică, de șopârlă și o porție de struguri. Altceva n-a mai cerut. Simțea atâta scârbă pentru mâncare, spunea dânsa, că nu mai putea să ia nimic în gură.

Cine a mâncat mai puțin din toți a fost Pinocchio. Ceru câteva nuci și un colț de pâine și nu le-a mâncat nici p-alea. Bietul băiat cu gândul tot mereu la Câmpia Minunilor, numai de mâncare nu-i mai ardea.

Când au sfârșit ospățul, Vulpoiul spuse hangiului:

— Pregătește două odăi: una pentru domnul Pinocchio și alta pentru mine și tovarășul meu. Înainte de plecare să-i tragem un pui de somn. Numai să ai grijă să ne scoli pe la miezul nopții ca s-o pornim iar la drum.

— Bine, domnule, răspunse hangiul, făcând cu ochiul Vulpoiului și Cotoiului, ca și cum le-ar fi spus: „N-aveți nici o teamă, am priceput cum stau lucrurile”.

De-abia Pinocchio se vârî în așternut, că adormi adânc și începu să viseze. În vis i se părea că se află în mijlocul unei câmpii și că această câmpie era plină de copăcei încărcăți de ciorchini, și că ciorchinii aceia erau plini cu bănuți de aur, care legănați de adierea vântului, făceau zing, zing, zing, ca și cum ar fi zis: „Cine ne vrea, să vină să ne ia”. Dar tocmai când visul era mai frumos, adică atunci când Pinocchio întinse mâna ca să culeagă toți ciorchinii cu bani de aur și să-i pună în buzunar, se pomeni deșteptat deodată cu trei bățai puternice în ușa de la odaie.

Era hangiul care venise să-i spună că sunase miezul nopții.

— Tovarășii mei sunt gata? îl întrebă păpușica.

— Oho! Și încă de când! Sunt două ceasuri de când au plecat!

— De ce așa degrabă?

— Cotoiul a primit veste că pisoiful lui cel mare, s-a îmbolnăvit de guturai, și e pe moarte.

— Masa au plătit-o?

— Se poate una ca asta? Dumnealor sunt persoane prea bine crescute, ca să vă aducă asemenea jignire.

— Păcat! Jignirea asta mi-ar fi făcut multă plăcere! răspunse Pinocchio scărpinându-se în cap.

Apoi îl întrebă:

— Și unde ți-au spus prietenii mei că mă așteaptă?

— În Câmpia Minunilor, mâine dimineață, cum s-o revărsa de ziuă.

Pinocchio dădu un ban de aur pentru ospățul lui și al celor doi prieteni, și plecă.

Dar când ieși afară era un întuneric de nu vedeai la doi pași. În câmpia dimprejur nu se auzea nici foșnetul unei frunze. Numai câteva păsări de noapte trecând drumul dintr-un mără-ciniș într-altul, fâlfâiau din aripi în nasul lui Pinocchio. Acesta de frică sărea îndărăt, strigând: Cine e acolo? și ecoul dealurilor care-l înconjurau repeta în depărtare: Cine e acolo? Cine e acolo? Cine e acolo?

Pe când tot mergea înainte, văzu pe trunchiul unui arbore o gănganie micuță, care arunca o lumină slabă și nestrăvezie, ca o lumânare de noapte pusă într-un glob de porțelan.

— Cine ești tu? o întrebă Pinocchio.

— Sunt umbra Greierașului-vorbitor răspunse găngania cu o voce slabă și

ciudată, care părea că vine de pe tărâmul celălalt.

— Ce vrei de la mine? zise păpușica.

— Vreau să-ți dau o povață. Întoarce-te îndărăt și cei patru bănuți de aur ce ți-au rămas, du-i lui bietul tată al tău, care plânge și se vaită că nu te-a mai văzut de atâta vreme!

— Mâine tata o să fie boier mare, pentru că ăștia patru bănuți o să-mi facă două mii.

— Nu te lua, băiete dragă, după cei care-ți făgăduiesc să te facă bogat de azi pe mâine. De obicei ori sunt nebuni ori încurcă-lume. Ascultă-mă pe mine: întoarce-te acasă.

— Se poate, dar eu vreau să mă duc înainte.

— E târziu!

— Vreau să mă duc înainte.

— Noaptea e întunecoasă...

— Vreau să mă duc înainte.

— Drumul e primejdios...

— Vreau să mă duc înainte.

— Adu-ți aminte că cine n-ascultă și se încapățânează, mai curând ori mai târziu, o să se căiască amar.

— Mereu aceeași poveste. Noapte bună, greiere.

— Noapte bună, Pinocchio, și Dumnezeu să te ferească de rele și de tâlhari.

După ce rosti cuvintele acestea, Greierașul-vorbitor se stinse ca prin farmec, cum s-ar stinge o lumânare când suflă întrânsa, iar drumul rămase și mai în întuneric ca la început.

XIV

Pinocchio al nostru fiindcă n-a ascultat de povețele înțelepte ale Greierașului-vorbitor se întâlnește cu tâlharii.

„Fie că urâtă soartă mai avem și noi copiii, își zise în gând păpușica, pornind din nou la drum. Toți ne ceartă, toți strigă la noi, toți ne plictisesc cu fel de fel de sfaturi. Dacă nu le dai peste nas din când în când, toți o să facă pe tații noștri, pe profesorii noștri; toți, chiar și Greierii-vorbitori. Uite de pildă: pentru că nu m-am luat după palavrele gugumanului ăla de greier, cine știe câte necazuri ar trebui să mi se întâmple! Aș putea să mă întâlnesc chiar cu tâlharii! Noroc însă că de tâlhari nu prea mă tem și nici nu m-am temut vreodată. Eu cred că povestea cu tâlharii a fost născocită într-adins de către părinți, ca să sperie pe copii să nu iasă noaptea din casă. Și-apoi, chiar dacă mi-ar ieși în cale, aș da eu bir cu fugiții? Nici prin gând nu-mi trece, m-aș duce drept la ei și le-aș spune: „Ce poftiți, măi tâlharilor? Să vă între în cap că eu nu glumesc! Vedeți-vă de drum și lăsați lumea în pace”. Când or auzi tâlharii că n-am chef de vorbă lungă, parcă-i văd cum o s-o ia la sănătoasa. Și dacă nu s-ar grăbi ei să se facă nevăzuți, atunci o șterg eu și gata.”

Dar Pinocchio n-apucă să sfârșească bine, și deodată i se păru că aude îndărătul lui un foșnet de frunze.

Se întoarse să se uite și văzu în întuneric două mogâldețe negre, înfolfite în doi saci de cărbuni care alergau după el sărind în vârful picioarelor ca două stafii.

— Uite-i! zise el în gând: și neștiind unde să ascundă cei patru bani de aur, îi vârî în gură, pitindu-i sub limbă.

Apoi încercă să fugă. Dar abia făcu doi pași, și se simți apucat de brațe, iar două voci înfiorătoare și groase, îi ziseră:

— Banii sau viața!

Pinocchio neputând să vorbească din pricina banilor din gură, începu să dea din mâini și să se strâmbe în tot chipul, ca să arate celor doi hoți cărora nu li se vedeau decât ochii prin găurile sacilor, că el era o biată păpușică și că n-avea în buzunar nici o para chioară.

— Haide, haide, că n-avem vreme! Scoate banii! strigară amenințător tâlharii.

Iar păpușa făcu un semn din cap și din mâini ca și cum ar fi zis: „N-am”.
— Scoate banii, ori te omoram! rosti tâlharul cel mai înalt.
— Te omoram! repetă celălalt.
— Și după ce te omoram pe tine, omoram și pe tatăl tău!
— Și pe tatăl tău!
— Nu, nu, nu, pe bietul tata, nu! strigă Pinocchio deznădăjduit; dar strigând, i-au sunat banii în gură.

— Ah! Ticălosule! Așadar ai ascuns banii sub limbă? Scuipă-i jos!

Însă Pinocchio deloc.

— Ah! Te faci că n-auzi? Așteaptă tu c-o să te facem noi să-i j scuipi!

— Într-adevăr, unul dintre ei apucă zdravăn păpușică de vârful nasului, iar celălalt de bărbie, și începură să tragă unul în sus altul în jos ca să o facă să deschidă gura dar n-a fost chip. Gura păpușii părea încleștată și bătută în cuie.

Atunci tâlharul cel mai mărunț, scoase un cuțit și încercă să i-l vâre între buze: dar Pinocchio mai iute ca fulgerul, îi apucă mâna cu dinții, și după ce i-o reteză dintr-o mușcătură, o scuipă jos închipuiți-vă însă mirarea lui când, în loc de mână, observă că scuipase o labă de pisică.

Îmbărbătat de această primă izbândă, se zvârcoli din mâinile bandiților, și sărind peste șanțul drumului, începu să fugă peste câmpie. Tâlharii se luară după el ca doi câini după un iepure: și cel care își pierduse laba alerga într-un picior ca vai de el. După o goană de aproape o poștă, Pinocchio nu mai putea. Atunci, simțind că nu mai e scăpare, se agăță de crengile unui pom înalt și se ascunse între frunze. Tâlharii încercară și ei să se urce, dar ajunși la jumătatea trunchiului, alunecară și căzură la pământ, jupuindu-și mâinile și picioarele. Totuși nu se dădură bătuți: adunară un braț de lemne uscate la rădăcina copacului, și aprinseră focul. Cât ai clipi din ochi, copacul începu să ardă și să pâlpâie ca o lumânare când adie vântul.

Pinocchio, văzând că flăcările se urcă tot mai sus și nevrând să moară prăjit, sări din vârful pomului și începu iarăși să gonească peste câmpuri. Tâlharii după el, după el, fără să obosească deloc, în vremea aceasta începuse să se crape de ziuă și Pinocchio se pomeni deodată în fața unei gropi largi și (adânci, plină cu apă murdară, de culoarea cafelei cu lapte. Ce să facă? Una, două, trei! strigă păpușica, și repezindu-se cu o iuțeală uimitoare, sări de partea cealaltă. Tâlharii săriră și ei, dar, greșind măsura gropii căzură înăuntru. Pinocchio al nostru care auzi zgomotul apei, începu să râdă tot alergând mereu:

— Să vă fie de bine, bandiților.

Și îi credea înecați de-a binelea, când, întorcându-se să se uite înapoi, îi văzu pe amândoi alergând după el, înfolfiți în sacii lor din care curgea apa ca din două coșuri de nuiele.

XV

Tâlharii, urmăresc pe Pinocchio și după ce-l prind, îl spânzură de craca Stejarului-uriaș.

Pinocchio, nemaiputând să răsufle fu cât pe aci să se arunce la pământ și să se dea învins, când rotindu-și ochii împrejur, văzu printre copacii înverziți strălucind în depărtare o căsuță albă ca zăpada.

— Dacă aș putea să ajung până la casa aceea, poate c-aș fi salvat, își zise în gândul lui.

Și, fără să se mai codească o clipă, reîncepu să alerge cu mai multă putere prin pădure. Tâlharii mereu după el.

După o goană deznădăjduită de aproape două ceasuri, aproape mort de oboseală, sosi în sfârșit la ușa căsuței și bătu.

Nimeni nu răspunse.

Bătu atunci mai tare, căci simțea cum se apropie zgomotul pașilor și respirația greoaie și obosită a prigonitorilor lui.

Aceași tăcere.

Văzând că așa nu e chip, începu să dea cu călcâiele în ușă. Și iată că se arată la fereastră o fetiță frumoasă, cu părul bălai și cu fața palidă ca a unei figuri de ceară, cu ochii închiși și cu mâinile încrucișate pe piept, care zise cu un glas ce părea că vine din lumea cealaltă.

— În casa asta nu locuiește nimeni; toți am murit.

— Deschide-mi tu, măcar! strigă Pinocchio plângând și spunând cine e.

— Și eu am murit!

— Și tu? Atunci ce faci acolo la fereastră?

— Aștept coșciugul să vină, să mă ducă.

Abia rosti astfel, și copila se făcu nevăzută, iar fereastra se închise fără zgomot.

— O, fetiță frumoasă cu părul bălai, strigă Pinocchio, deschide-mi, fie-ți milă! Fie-ți milă de un biet copil urmărit de tâlhar.

N-apucă bine să sfârșească și se simți apucat de guler, iar aceleași două răgușite voci îi spuseră amenințător:

— Acum nu ne mai scapi!

Păpușa, văzând că-i trece moartea pe dinaintea ochilor, începu să tremure așa de tare că îi sunau încheieturile picioarelor de lemn și cei patru bani pe care îi ascunsese sub limbă, se scuturau și ei.

— Care va să zică, îl întrebară bandiții, tot nu vrei să deschizi gura? Ah! Răspunzi? Lasă că de rândul ăsta te facem noi s-o deschizi! Și scoțând două cuțite lungi și ascuțite ca briciul, îi traseră două lovituri în șale.

Dar, spre norocul lui, Pinocchio era făcut dintr-un lemn foarte tare, așa că tășurile se rupseră în bucățele, iar tâlharii, cu mânerele cuțitelor în mână, se uitau unul la altul încremeniți.

— Am înțeles: zise atunci unul dintre ei, trebuie să-l spânzurăm.

— Să-l spânzurăm! repetă celălalt.

Zis și făcut: îi legară mâinile la spate, și trecându-i o funie după gât, îl atârnară de craca unui copac gros care se chema Stejarul-uri așa.

Apoi se așezară pe iarbă, așteptând ca păpușa să-și dea sufletul dar după trei ceasuri, păpușica avea ochii tot deschiși, gura tot închisă și respira în toată voia.

Plictisiți de atâta așteptare, se întoarseră către Pinocchio și îi ziseră rânjind:

— Să ne vedem pe mâine. Și mâine când ne-om întoarce, sperăm c-o să ne faci plăcerea să te găsim mort și cu gura căscată!

Apoi plecară.

În vremea aceasta se ridicase un vânt puternic, care suflând și mugind cu furie, împingea încoace și încolo pe bietul spânzurat, făcându-l să se legene ca limba unui clopot în zilele de sărbătoare. Și legănarea aceasta îi pricinuia dureri cumplite, iar funia strângându-se tot mai tare în jurul gâtului, îi tăia răsuflarea.

Încet-încet, ochii i se întunecară și cu toate că simțea moartea apropiindu-se, totuși nădăjduia mereu că dintr-o clipă într-alta o să-i vină într-ajutor vreo ființă milostivă.

Dar, după atâta așteptare, văzând ca nu sosește nimeni, își aduse aminte de bietul lui tată... și îngână aproape muribund:

— Oh, tatăl meu! Să fi fost tu aici!

Și nu mai putu să zică decât atât. Închise ochii, deschise gura, întinse picioarele, și după o ultimă zvârcolire, rămase nemișcat.

XVI

Fetița frumoasă cu părul bălai îl salvează pe Pinocchio, îl pune în pat, și cheamă trei doctori ca să afle dacă e viu sau mort.

Pe când bietul Pinocchio spânzurat de către bandiți de craca Stejarului-urias, părea mai mult mort decât viu, Fetița frumoasă cu părul bălai se arată iarăși la fereastră, și înduioșându-se la vederea acelu nenorocit, care atârnat de gât, se legăna la adierea vântului, bătut de trei ori din palme.

La semnalul acesta se auzi un zgomot mare de aripi care zburau grăbite, și un

vultur falnic se așează în dreptul ferestrei.

— Ce porunciți, frumoasă Zână? zise Vulturul aplecându-și ciocul spre semn de închinăciune; pentru că trebuie să știți că, Fetița cu părul bălai, nu era altceva decât o Zână cu sufletul blând, care de mai bine de o mie de ani locuia prin vecinătatea acelei păduri.

— Vezi tu păpușica aia agățată de craca Stejarului-urias?

— O văd.

— Bine: zboară repede acolo; și rupe cu ciocul tău puternic nodul care-l ține spânzurat în aer, și întinde-l binișor pe iarbă la rădăcina Stejarului.

Vulturul zbură repede, și după două minute se întoarse spunând:

— Am făcut tot ce mi-ați poruncit.

— Cum l-ai găsit? Viu sau mort?

— Când îl vezi, pare mort, dar nu cred să fi murit de-a binelea, pentru că de îndată ce i-am desfăcut nodul dimprejurul gâtului, a scos un oftat, îngânând cu voce înceată: „Acum mă simt mai bine.!”

Atunci Zâna, bătut din palme de două ori, și apărut un Câine lăptos minunat, care mergea pe picioarele dinapoi, întocmai ca și un om.

Câinele era îmbrăcat ca un vizitiu în haină de gală. În cap avea un chipiu în trei colțuri cu galoane de aur, o perucă blondă cu cărlionți care îi cădeau în jos pe gât, o haină de culoarea ciocolatei cu nasturi de diamant și cu două buzunare mari pentru ca să pună oasele, pe care i le dăruia la masă stăpâna, o pereche de pantaloni scurți de catifea cenușie, ciorapi de mătase, pantofi și dinapoi un fel de săculeț, din satin albastru, pentru ca să-și ascundă coada pe timp de ploaie.

— Bine-ai venit, Medoro! zise Zâna Câinelui lăptos. Du-te repede și pregătește trăsura cea mai mândră din grajdul meu și ia drumul spre pădure. Ajuns sub Stejarul-urias, ai să găsești întinsă pe iarbă o biată păpușica aproape moartă. Ia-o binișor de-acolo, așez-o pe pernele trăsorii și adu-mi-o încoace. Ai înțeles?

Medoro ca să arate că a înțeles, dădu de câteva ori din săculețul de satin albastru pe care îl purta dinapoi, și porni ca vântul.

Peste câteva clipe, ieșea din grajd o trăsuriță frumoasă albastră ca cerul, toată împletită în pene de canar și pe dinăuntru căptușită cu borangic ca aurul de strălucitor. Trăsuriță era trasă de o sută de perechi de șoareci albi, iar Câinele lăptos înțepenit pe capră, plesnea din bici în dreapta și în stânga, întocmai ca un vizitiu care se teme c-a întârziat.

Nici nu trecu un sfert de ceas și trăsurița se întoarse, iar Zâna, care aștepta în prag, luă păpușica în brațe, și ducând-o într-o odăiță cu pereții de sidef, trimise repede după doctorii cei mai renumiți din împrejurimi.

Doctorii dosiră repede unul după altul și anume: un Corb, o Bufniță și un Greier-vorbitor.

— Aș vrea să știu domnilor vorbi Zâna îndreptându-se către .ei trei doctori strânși în jurul patului lui Pinocchio, aș vrea să știu, domnilor, dacă nefericita aceasta de păpușă trăiește sau a murit!

La această întrebare, Corbul înaintând cel dintâi, pipăi pulsul lui Pinocchio, apoi nasul, apoi degetul mic de la picior: și după ce pipăi bine-bine, rosti pompos aceste cuvinte:

— După părerea mea, păpușica a murit; dar dacă din nenorocire n-a murit, atunci e semn că trăiește încă.

— Îmi pare rău adăugă Bufnița că sunt silită să mă împotrivesc părerii Corbului, strălucitul meu prieten și coleg; după mine, păpușica trăiește; dar dacă din nefericire nu trăiește, atunci e semn c-a murit de-a binelea.

— Dar dumneata nu zici nimic? întrebă Zâna pe Greierul-vorbitor.

— Eu zic că un doctor prudent, când nu știe ce spune, cel mai bun lucru ce-l are de făcut, e să tacă. De altfel păpușica asta, nu-mi e o figură nouă o cunosc de atâta vreme!

Păpușa, care până atunci stătuse nemișcată ca lemnul, se zvârcoli puternic, de zgâlțâi tot patul.

— Prichindelul ăsta urmă Greierele-vorbitor e un ștregar de n-are pereche.

Pinocchio deschise ochii și îi închise numaidecât.

— Un drac și jumătate, un împielit, o haimana.

Pinocchio își ascunse fața sub plapumă.

— Prichindelul ăsta e un copil neascultător, care o să-i scurteze zilele lui bietul tată-său...

În clipa aceasta răsună în odaie un scâncet înăbușit de plâns și de sughițuri. Închipuți-vă mutra tuturor, când ridicând plapuma, băgară de seamă că cel care plângea și sughița era Pinocchio.

— Când mortul plânge e semn că e pe cale să se lecuiască adăugă solemn Corbul.

— Mă doare în suflet că nu sunt de părerea ilustrului meu prieten și coleg rosti Bufnița — dar după mine, când mortul plânge, e semn că nici nu se gândește să mai moară.

XVII

Pinocchio mănâncă zahărul, dar nu vrea să ia purgativul, însă când vede c-au venit cioclii să-l ducă, se supune. Apoi spune o minciună și drept pedeapsă îi crește nasul.

Îndată ce doctorii au ieșit din odaie, Zâna se apropie de Pinocchio, și după ce-i atinse fruntea băgă de seamă că era scuturat de niște friguri grozave.

Turnă niște prafuri albe într-un pahar cu apă, și întinzând păpușii paharul îi spuse:

— Bea-l, și în câteva zile te vindec.

Pinocchio se uită lung la pahar, strâmbă din gură, și întrebă cu voce miorlăită:

— E dulce ori amară?

— E amară, dar o să-ți facă bine.

— Dacă e amară n-o beau.

— Ascultă-mă pe mine: bea-o!

— Dacă e amară, nu-mi place.

— Bea-o mai întâi, și pe urmă îți dau o bucată de zahăr, ca să-ți îndulcești gura.

— Unde e bucata de zahăr?

— Uite-o, zise Zâna, scoțând o bucată de zahăr dintr-o zaharniță de aur.

— Dă-mi întâi zahărul, și pe urmă-beau și doctoria.

— Îmi făgăduiești?

— Da!

Zâna îi dete bucata de zahăr, și Pinocchio după ce o ronțai și o înghiți într-o clipă, zise lingându-și buzele:

— Ce bine ar fi să fie și doctoria dulce ca zahărul! Aș lua în toate zilele.

— Acum ține-te de făgăduială și bea picăturile astea de apă, c-o să-ți facă bine.

Pinocchio, de voie de nevoie, luă în mână paharul și își vârî în el vârful nasului; apoi îl duse la gură; iar își vârî nasul înăuntru, și zise în sfârșit:

— Prea e amară! Prea e amară! Nu pot s-o beau!

— De unde știi, dacă nici n-ai gustat-o?

— Lasă că știu eu! Se cunoaște după miros. Mai dă-mi o bucată de zahăr și pe urmă o beau.

Zâna răbdătoare și blândă ca o mamă, îi puse în gură încă o bucată de zahăr. Apoi îi întinse din nou paharul.

— Așa nu pot s-o beau! se miorlăi păpușa, strâmbându-se mereu.

— Pentru ce?

— Pentru că mă supără perna de la picioare.

Zâna îi luă perna.

— Degeaba! Nici așa nu pot s-o beau.

— Acum ce te mai supără?

— Nu vezi? Ușa, că nu e închisă bine.

Zâna se duse și închise ușa odăii.

— În sfârșit, strigă Pinocchio izbucnind în plâns, doctoria asta amară, nu vreau s-o beau nu nu nu!

— Dragă băiețașule, o să-ți pară rău.

— Puțin îmi pasă...

— Frigurile o să te trimită pe lumea cealaltă mai iute decât îți închipuii...

— Nu-mi pasă...

— Nu ți-e frică de moarte?

— Nu mi-e frică! Mai bine să mor decât să beau din doctoria asta nesuferită.

În clipa aceasta, ușa odăii fu dată de perete, și intrară patru iepuri negri ca cerneala, care duceau pe umeri un coșciug.

— Ce vreți cu mine! strigă Pinocchio, sculându-se îngrozit din pat.

— Am venit să te luăm! răspunse iepurele cel mai mare.

— Să mă luați? Bine, dar eu n-am murit încă.

— Încă nu: însă nu-ți mai rămân de trăit decât câteva clipe, pentru că te-ai încăpățânat și n-ai vrut să iei doctorii ca să te vindeci de friguri.

— O, Zână, Zâna mea! începu atunci să strige păpușica, dă-mi repede paharul. Mai repede, pentru Dumnezeu, că nu vreau să mor, nu, nu vreau să mor.

Și înhățând paharul cu amândouă mâinile, îl goli dintr-o înghițitură.

— Nu face nimic! îngânără iepurii. De rândul ăsta am făcut drumul degeaba. Și luând iarăși pe umeri coșciugul, ieșiră din odaie bufnind și scrâșnind din dinți de necaz.

Iar după câteva minute, Pinocchio sări jos din pat, însănătoșit de-a binelea pentru că trebuie să știți că păpușile de lemn se îmbolnăvesc repede dar se vindecă și mai repede.

Zâna, când îl văzu că aleargă și sare prin odaie vesel și sprinten ca un cocoș, îi spuse:

— Așadar doctoria mea ți-a făcut bine?

— Și încă ce bine! M-a înviat din morți!

— Atunci de ce aștepti să fii rugat atât?

— Vezi că noi copiii suntem toți la fel! Mai frică ne e de doctorie decât de boală.

— Ce rușine! Copiii ar trebui să știe că o doctorie bună, dacă o iei la vreme, poate să te scape de boala cea mai rea și chiar de la moarte.

— Oh! Lasă că altă dată n-o să mai aștept să fiu rugat! O să-mi aduc aminte de iepurii ăia negri, cu coșciugul pe umeri și atunci pun repede mâna pe pahar și îl dau pe gât

— Acum vino aici lângă mine, și povestește-mi cum se face de ai încăput pe mâna tâlharilor?

— Uite cum: Păpușarul Mănâncă-foc, îmi dădu cinci bani de aur și îmi zise: Ia-i și du-i tatălui tău! Și eu, în loc de asta, m-am întâlnit pe drum cu un Vulpoi și un Cotoi, două ființe foarte cumsecade, care mi-au spus: Vrei să faci o mie, două mii din banii tăi? Vino cu noi, în Câmpia Minunilor. Iar eu le răspunsei: Haidem; și ei îmi mai spuseră: Să ne oprim nițel la hanul "La Racul Roșu", și după miezul nopții, pornim iar ia drum. Însă când m-am trezit, tovarășii mei nu mai erau acolo, pleaseră de mult. Atunci am pornit și eu în toiul nopții, și era un întuneric de iad, așa că mi-au ieșit în cale doi tâlhari înfodoliți în niște saci de cărbuni, care mi-au spus: Scoate banii; și eu le-am răspuns: N-am de unde pentru că banii de aur îi ascusesem sub limbă; unul din tâlhari încearcă să-mi vâre mâna în gură, însă i-am rețezat-o cu dinții și când scuipai jos, băgai de seamă că în loc de mână, scuipasem o labă de pisică. Tâlharii s-au luat după mine, eu am rupt-o la fugă, și în sfârșit m-au ajuns, m-au spânzurat de gât în pădure, spunându-mi: Mâine o să ne întoarcem, și o să te găsim mort și cu gura căscată, așa că o să-ți luăm frumușel banii de aur pe care i-ai ascuns sub limbă.

— Și unde sunt cei patru bani? îl întrebă Zâna.

— I-am pierdut! răspunse Pinocchio dar mințea pentru că îi avea în buzunar.

De-abia trântise minciuna, și nasul lui care era destul de lung, îi mai crescuse de două degete.

— Și unde i-ai pierdut?

— În pădurea din apropiere.

La această a doua minciună, nasul i se mai lungi nițel.

— Dacă i-ai pierdut în pădurea din apropiere, zise Zâna, hai să-i căutăm și o să-i găsim: pentru că tot ce se pierde în pădurea aceasta, se găsește.

— Ah! Acum mi-aduc aminte adăugă păpușa încurcându-se cei patru bani nu i-am pierdut, dar fără să bag de seamă, i-am înghițit când am băut doctoria.

La această a treia minciună, nasul i se lungi atât de tare, că bietul Pinocchio nu putea să se mai miște din loc. Dacă se întorcea la dreapta, se lovea cu nasul de pat sau de geamurile de la fereastră, dacă se întorcea la stânga, se lovea de perete sau de ușa odăii, dacă ar fi ridicat nițel capul, i-ar fi scos ochii Zânei.

Zâna se uita la el și râdea.

— De ce râzi? o întrebă păpușica rușinată și îngrijorată de nasul acela care nu mai înceta să crească.

— Râd de minciuna pe care ai spus-o.

— De unde știi c-am spus o minciună?

— Minciunile, băiete dragă, se cunosc ușor; ele sunt de două feluri: minciuni care au picioare scurte, și minciuni care au nasul lung: ale tale sunt din cele care au nasul lung.

Pinocchio, neștiind unde să se mai ascundă de rușine, încercă să fugă din odaie, dar nu izbuti. Nasul îi crescuse așa de mult că nu mai încăpea pe ușă.

XVIII

Pinocchio se întâlnește iarăși cu Vulpoiul și cu Cotoiul, și se duc împreună ca să semene cei patru bani în Câmpia Minunilor.

Cum lesne vă puteți închipui, Zâna îl lăsă pe Pinocchio să plângă și să urle aproape o jumătate de ceas din pricina nasului care nu-i mai încăpea pe ușă: și l-a lăsat să plângă ca să-l învețe minte să se lase de năravul de a spune minciuni, cel mai urât nărav ce-l pot avea copiii. Dar când îl văzu tras la față și cu ochii ieșiți din cap de bocet, i se făcu milă de el și bătu din palme. La semnul acesta, intrară în odaie prin fereastră mii și mii de păsărele care, așezându-se pe nasul lui Pinocchio, începură să i-l ciugule, și i l-au ciugulit așa de bine încât peste câteva minute, nasul nesfârșit de lung al păpușii, își căpătă iarăși mărimea obișnuită.

— Ce bună ești, Zâna mea, zise păpușica, ștergându-și lacrimile, și ce mult te iubesc!

— Și eu te iubesc, răspuse Zâna, și dacă vrei să rămâi cu mine, tu mi-ai fi frățior și eu ție surioară.

— Aș rămâne bucuros dar bietul tata?

— Am îngrijit eu și de asta. Tatăl tău a și fost înștiințat: și până să se înnopteze, sosește.

— Adevărat? strigă Pinocchio sărind în sus de bucurie. Dacă-i așa, Zânișoară dragă, lasă-mă să-i ies înainte. Ard de dorința să-l strâng în brațe pe bietul bătrân, care a suferit atât din pricina mea!

— Du-te, dar bagă de seamă să nu te rătăcești. Apucă pe poteca din pădure și sunt sigură c-o să-l întâlnești.

Pinocchio porni: și de-abia intrat în pădure, începu săi alerge ca o căprioară. Dar când ajunse în dreptul Stejarului-uriaș, se opri în loc, pentru că i se păruse c-a zărit mișcare printre copaci. Într-adevăr pe cine credeți că văzu în mijlocul drumului? Pe Vulpoi și pe Cotoi, adică pe cei doi tovarăși de călătorie cu care poposise la hanul „La Racul Roșu”.

— Uite-l pe Pinocchio! strigă Vulpoiul, îmbrățișându-l și sărutându-l. Ce cauți pe aici?

— Ce cauți pe aici? repetă Cotoiul.

— E o poveste lungă răspuse păpușica și o să v-o spun pe îndelete. Știți că alaltăieri noaptea când m-ați lăsat singur la han, mi-au ieșit tâlharii în cale?

— Tâlharii? Bietul băiat! Și ce voiau cu tine?

— Voiau să-mi fure banii.
— Ticăloșii! zise Vulpoiul.
— Nelegiuții! adăugă Cotoiul.
— Dar am luat-o la fugă urmă să spună păpușica și ei s-au luat după mine, până când m-au ajuns și m-au spânzurat de craca stejarului de colo.
Și Pinocchio arată spre Stejarul-urias, care era la doi pași de ei.
— S-a mai pomenit așa ceva? zise Vulpoiul. În ce lume trăim! Ce să mai zicem atunci noiăștia oameni cumsecade?

Pe când vorbeau astfel, Pinocchio băgă de seamă că pisoiiul era șchiop de piciorul drept de dinainte, pentru că îi lipsea toată laba cu gheare cu tot: asta îl făcu să întrebe:

— Unde ți-e laba?

Cotoiul vru să răspundă ceva, dar se încurcă. Atunci Vulpoiul zise repede:

— PISOIUL E CAM RUȘINOS ȘI DE ACEEA TACE. O SĂ RĂSPUND EU ÎN LOCUL LUI. ACUM UN CEAS NE-AM ÎNTÂLNIT ÎN CALE CU UN LUP, APROAPE LEȘINAT DE FOAME, CARE NE-A CERUT CEVA DE POMANĂ. ȘI CUM N-AVEAM NICI UN OS DE PEȘTE MĂCAR, CE A FĂCUT PRIETENUL MEU, CARE ARE O INIMĂ DE AUR? ȘI-A SMULS CU DINȚII O LABĂ DE LA PICIOARELE DE DINAINTE ȘI A ARUNCAT-O BIETULUI LUP, CA SĂ-ȘI ASTÂMPERE FOAMEA.

Și zicând acestea, Vulpoiul își șterse o lacrimă. Pinocchio, înduioșându-se și el, se apropie de Cotoi și îi șopti la ureche:

— Dacă toate pisicile ar semăna cu tine, ferice de șoareci!

— Și acum ia spune, ce cauți prin locurile astea? întrebă Vulpoiul pe păpușă.

— Aștept pe tata, care trebuie să sosească dintr-o clipă într-alta.

— Dar banii tăi de aur?

— Îi am în buzunar, afară de unul pe care l-am cheltuit la hanul „La Racu Roșu”.

— Și când te gândești că, în loc de patru bani, ar putea să se facă mâine o mie, două mii chiar. De ce nu m-ascuți pe mine? De ce nu mergi să-i semeni în Câmpia Minunilor?

— Astăzi nu pot: o să mă duc în altă zi.

— În altă zi o să fie târziu! zise Vulpoiul.

— Pentru ce?

— Pentru că acea câmpie a fost cumpărată de un boier mare și de mâine încolo nu mai dă voie să se semene bani.

— E departe de aici Câmpia Minunilor?

— Să tot fie cam doi kilometri. Vrei să vii cu noi? Într-o jumătate de ceas am ajuns: semeni numaidecât banii, și după câteva minute culegi două mii, așa că diseară te întorci acasă cu buzunarele doldora. Vrei să mergi cu noi?

Pinocchio se codi puțin până să răspundă, deoarece își aduse aminte de Zâna cea drăguță, de bătrânul Geppetto și de prevestirile Greierașului-vorbitor; dar la urma urmei a făcut și el ca toți copiii fără un pic de judecată și fără inimă: dădu din cap și spuse Vulpoiului și Cotoiului:

— Atunci fie, merg cu voi.

Și porniră.

După ce-au umblat cale de o jumătate de zi, ajunseră într-un oraș care se cheamă Azilul nătărăilor. De-abia intrară în oraș și Pinocchio văzu toate străzile pline de câini numai pielea și oasele de ei, oi tunse care tremurau de frig, găini fără creastă și fără barbeți, care cereau de pomană o boabă de porumb, fluturi mari care nu mai puteau să zboare pentru că-și vânduseră aripile lor frumoase și colorate, păuni ciunti de coadă, cărora le era rușine să apară așa în lume, și fazani care mergeau agale, triști, jelindu-și strălucitoarele lor pene de aur și de argint, acum pierdute pentru vecii vecilor.

În mijlocul acestor lepădați ai soartei, trecea din când în când câte-o trăsurică mândră și în ea, ori o vulpe, ori o gaiță hoată, ori vreo altă pasăre de pradă.

— Dar Câmpia Minunilor unde e? întrebă Pinocchio.

— E aici la doi pași.

După aceea, ieșind din oraș, se opriră într-o câmpie singuratică ce nu se

deosebea cu nimic de celelalte câmpii.

— Am ajuns spuse păpușii Vulpoiul acum așează-te jos, sapă cu mâinile o gropiță, și pune înăuntru cei patru galbeni.

Pinocchio se supuse. Sapă groapa, puse înăuntru banii ce-i mai rămăseseră și apoi o astupă cu pământ.

— Acum, zise Vulpoiul, du-te la izvorul de colo, umple o cană cu apă, și stropește locul unde ai semănat.

Pinocchio se duse la izvor, și cum n-avea cană, își scoase un pantof din picior, îl umplu cu apă și udă pământul unde săpase groapa. Apoi întrebă:

— Ce mai e de făcut?

— Nimic, răspunse Vulpea, acum putem să mergem. Tu întoarce-te peste douăzeci de minute și o să găsești pomul crescut și cu crăcile încărcate d bani.

Biata păpușă, nebună de bucurie, mulțumii din inimă Vulpoiului și Cotoiului și le făgădui o răsplată împărătească.

— Nu vrem nici o răsplată! răspunseră cei doi ticăloși. Noi suntem fericiți că te-am învățat cum să te îmbogățești fără trudă.

Și zicând acestea își luară rămas bun de la Pinocchio, și urându-i rod îmbelșugat își văzură de drum.

XIX

Lui Pinocchio i se fură galbenii de aur și drept pedeapsă primește patru luni de închisoare.

Pinocchio întorcându-se în oraș, începu să numere secundele una câte una; și când i se păru c-a sosit ceasul, porni pe drumul care ducea în Câmpia minunilor.

Pe când mergea cu pas grăbit, inima îi bătea cu putere și făcea tic-tac-tic-tac, ca un ceasornic de perete iar el își zicea în gând:

Ce ar fi să găsesc în copac în loc de o mie, două mii de galbeni? Ori în loc de două mii, cinci mii? Sau în loc de cinci mii, o sută de mii? Oh! Ce boier mare m-aș mai face! Aș vrea să am un palat măreț, o mie de cai de lemn și o mie de grajduri, o pivniță încărcată cu vinurile cele mai scumpe, și o cofetărie plină de prăjituri, de bomboane, de ciocolată și de tot felul de lichioruri.

Și tot aiurind așa, ajunsese aproape de câmpie, și se opri în loc ca să se uite dacă nu cumva se zărește vreun pom cu crăcile încărcate de bani, dar nu văzu nimic. Mai merse câțiva pași, tot nimic intră în câmpie se duse chiar lângă groapa unde-și semănase banii, și tot nimic! Atunci căzu pe gânduri, și uitând regulile buneii-cuviințe, scoase o mână din buzunar și se scarpină zdravăn în cap.

În vremea aceasta i se păru că-i râde cineva în ureche; și când se întoarse, văzu pe craca unui copac un papagal mare, care-și scarpina puținii fulgi de pe el!

— De ce râzi? îl întrebă Pinocchio arțăgos.

— Râd pentru că pe când mă scarpinam m-am gădilat sub aripi.

Păpușa nu răspunse. Se duse la gărlă și umplându-și pantoful cu apă, se puse din nou să stropească pământul care acoperea bănuții lui de aur.

Iată însă că un alt hohot de râs, și mai obraznic decât cel dintâi, răsună în singurătatea tăcută a câmpiei.

— În sfârșit, strigă Pinocchio scos din fire, aș putea să știu, papagal împielit, pentru ce râzi.

— Râd de toți gugumanii, care cred în toate prostiile și se lasă să fie trași pe sfoară de unii mai vicleni decât dânșii.

— Vorbești poate de mine?

— Da, vorbesc de tine, sărmane Pinocchio, de tine, care ești așa de neghiob încât ai crezut că banii se pot semăna în pământ, cum s-ar semăna fasolea ori dovlecii. Și eu am crezut odată, însă azi văd bine că rău am făcut. Astăzi, (dar este cam târziu!) m-am învățat minte că pentru ca să pui deoparte un ban, doi, trebuie să-i câștigi ori prin munca mâinilor, ori prin a creierului.

— Nu te înțeleg! spuse păpușa, care începuse să tremure de frică.

— Ai răbdare! O să te lămuresc numaidecât, adaugă papagalul. Află că, pe când tu erai în oraș, Vulpoiul și Cotoiul s-au întors aici în câmpie; au dezgropat banii, și s-au făcut nevăzuți. Acum prinde-i dacă poți.

Pinocchio rămase cu gura căscată, și nevrând să dea crezământ cuvintelor papagalului, începu cu mâinile și cu unghiile să sape pământul pe care-l stropise cu apă. Și sapă, și sapă, și sapă, până când făcu o groapă adâncă de ar fi încăput în ea o șiră de paie, dar banii i-ai de unde nu-s.

Nebun de deznădejde, alergă degrabă în oraș și se duse drept la tribunal, ca să-i dea pe mâna judecătorului pe cei doi pungași care îl jefuiseră.

Judecătorul era un maimuțoi din neamul gorilelor; un maimuțoi bătrân și cu înfățișarea serioasă, din pricina vârstei lui înaintate, a bărbii lui albe și mai cu seamă din pricina ochelarilor lui de aur, fără geam, pe care era silit să-i poarte întruna, din cauză că suferea de o umflătură de ochi, care îl chinuia de câțiva ani de zile.

Pinocchio, în fața judecătorului povesti din fir în păr ticăloasa întâmplare, a cărui jertfă căzuse, spuse numele, prenumele, și semnalmentele tâlharilor, și sfârși cerând să i se facă dreptate.

Judecătorul îl ascultă cu multă bunăvoință, luă parte și el la povestire, se înduioșă și își șterse chiar o lacrimă și când păpușica isprăvi ce avea de spus, întinse mâna și sună din clopoțel.

La sunetul clopoțelului se iviră în grabă doi câini „mopși” îmbrăcați în uniformă de jandarmi.

Judecătorul, arătând jandarmilor pe Pinocchio le spuse:

— Nenorocitul ăsta a fost jefuit de patru galbeni de aur, luați-l și băgați-l la închisoare.

Păpușica, auzind această sentință nedreaptă, rămase înlemnită, și voia să protesteze, dar jandarmii, care n-aveau vreme de pierdut, îi astupară gura și o duseră n carceră.

O ținură închisă patru luni patru luni care păreau că nu se mai sfârșesc, și ar fi stat și mai mult dacă nu s-ar fi întâmplat un eveniment fericit.

Trebuie să știți că tânărul împărat care domnea peste orașul Azilul nătăraților, biruindu-și într-un război dușmanii, porunci să se dea serbări mari pentru popor, cu luminații de artificii, focuri bengale, alergări de biciclete și în semn de bucurie și mai mare, dădu poruncă să se deschidă ușile temnițelor și toți tâlharii să fie eliberați.

— Dacă le dă drumul la toți, să-mi dea și mie, spuse Pinocchio temnicerului.

— Dumitale nu, răspunse temnicerul, pentru că nu faci parte dintre ei.

— Ba să mă ierți dumneata, îngână Pinocchio, și eu sunt tâlhar.

— Atunci se schimbă lucrurile, spuse temnicerul, și scoțându-și cu respect șapca și salutându-l, îi deschise ușa carcerii și îl lăsă ca să plece.

XX

Eliberat din închisoare, Pinocchio vrea să se întoarcă spre locuința Zânei, dar în drum întâlnește un Șarpe îngrozitor, și e prins într-o cursă de dihori.

Închipuiți-vă bucuria păpușii, când se văzu liberă. Fără să mai stea pe gânduri, ieși repede din oraș și apucă pe drumul care ducea la casa Zânei.

Din pricina timpului ploios, drumul se făcuse ca terciul și înota în noroi până la genunchi.

Dar păpușa nu se dădea bătută.

Chinuit de dorul să-l vadă cât mai repede pe tatăl său și pe surioara lui cu părul bălai, Pinocchio alerga sprinten ca un câine de vânătoare și puțin îi păsa că noroiul îl stropea în obraz. Fugea mereu zicându-și în gând:

Câte necazuri n-au dat peste mine! Așa îmi trebuie, pentru că sunt o păpușă încăpățânată și neascultătoare. Toate le fac după capul meu, fără să ascult de cei care mă învață de bine, și care au de o mie de ori mai multă judecată decât mine!

Dar de rândul ăsta m-am hotărât să mă schimb și să mă fac băiat de treabă și ascultător! Cu atât mai mult cu cât am băgat de seamă că atunci când copiii n-ascultă, o nimeresc întotdeauna rău, niciodată nu se întâmplă cum visează ei. Dar tata m-o fi așteptat oare? L-oi găsi eu la locuința Zânei? De atâta vreme, bietul unchiaș, nu m-a văzut! Am să-l înăbuș cu mângâierile și îmbrățișările mele. Dar Zâna o să mă ierte că m-am purtat așa de rău? Și când mă gândesc c-am găsit la dânsa atâta bunătate și atâta îngrijire dragăstoasă. Numai ei îi datorez minunea că mai sunt încă în viață! S-a mai văzut un copil mai nerecunoscător și mai lipsit de inimă decât mine?

Pe când cugeta astfel, se opri deodată îngrozit și se dădu cu patru pași înapoi.

Ce văzuse?

Un Șarpe mare, întins de-a curmezișul drumului, care avea pielea verde, ochii de foc și prin coada lui ascuțită ieșea fum ca dintr-un coș.

Nu e cu puțință să descriem frica păpușii care depărtân-du-se la vreo jumătate de kilometru, se așează pe o movija de pietriș, așteptând ca Șarpele să plece să-și vadă de treaba lui, și să elibereze calea trecătorilor.

Așteptă un ceas, două, trei, însă Șarpele nu se mișca din loc, și tocmai de acolo i se vedea scânteierea ochilor lui de foc și coloana de fum care îi ieșea prin vârful cozii.

Atunci Pinocchio, luându-și inima în dinți, se apropie la câțiva pași, și cu grai dulce, stăruitor și subțirel, spuse șarpelui:

— Iartă-mă, domnule Șarpe, dar ești așa de bun să te dai nițel la o parte și să mă lași să trec?

Ca și cum ar fi vorbit pământului.

Începu din nou cu același glas subțirel:

— Trebuie să știi, domnule Șarpe, că mă duc spre casă unde mă așteaptă tata de atâta amar de vreme!... Îmi dai voie să-mi văd de drum?

Așteptă un răspuns la întrebarea lui, dar de răspuns nici vorbă ceva mai mult, Șarpele, care până atunci păruse îndârjit și plin de viață, se făcu deodată nemișcat și aproape amorțit. Ochii i se închiseră, iar din coadă nu-i mai ieșea fum.

— Oare să fi murit? zise Pinocchio, frecându-și mâinile de bucurie; și fără să mai stea la gânduri, se pregătea să sară peste el, ca să treacă de cealaltă parte a drumului. Dar nici n-apucase să miște piciorul, și deodată șarpele se ridică, iar păpușa, dându-se îndărăt, se împiedică și căzu la pământ.

Și căzu așa de rău, că rămase cu capul îngropat în mijlocul drumului și cu picioarele în sus.

La vederea păpușii, care dădea din picioare și se zvârcolea ca un pește în undiță, Șarpele începu să râdă, și râse, râse, așa de tare, încât de prea mult răs îi plesni o vână în piept și muri pe loc.

Atunci Pinocchio începu să alerge ca să ajungă la locuința Zânei până nu se înnoptează. Dar pe drum, nemaiputându-și stăpâni foamea care-l chinuia, sări sub o boltă de viță din apropiere ca să culeagă câțiva ciorchini de struguri.

Mai bine s-ar fi lipsit!

Abia ajuns sub boltă, *crac*.

Simți că i se prind picioarele între două fiare ascuțite, care îl făcură să vadă stele verzi.

Biata păpușică fusese prinsă într-o capcană pe care țăranii o întinseseră acolo ca să prindă dihorii, care de câtăva vreme mâncau puii de găină.

XXI

Pe Pinocchio îl prinde un țăran, care îl pune în locul unui câine să păzească un coteț de păsări.

Pinocchio, după cum lesne vă puteți închipui, începu să plângă, să strige, să cheme într-ajutor; dar toate fură în zadar, deoarece prin apropiere nu se vedea nici urmă de casă, iar pe drum nu trecea țipenie de om.

Se înnoptase.

Fie de durerile ce-i pricinuia strânsura capcanei, fie de spaima că se găsește singur și pe întuneric în mijlocul câmpului, păpușica era cât pe-acți să leșine, când deodată, văzând că-i trece pe deasupra capului un licurici, îl strigă și îi zise:

— O, Licuriciule dragă, ai milă de mine și scapă-mă de chinul ăsta.

— Bietul băiat! răspunse Licuriciul, oprindu-se înduioșat să-l privească. Cum se face că ți-ai prins picioarele între fiarele astea încleștate?

— Am intrat în boltă ca să culeg un ciorchine, doi, de struguri, și...

— Strugurii erau ai tăi?

— Nu.

— Cine te-a învățat să iei ce nu e al tău?

— Mi-era foame...

— Foamea, dragă băiete, nu e un motiv să iei lucrul altuia.

— Adevărat, ai dreptate! strigă păpușa plângând, dar altă dată n-am să mai fac.

Convorbirea lor fu întreruptă de un zgomot de pași, care se apropiau. Era stăpânul viei care venea în vârful picioarelor să vadă dacă nu cumva vreuna din dihăniile care îi mănâncă puii noaptea, nu s-a prins în capcană

Și mirarea lui fu nespusă când, scoțând felinarul de sub haină, văzu că în loc de un dihor, fusese prins un copil.

— Ah! Tâlharule! strigă țăranul înfuriat, care va să zică tu îmi furi găinile?

— Nu eu, nu eu! strigă Pinocchio, plângând. Am intrat în boltă ca să culeg doi ciorchini de struguri!

— Cine fură struguri, fură și găinile. Lasă că ți-arăt eu ție, să mă ții minte.

Și deschizând capcana, luă păpușa în brațe și o duse acasă ca și cum ar fi dus un miel de lapte.

Ajuns în bățatură, îl trânti jos, și punându-i un picior în gât, îi spuse:

— E târziu și mă duc să mă culc. Ne răfuim noi mâine. Și deoarece mi-a murit chiar azi câinele care mă păzea noaptea, să faci bunătate să-i iei locul. O să fii câinele meu de pază.

Zis și făcut, îi atârână de gât o zgardă țintuită în cuie de aramă, și o strânse bine ca să nu-i iasă de pe cap. De zgardă era legat un lanț lung de fier; iar lanțul era înțepenit de zid.

— Dacă la noapte o ploua zise țăranul poți să te culci în cotețul ăsta de lemn înăuntru sunt așternute paiele pe care s-a odihnit bietul meu câine timp de patru ani și ascute-ți bine urechile: dacă din păcate vin hoții, să latri.

După aceea, țăranul intră în casă închizând ușa cu zăvorul, iar bietul Pinocchio rămase în bățatură mai mult mort decât viu, din pricina frigului, a foamei și a urâtului. Și din când în când, vârându-și mâinile furios sub zgarda care îl strângea de beregată, spunea plângând:

— Frumos îmi șade, n-am ce zice! Așa îmi trebuie. Am vrut să fac pe încăpățânatul, pe haimanaua, m-am luat după toți derbedeii, de aceea mi Se întâmplă tot felul de necazuri. Dacă aș fi fost un băiat cuminte ca atâția alții, dacă mi-ar fi plăcut să învăț și să muncesc, dacă n-aș fi fugit de acasă de la tata, n-aș fi acum aici, în mijlocul câmpului, să fac pe câinele de pază la casa unui țăran. Oh! Dacă m-aș mai naște o dată! Acum însă e prea târziu și trebuie să rabd!

După ce își descarcă astfel sufletul, intră în cușcă și se culcă.

XXII

Pinocchio prinde pe hoți și drept răsplată că a fost credincios este pus în libertate.

Trecuseră două ceasuri de când dormea adânc, și iată că aproape de miezul nopții fu deșteptat de un murmur de glasuri ciudate, care i se părea că vine din văzduh. Scoțând vârful nasului din cușcă, văzu adunate la sfat patru dihăni negre care semănau cu pisicile. Dar nu erau pisici, erau nevăstuici, animale mănătoare de carne, care umblă după ouă și după pui de găină.

Unul din acești dihori, despărțindu-se de ceilalți tovarăși se duse la ușa cotețului, și zise încetișor:

— Bună seara, Melampo.

— Pe mine nu mă cheamă Melampo răspunse păpușica.

— Dar atunci cine ești?

— Pinocchio.

— Și ce faci aici?

— Fac pe câinele de pază.

— Dar Melampo unde e? Unde e câinele care locuia în cușca asta?

— A murit azi dimineață.

— A murit? Săracul de el! Era așa de blând! Însă când mă uit bine la tine și tu îmi pari un câine de ispravă.

— Te rog să mă ierți, dar eu nu sunt câine!

— Atunci ce ești?

— O păpușica.

— Și faci pe câinele de pază?

— Cum vezi, asta drept pedeapsă!

— Ei bine, aș vrea să fac cu tine o învoială, cum făceam și cu Melampo, și o să fii mulțumit.

— Ce învoială?

— Noi o să venim o dată pe săptămână, ca și până acum, să vizităm noaptea cotețul de unde o să furăm opt găini. Din găinile astea, șapte le mâncăm noi, și una ți-o dăm ție, cu condiția, bineînțeles, să te prefaci că dormi și să nu-ți vină poftă să latri și să-ți deștepți stăpânul.

— Așa făcea Melampo? Întrebă păpușica.

— Așa făcea, și ne înțelegeam de minune. Prin urmare dormi în pace, și n-avea nici o grijă că înainte de a pleca o să-ți lăsăm în cușcă o găină grasă și durdulie pentru prânzul de mâine. Ne-am înțeles?

— Da, da, vezi bine! răspunse Pinocchio, și clătină din cap în chip amenințător ca și cum ar fi vrut să zică: O să vorbim noi îndată!

Când cei patru dihori se crezură siguri de învoiala făcută, se duseră întinși spre cotețul găinilor care era aproape de cușca lui Pinocchio, și după ce deschiseră cu unghiile portița de lemn, care închidea intrarea, se repeziră înăuntru unul după altul. Dar n-apucară să intre bine, și simțiră că se închide ușa după dânșii.

Cel care o închise era Pinocchio cel credincios, care nu s-a mulțumit numai c-a închis-o, și mai puse în dreptul ei un bolovan mare, ca s-o înțepenească bine, și începu să latre. Și lătrând întocmai ca un câine de pază, făcea din gură: *ham, ham, ham, ham*.

La auzul lătratului, țăranul sări din pat, și luând pușca și deschizând fereastra, întrebă:

— Cine e acolo?

— Hoții! răspunse Pinocchio.

— Unde sunt?

— În coteț.

— Vin acum.

Și într-adevăr într-o clipă, țăranul sosi, intră repede în coteț și după ce prinse și vâri într-un sac pe cei patru dihori, le zise nespuse de mulțumit:

— În sfârșit am pus mâna pe voi! Aș putea să mă răzbun, însă nu sunt așa de mișel. Mă mulțumesc numai să vă duc mâine la birtul din comuna vecină, care o să vă gătească repede cu bulion de pătlăgele roșii. Nu meritați atâta cinste, dar oamenii cumsecade ca mine nu se uită la asemenea fleacuri!

Apoi, apropiindu-se de Pinocchio, începu să-l mângâie și printre altele îl întrebă:

— Cum se face c-ai descoperit pe tâlhariiăștia tuspatru? Și când te gândești că Melampo, credinciosul meu Melampo, nu băgase nimic de seamă!

Păpușica ar fi putut prea bine să povestească tot ce știa, ar fi putut, adică, să povestească învoielile rușinoase dintre câine și dihori dar aducându-și aminte că

Melampo murise, își zise în gând: La ce bun să învinuiești morții? Morții sunt morți, și cel mai bun lucru ce putem face pentru dânșii e să-i lăsăm să doarmă în pace!

— Când au intrat dihorii în curte, erai treaz ori dormeai? mai îl întrebă țăranul.

— Dormeam, răspunse Pinocchio, însă dihorii m-au deșteptat cu gălăgia lor, ba unul din ei a venit până la ușă și mi-a spus: „Dacă făgăduiești că n-o să latri, și n-ai să deștepți pe stăpânul tău, o să-ți dăruim o găină grasă și durdulie”, înțelegi? Să îndrăznească să-mi facă mie o asemenea propunere! Pentru că trebuie să știi că sunt o păpușă care o fi având toate cusururile din lume, dar n-am pe acela de a șovăi și de a-mi da coate cu persoanele necinstite.

— Bravo băiat! strigă țăranul, bătându-l pe umeri. Aceste simțăminte îți fac mare cinste, și ca să-ți dovedesc nemărginita mea recunoștință, îți dau drumul să te întorci acasă.

Și îi scoase zgarda.

XXIII

Pinocchio deplânge moartea Fetiței cu părul bălai, apoi găsește un Porumbel care îl duce pe țărmul mării, și de acolo se aruncă în apă ca să vină în ajutorul tatălui său Geppetto.

De-abia scăpă Pinocchio de povara umilitoare a zgardei din jurul gâtului, și începu să alerge peste câmp, și nu se mai opri deloc până nu ajunsese în drumul mare, care trebuia să-l ducă drept la locuința Zânei.

Ajuns în drumul cel mare, se uită de jur-împrejur, și văzu cu ochiul liber, pădurea unde întâlnește Vulpoiul și Cotoiul, văzu printre copaci, înălțându-se vârful Stejarului uriaș, unde fusese spânzurat de gât, dar nici încoace, nici încolo, nu-i fu cu putință să zărească locuința Fetiței frumoase cu părul bălai.

Atunci avu deodată un presentiment trist, și începând să alerge cu câtă putere îi mai rămăsese în picioare, se pomeni peste câteva clipe în livada unde se ridica odinioară căsuța cea albă. Dar căsuța nu mai era acolo. În locul ei se afla o lespede de marmură, pe care erau scrise cu litere de tipar, aceste rânduri sfâșietoare:

AICI ZACE FETIȚA CU PĂRUL BĂLAI
MOARTĂ DE DURERE
PENTRU CĂ A FOST PĂRĂSITĂ
DE FRĂȚIORUL EI PINOCCHIO.

Cum a rămas păpușa, după ce a silabisit acele cuvinte, vă lasă să vă închipuiți voi singuri. Căzu grămadă la pământ, și acoperind cu mii de sărutări marmura mortuară, izbucni într-un nesfârșit hohot de plâns. Plânse toată noaptea, și dimineața următoare, când se ivise ziua, el tot plângea, măcar că în ochi nu mai avea un pic de lacrimi iar strigătele și tânguiriile lui erau așa de sfâșietoare și triste, încât toate văile dimprejur le repetau ecoul. Și plângând spunea:

— O, Zâna mea dragă, pentru ce ai murit? Pentru ce n-am murit eu în locul tău, eu, care sunt atât de rău, pe când tu erai așa de bună? Și tata unde o fi? O, Zâna mea dulce, spune-mi unde pot să-l găsesc, ca să rămân veșnic lângă el, și să nu-l mai părăsesc niciodată! Niciodată! Niciodată! O, Zâna mea scumpă, spune-mi că nu e adevărat c-ai murit! Dacă într-adevăr mă iubești. dacă-ți iubești frățiorul, învie, trăiește iarăși ca altădată! Nu te doare că mă vezi singur, părăsit de toți? Dacă mă prind hoții iar o să mă spânzure de craca Stejarului... atunci o să mor de-a binelea. Ce vrei să mă fac singur pe lume? Acum când te-am pierdut pe tine și pe tata, cine o să-mi mai dea de mâncare? Unde o să dorm noaptea! Cine o să-mi mai facă haine? Oh! Ar fi mai bine, de o mie de ori mai bine, dacă aș muri și eu! Da, vreau să mor! Ih! Ih! Ih!

Și pe când se tânguia astfel, încercă să-și smulgă părul din cap, dar părul lui fiind de lemn, n-avu de ce să apuce.

În vremea aceasta, trecu pe deasupra un Porumbel uriaș, care oprindu-se din

zbor, dar cu aripile tot întinse, îi strigă din înălțimea văzduhului:

— Ascultă băietele, ce faci acolo jos?

— Nu vezi ce fac? Plâng! răspunse Pinocchio ridicând capul, și ștergându-și ochii cu mâneca de la haină.

— Ia spune-mi, adăugă Porumbelul, nu cumva cunoști printre prietenii tăi, o păpușă pe care o cheamă Pinocchio?

— Pinocchio? Ce ai spus? Pinocchio? repetă păpușica sărind în picioare. Pinocchio sunt eu.

Porumbelul auzind aceasta, coborî numaidecât și se așează pe pământ. Era mai mare decât un curcan.

— Atunci cunoști și pe Geppetto? întrebă el pe păpușica.

— Dacă îl cunosc! Dar mi-e tată! Ți-a vorbit de mine! Mă duci la el? Trăiește? Răspunde, fie-ți milă, trăiește?

— L-am lăsat acum trei zile pe malul mării.

— Ce făcea?

— Își cioplea singur o luntrișoară, ca să treacă peste ocean. Bietul bătrân, de mai bine de patru luni de când colindă lumea ca să te caute, și neputându-te găsi, s-a hotărât să treacă în țările depărtate din lumea nouă ca să te caute și acolo.

— E departe de aici până la malul mării? întrebă Pinocchio înduioșat.

— Peste o mie de kilometri.

— O mie de kilometri? O, Porumbelule drag, ce bine ar fi să am aripi ca tine!

— Dacă vrei să mergi, te duc eu.

— Cum?

— Încaleci pe spinarea mea. Ești greu?

— Greu? Dimpotrivă. Sunt ușor ca frunza.

Și, fără vorbă multă, Pinocchio sări în spinarea Porumbelului, și punându-și un picior într-o parte, și unul în cealaltă, cum fac călăreții, strigă plin de mulțumire:

— Zboară, zboară, căluțule, că ard de dorință s-ajung cât mai repede!

Porumbelul, întinse aripile, și peste câteva clipe zburase atât de sus că aproape atingea norii. Ajuns la înălțimea aceea amețitoare, Pinocchio fu curios să se uite în jos, dar l-a apucat o frică și o amețală așa de mare, încât ca să nu se pomenească răsturnat, își încleștă brațele de gâtul calului său înaripat.

Zburară toată ziua. Către seară, Porumbelul îi spuse:

— Tare mi-e sete!

— Iar mie tare mi-e foame! adăugă Pinocchio.

— Să ne oprim nițel lângă porumbarul ăsta și pe urmă o pornim iarăși la drum ca s-ajungem mâine în revărsatul zorilor pe țărmul mării.

Intrară într-un porumbar, unde nu era decât o doniță plină cu apă și un coșuleț plin cu mazăre.

Păpușica, toată viața, nu putuse să sufere mazărea. Numai când o vedea îi și venea rău, îl apuca stomacul, dar în seara aceea a mâncat ca un lup, și după ce o isprăvi, se întoarse către Porumbel și îi spuse:

— N-aș fi crezut niciodată ca mazărea să fie așa de bună!

— Trebuie să înveți, dragă băiete, răspunse Porumbelul, că atunci când ți-e foame și n-ai altceva de mâncat, chiar și mazărea este gustoasă! Foamea nu cunoaște mofturi sau nazuri!

Pinocchio încalecă iarăși pe spinarea Porumbelului, porniră la drum, și du-te! A doua zi dimineața ajunseră pe țărmul mării.

Porumbelul puse jos păpușa și nevrând să aștepte mulțumiri pentru fapta bună ce făcuse, își luă zborul înapoi și se făcu nevăzut.

Pe țărm era o grămadă de lume, care țipa și dădea din mâini, uitându-se în largul mării.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Pinocchio pe o babă.

— Ce să se întâmple? Un biet tată, care și-a pierdut copilul, s-a suit într-b luntre ca să treacă oceanul să-l caute, însă astăzi marea e furioasă, așa că luntrea e gata să se scufunde.

— Unde e luntrea?

— Uite-o colo, în dreptul degetului meu, răspunse baba, arătând o luntre care, de leparte părea cât o coajă de nucă, și în ea un om mic, mititel.

Pinocchio își aruncă privirea acolo, și după ce s-a uitat bine, scoase un țipăt ascuțit.

— Acolo e tata! Acolo e tata!

În vremea aceasta, luntrea izbită de furia furtunii aici apărea printre valuri, aici părea să se răstoarne, iar Pinocchio, din vârful unei stânci înalte, nu mai sfârșea chemându-și tăticol pe nume, și făcându-i semne cu mâna, cu batista și chiar cu șapca din cap.

Părea că Geppetto, măcar că era departe de țărni, își recunoscuse băiatul, pentru că își scoase șapca și el și îl salută, iar prin tot felul de semne din mâini, îi lăsa să înțeleagă că s-ar întoarce bucuros, dar că marea era furioasă și îl împiedica să vâslească pentru ca să se apropie de mal.

Deodată, se năpusti un val năprasnic, și luntrea se făcu nevăzută. Așteptară s-o mai vadă apărând, dar luntrea nu se mai ivi.

— Bietul unchiaș, spuseră atunci pescarii care se adunaseră pe mal, și îngânând încet o rugăciune se îndreptară către casele lor.

Iată însă că auziră un țipăt deznădăjduit, și uitându-se înapoi văzură un copil care, din vârful unei stânci se aruncase în mare strigând:

— Vreau să-l salvez pe tata!

Pinocchio, fiind de lemn, plutea deasupra apei și înota ca un pește. Aici îl vedeai dispărând în apă, luat de furia valurilor, dincolo îl vedeai apărându-i, ba un picior, ba o mână, la o mare depărtare de mal. În cele din urmă fu pierdut din ochi, și nu l-au mai văzut.

— Bietul băiat! spuseră atunci pescarii, care se adunaseră pe mal, și îngânând încet o rugăciune, se întoarseră pe la casele lor.

XXIV

Pinocchio sosește în „Insula Albinelor harnice” și o regăsește pe Zână.

Pinocchio, însuflețit de nădejdea de a ajunge la vreme ca să-l scape pe bietul său tată, înotă toată noaptea.

Și ce noapte îngrozitoare! Turna cu găleata, bătea grindina, tuna groaznic și fulgere scăpărau, de părea că e ziuă.

Spre dimineață, izbuti să vadă nu tocmai departe o bucată lungă de pământ. Era o insulă în mijlocul mării.

Începu să facă eforturi disperate ca s-ajungă la mal, dar în zadar. Valurile legănându-se furioase, îl purtau în voia lor ca pe un fir de pai. În sfârșit, spre norocul lui, veni un val cu atâta furie, încât îl aruncă dintr-o dată pe insulă.

Aruncătura a fost așa de violentă, că izbindu-se de pământ, i-au pârâit toate încheieturile, dar se mângâie repede, zicându-și: Scăpai și de rândul ăsta ca prin urechile acului.

În vremea aceasta cerul se înseninase, soarele se ivi în toată strălucirea lui, iar marea se făcu liniștită și netedă ca oglinda.

Atunci păpușica întinzându-și hainele la soare ca să le usuce, începu să se uite încoace și încolo doar o zări pe întinderea nesfârșită a mării vreo luntrișoară cu un om înăuntru. Dar după ce s-a uitat bine în toate părțile, nu văzu înaintea lui decât cer, apă și o mică pânză de corabie, dar așa de departe, încât părea o muscă.

— Dacă aș ști cel puțin cum se numește insula, își zicea el în gând. Dacă aș ști măcar că insula e locuită de oameni cumsecade, vreau să zic de oamenii care să n-aibă urâtul obicei de a spânzura copiii de crăcile copacilor! Pe cine să întreb că nu văd pe nimeni?

Gândul că se află singur, singurel, în mijlocul aceluia ținut deșert, îl umplu de atâta tristețe că era mai mai să plângă, când deodată se văzu că trece nu tocmai departe de țărni, un pește uriaș caje înota agale cu capul afară din apă.

Neștiind cum să-i zică pe nume, păpușica îi strigă cu glas tare, ca să fie auzită.

— Ei, domnule Pește, îmi dai voie să-ți spun o vorbă?

— Și două, răspunse Peștele, care era un Delfin atât de politicoș, cum se găsesc prea puțini în lume.

— Ești așa de bun să-mi spui dacă în insula asta se găsesc sate unde să poți să mănânci fără primejdia de a fi tu însuși mâncat?

— Se găsesc bineînțeles! răspunse Delfinul și chiar nu tocmai departe de aici.

— Pe unde trebuie s-o apuc?

— Ia-o pe potecuța aia de colo, la stânga, și ține-o drept înainte. N-ai grijă că nu te rătăcești.

— Încă ceva, te rog. Dumneata care te plimbi toată ziua și toată noaptea prin mare, n-ai întâlnit cumva o luntre în care se afla tata?

— Dar cine e tatăl tău?

— E tatăl cel mai bun din lume, după cum eu sunt copilul cel mai rău.

— Cu furtuna de astă-noapte, răspunse Delfinul, luntrea cred că s-a scufundat.

— Și tata?

— Poate că l-a și înghițit fioroasa Balenă, care de câteva zile răspândește groaza și urgia în apele noastre.

— Și e mare Balena asta? întrebă păpușa, care începuse să tremure de frică.

— Dacă e mare!... răspunse Delfinul. Ca să-ți faci o idee, află că e mai mare decât o clădire cu cinci etaje și are o gură atât de largă și adâncă, încât ar încăpea prea bine în ea un tren cu locomotivă cu tot.

— Vai de mine! strigă îngrozit Pinocchio, și îmbrăcându-se în grabă, se întoarse către Delfin și îi spuse:

— Să ne vedem cu bine, domnule Pește, iartă-mă că te-am supărat și îți mulțumesc de bunăvoință.

Zicând acestea, apucă repede pe potecuță și începu să meargă așa de iute că părea că aleargă. La cel mai mic zgomot, se întorcea să se uite înapoi de frică să nu fie urmărit de Balena aceea mare cât o casă cu cinci etaje și cu gura largă și adâncă unde încăpea un tren cu locomotivă cu tot.

După ce-a mers mai mult de o jumătate de ceas, sosi într-o țărișoară care se numea „Țara Albinelor harnice”. Ulițele furnicau de ființe care alergau încoace și încolo după treaba, toate lucrau, toate aveau ceva de făcut. Nu se găsea un trândav sau o Haimana, de l-ai fi căutat cu lumânarea aprinsă.

— Am înțeles, răspunse repede, deșucheatul de Pinocchio, țara asta nu face de mine! Eu nu sunt născut ca să muncesc.

În vremea aceasta foamea îl chinuia, pentru că de douăzeci și patru de ceasuri, nu băgase nimic în gură, nici măcar o porție de mazăre!

Ce să facă?

Nu-i rămânea decât două căi ca să-și potolească foamea: sau să ceară ceva de lucru, sau să ceară de pomană un gologan ori un codru de pâine.

Să ceară de pomană îi era rușine, pentru că tatăl său îi spusese mereu că pomană n-au dreptul să ceară decât bătrânii și neputincioșii săraci cu adevărat, în lumea asta, și care, merită milă și sprijin, sunt numai aceia care, fie din pricina vârstei, fie din pricină de boală sunt osândiți să nu-și mai poată câștiga pâinea de toate zilele prin munca lor. Toți ceilalți sunt datori să muncească, și dacă nu muncesc și îndură foamea, cu atât mai rău pentru ei.

În clipa aceea, trecu pe drum un om plin de sudoare și sfârșit de oboseală, care trăgea singur cu multă greutate două cărucioare încărcate cu cărbuni.

Pinocchio, judecându-l după înfățișare că e om bun, se apropie de el, și plecându-și ochii de rușine îi spuse încet:

— Fii milostiv și dă-mi un ban că nu mai pot de foame!

— Nici o para chioară! răspunse cărbunarul. Îți dau patru, numai să-mi ajuți să duc până acasă aste două cărucioare cu cărbuni.

— Știi că mă uimești! răspunse păpușa aproape supărată. N-am făcut în viața mea pe hamalul; n-am tras niciodată la cărucior.

— Cu atât mai bine pentru tine! răspunse cărbunarul. Atunci, băiete dragă, dacă e adevărat că mori de foame, cere mândriei tale să-ți dea să mănânci, dar bagă

de seamă să nu-ți cadă cu greu la burtă.

După câteva cli-pe trecu pe drum un zidar care ducea pe umeri un hârdău cu var.

— Ești așa de bun să-ți faci pomană cu un ban pentru un biet copil care moare de foame.

— Bucuros, vino cu mine de cară var, îi răspunse zidarul, și în loc de un ban îți dau cinci.

— Dar varul e greu, răspunse Pinocchio, și nu vreau să mă obosesc.

— Dacă nu vrei să te obosești băiete dragă, du-te la altul să-ți dea să mănânci pe degeaba.

În mai puțin de o jumătate de ceas trecură pe acolo douăzeci de inși, și tuturor Pinocchio le-a cerut de pomană, dar toți îi răspunseră: „Nu ți-e rușine? În loc să umbli cască gura pe uliță, du-te mai bine de-ți caută de lucru, și învață cum se câștigă pâinea!”

În sfârșit trecu o femeiușcă drăguță, care ducea pe umeri două ulcioare cu apă.

— Îmi dai voie, bună femeie, să beau o gură de apă din donițele dumitale? întrebă păpușa, care se frigea de sete.

— Bea, băietele dragă! spuse femeia, punând donițele jos.

După ce Pinocchio sorbi ca un burete, bolborosi cu vocea pe jumătate, ștergându-se la gură.

— Setea mi-a trecut! Dacă aș putea să-mi astâmpăr și foamea!

Femeia, auzind aceste cuvinte, adăugă repede:

— Dacă mi-ajută să duc până acasă una din donițele astea, îți dau o felie de pâine.

Pinocchio se uită la doniță, și nu răspunse nici da, nici nu.

— Și odată cu felia de pâine o să-ți dau și o strachină de conopidă prăjită în oțet și untdelemn, continuă femeia.

Pinocchio se uită încă o dată la doniță, și iarăși nu răspunse nici da, nici nu.

— Și după conopidă, îți dau și o prăjitură cu dulceață și cu poame.

Ispitit de lăcomie, Pinocchio nu se mai putu împotrivi, și luându-și inima în dinți, zise:

— Ce să fac! La urma urmei o să-ți duc donița până acasă!

Donița era foarte grea, și păpușica, neputând s-o ducă în mâini, și-o puse în cap.

Ajunși acasă, femeia, pofti pe Pinocchio să se așeze la o măsuță întinsă și îi puse dinainte pâine, conopidă călită și prăjitura făgăduită. Pinocchio înghițea pe ne-, mestecate. Stomacul lui părea o casă rămasă pustie și nelocuită de cinci luni.

După ce își potoli mușcăturile îndrăcite ale foamei, se uită în sus ca să mulțumească binefăcătoarei lui, dar n-apucase să-și îndrepte bine privirea spre dânsa, și scoase un oftat lung de mirare, rămânând înmărmurit, cu ochii zgâiți, cu furculița în aer și cu gura plină de pâine și de conopidă.

— Vezi că răspunse bâlbâindu-se Pinocchio, vezi că dumneata semeni dumneata îmi aduci aminte da da, da, aceeași voce aceeași ochi același păr da, da și dumneata ai părul bălai ca dânsa! O, Zânișoara mea, Zânișoara mea! Spune-mi că ești dumneata chiar dumneata! Nu mă face să plâng iarăși! Dacă ai ști! Am plâns atât! Am suferit atât!

Și zicând astfel, Pinocchio plângea cu hohote, și căzându-i la picioare, îmbrățișă genunchii acelei femei misterioase.

XXV

Pinocchio făgăduiește Zânei să fie cuminte și să se pună pe învățatură, pentru că s-a săturat să mai fie păpușă și vrea să devină un băiat ca toți băieții.

La început, femeia se încăpățână să spună că nu era dânsa Zâna cu părul bălai, dar, văzându-se descoperită și nevrând să întindă gluma prea departe, sfârși prin a recunoaște, și spuse lui Pinocchio:

— Prichindel ștregar! Cum ai băgat de seamă că sunt eu?
— Dragostea ce-ți păstrez m-a făcut să ghicesc.
— Ți-aduci aminte? M-ai lăsat fetiță, și acum mă găsești femeie; atât de femeie c-aș putea să-ți fiu mamă.
— Îmi pare și mai bine, căci astfel, în loc de surioară o să-ți zic mămică. De-atâta vreme mă topesc de dor să am și eu o mamă ca toți copiii! Dar cum se face că ai crescut așa de repede?
— E o taină.
— Spune-mi-o și mie: aș vrea să cresc și eu nițel. Nu vezi? Am rămas tot ca un băț de chibrit.
— Dar tu nu poți să crești! răspunse Zâna.
— Pentru ce?
— Pentru că păpușile nu cresc niciodată. Se nasc păpuși, trăiesc păpuși și mor păpuși.
— Oh! Sunt sătul să fiu mereu păpușă, strigă Pinocchio, scărpinându-se în cap. Cred c-a sosit vremea să intru și eu în rândul oamenilor.
— Numai să meriți.
— Adevărat? Și ce trebuie să fac ca să merit?
— Un lucru foarte ușor: să te silești să devii băiat cuminte.
— Dar ce, nu sunt?
— Deloc! Copiii cuminți sunt ascultători pe câtă vreme tu.
— Eu n-ascult niciodată de alții.
— Copiilor cuminți le place cartea și lucrul, însă tu.
— Eu fac pe trântorul și pe haimanaua toată ziua.
— Copiii cuminți spun întotdeauna adevărul...
— Eu spun numai minciuni.
— Copiii cuminți se duc bucuroși la școală.
— Și pe mine m-apucă frigurile când mă gândesc. Dar de azi înainte vreau să mă schimb.
— Îmi făgăduiești?
— Ți făgăduiesc. Vreau să mă fac băiat cuminte, și să fiu mângâierea tatei. Dar unde-o fi dansul la ceasul ăsta?
— Nu știu.
— O să mai am eu parte să-l mai văd vreodată și să-l îmbrățișez?
— Cred că da: sunt chiar sigură.
La răspunsul acesta, mulțumirea lui Pinocchio fu așa de mare, încât luă mâinile Zânei și începu să i le sărute cu atâta foc, că părea ieșit din minți. Apoi ridicând ochii și privind-o cu drag, o întrebă:
— Ia spune-mi mamă: așadar nu e adevărat c-ai murit?
— Se vede că nu! răspunse Zâna zâmbind.
— Dacă ai ști cât am suferit și cum era să cad grămadă, când am citit „Aici zace.”
— Știi și tocmai pentru asta te-am iertat. Mărturia durerii tale m-a făcut să văd că ai inimă bună: și de la copiii cu inimă bună chiar de sunt puțin cam ștregari și cu apucături rele, tot te mai aștepti la ceva, adică tot mai nădăjduiești c-or să se întoarcă pe calea cea bună. Iată pentru ce am venit să te caut până aici. Vreau să-ți țin loc de mamă.
— Oh! Ce bine îmi pare! strigă Pinocchio, sărind de bucurie.
— O să m-ascuți și o să faci întotdeauna ce-ți voi spune?
— Bucuros, bucuros, bucuros!
— Chiar de mâine, adăugă Zâna, o să începi să te duci la școală.
Pinocchio se făcu numaidecât mai puțin vesel.
— Apoi o să-ți alegi după placul tău un meșteșug.
Pinocchio se făcu serios.
— Ce tot bolborosești printre dinți? întrebă Zâna cu un ton cam supărat.
— Spuneam, îngână păpușa cu vocea pe jumătate, că, acum pentru ca să mă duc la școală mi se pare cam târziu...

— Nu, domnule. Află de la mine că pentru învățătură nu e niciodată prea târziu!

— Dar nu vreau să învăț, nici să m-apuc de meșteșug...

— De ce!

— Pentru că lucrul mă obosește.

— Băiete dragă spuse Zâna cei care spun așa, sfârșesc întotdeauna în temniță ori la spital. Ascultă ce-ți spun eu, omul fie că s-a născut bogat, fie că s-a născut sărac, cât trăiește trebuie să facă ceva, să nu stea degeaba, să lucreze. Vai de tine dacă te înveți trândav. Trândăvia e o boală foarte urâtă și trebuie să ne vindecăm cât mai degrabă de ea, chiar din copilărie; altfel când ajungem mari, nu ne mai vindecăm.

Cuvintele acestea îi merseră la inimă păpușii căci ridică iute capul și spuse Zânei:

— Am să învăț, am să lucrez, am să fac tot ce-mi vei spune, pentru că la urma urmei, mi s-a urât cu traiul ăsta de păpușă, și vreau să devin băiat ca toți băieții, cu orice preț. Mi-ai fâgăduit, nu e așa?

— Ți-am fâgăduit: acum nu depinde decât de tine.

XXVI

Pinocchio se duce cu colegii lui de școală pe țărmul mării ca să vadă un pește groaznic care se numește Balenă.

A doua zi Pinocchio se duse la școala primară, închipuiți-vă pe ștregarii de copii, când văzură intrând în școală o păpușă! A fost un răs, care nu se mai isprăvea. Care îi trăgea o păcăleală, care alta, care îi lua șapca din mână, care îl trăgea de haină pe la spate, care încerca să-i facă repede cu cerneală două mustăți mari sub nas, și care căuta să-i lege picioarele și mâinile cu sfoară, ca să-l facă să joace.

La început Pinocchio nu-i luă în seamă și îi lăsă în pace, dar în cele din urmă depășindu-i răbdarea, se întoarse către cei care îl necăjeau și își bate joc de el, și le spuse drept în față:

— Ia, vă rog să vă vedeți de treabă, n-am venit aici ca să fiu caraghiosul vostru. Eu respect pe alții și vreau să fiu și eu respectat.

— Bravo, paiațo! Ai vorbit ca din carte! urlară ștregarii de copii, prăpădindu-se de răs, și unul din ei mai obraznic decât toți, întinse mâna ca să apuce păpușa de nas.

Dar nu-i prea merse bine, pentru că Pinocchio întinse piciorul pe sub masă, și îi trase o lovitură zdravănă în țurloaie.

— Aoleo, ce mai cotoaie ai! zbiră copilul frecându-și vârtătaia pe care i-o făcuse păpușica.

— Și ce coate! Și mai tari decât picioarele! spuse un altul care, din pricina glumelor lui nesăbuite, se alesese cu un ghiont în burtă.

Ce mai încoace încolo, cu o lovitură de picior și cu un ghiont, păpușa câștigase stima și dragostea tuturor școlărilor, și toți îl mângâiau și-l iubeau din suflet.

Chiar dascălul se fălea cu Pinocchio, pentru că îl vedea plin de luare aminte, silitor, deștept și totdeauna sosind cel dintâi, și ridicându-se cel din urmă, când erau gata de plecare.

Singurul lui cusur era că prea se înhăita cu toți copiii, și printre ei erau mulți ștregari, cunoscuți pentru lenea la învățătură și apucăturilor lor deșucheate.

Și tot îi spunea dascălul în toate zilele, și Zâna de asemenea nu uita să-i repete mereu:

— Bagă de seamă, Pinocchio! Tovarășii tăi de școală, o să te facă mai curând sau mai târziu să nu-ți mai placă învățătura, și din pricina lor cine știe ce nenorocire te așteaptă.

— Nu mi-e frică! răspunse Pinocchio, făcând pe grozavul și atingându-și fruntea cu degetul arătător, ca și cum ar fi vrut să zică: „Am destulă minte în cap”.

Se întâmplă însă că într-o bună zi, când se ducea la școală să întâlnească o

ceată din tovarășii lui obișnuiți, care ieșindu-i înaintea, îi ziseră:

— Ai aflat ultima noutate?

— Nu.

— În marea noastră a sosit o Balenă mare cât un munte.

— Adevărat? Nu cumva o fi tot Balena din ziua când s-a înecat bietul tata?

— Ne ducem la țärm s-o vedem. Vrei să mergi și tu?

— Nu: eu mă duc la școală.

— Las-o încolo de școală! Vom merge mâine. Cu o lecție mai mult ori mai puțin, tot acolo ajungi.

— Și ce-o să zică dascălul?

— Treaba lui! D-aia ia leafă, ca să bombănească toată ziua.

— Dar mama?

— Mamele nu știu niciodată nimic, răspunseră derbedeii.

— Știți ce-am să fac? spuse Pinocchio. Balena vreau s-o văd știu eu pentru ce dar o să mă duc după ce-oi ieși de la școală.

— Aoleo! Găgăuță! spuse unul din ceată. Dar ce crezi tu, că un pește de mărimea aia o să te aștepte pe tine? Cum i s-a urât, a și pornit-o în altă parte, și cine l-a văzut, bine cine nu, rabdă.

— E departe de aici până la țärm? întrebă Pinocchio.

— Într-un ceas ne și întoarcem.

— Atunci, haidem! Să ne luăm la întrecere cine aleargă mai iute! strigă păpușa.

Semnalul plecării odată dat, ceata ștregarilor cu cărțile și caietele la subțioară, începu să fugă peste câmpie Pinocchio era mereu în frunte, ca și cum ar fi avut aripi la picioare.

Din când în când, întorcându-și privirea înapoi, le dădea cu tifla tovarășilor lui rămași departe de tot și văzându-i obosiți, gâfâind, plini de praf și cu limba scoasă de un cot, râdea din toată inima.

Nefericitul, în clipa aceea, nu știa ce grozăvii și ce nenorociri cumplite îl așteptau.

XXVII

Mare păruială între Pinocchio și colegii lui unul dintre ei fiind rănit, Pinocchio e arestat de jandarmi.

Ajuns la țärmul mării, Pinocchio aruncă repede o privire pe întinderea apei; dar nu văzu nici o Balenă. Marea era liniștită și netedă ca oglinda.

— Unde vă e Balena? întrebă el, întorcându-se către tovarășii lui.

— S-o fi dus să mănânce! răspunse unul din ei râzând.

— Ori poate s-o fi întins pe pat ca să tragă un pui de somn, adăugă altul, râzând și mai tare.

Din răspunsurile fără noimă și din râsetele lor deșucheate, Pinocchio înțelese că colegii lui îi trăsese răo păcăleală, spunându-i un lucru care nu era adevărat; și necăjindu-se, strigă la ei cu o voce înțepată:

— Ia vă rog să-mi spuneți, ce-ați câștigat născocind povestea cu Balena?

— Știm noi ce!... răspunseră ștregarii într-un glas.

— Ce anume?

— Am câștigat că te-am făcut să nu te duci la școală și să vii cu noi. Nu ți-e rușine să faci toată vremea pe silitorul la învățătură? Nu ți-e rușine să înveți cu atâta sârguință?

— Și dacă învăț, ce vă pasă vouă?

— Vezi bine că ne pasă, pentru că ne dai de gol dascălului.

— Cum asta?

— Foarte ușor: Școlarii care învață, fac să se cunoască de la o poștă cei ca noi, care numai chef de carte n-au. Și noi nu vrem să trecem drept leneși. Avem și noi mândria noastră!...

— Atunci ce trebuie să fac, ca să vă fiu pe plac?

— Trebuie să-ți fie și ție urâtă școala, lecția, dascălul, care sunt dușmanii noștri cei mai mari.

— Și dacă eu vreau să-mi văd înainte de carte?

— Nici n-o să ne mai uităm la tine, și când te vei aștepta mai puțin, ai să ne-o plătești.

— Știți că mă faceți să râd! răspunse păpușa dând din cap.

— Ei, Pinocchio! strigă atunci cel mai mare dintre copii, venind drept la dânsul. Să nu-mi faci mie pe grozavul nu-mi tot face mie pe istețul; pentru că dacă ție nu ți-e frică de noi, apoi nici nouă nu ne e frică de tine! Bagă de seamă că tu ești singur, iar noi suntem șapte.

— Șapte ca cele șapte păcate din Biblie! spuse Pinocchio, izbucnind într-un hohot de râs.

— Ați auzit? își bate joc de noi! Ne-a zis cele șapte păcate din Biblie!

— Pinocchio, cere iertare, pentru că ne-ai jignit... altfel... e vai de tine!

— Cucu! strigă păpușa, dându-le cu tifla.

— Pinocchio, o pățești!

— Cucu!

— O să te întorci acasă cu nasul jerpelit.

— Cucu!

— Te mănâncă spinarea!

— Cucu!

— Stai că ți-arăt eu ție Cucu! strigă cel mai îndrăzneț dintre ștregari. Până una alta, ține asta, ca să ai pentru masa de diseară.

Și zicând așa, îi trase un pumn în ceafă. Atât a fost de-ajuns. Pinocchio, după cum era de așteptat, răspunse și el cu un pumn și în câteva clipe se încinse o bătaie în toată regula.

Pinocchio, măcar că era singur, se lupta ca un viteaz. Cu picioarele lui de lemn, lucra așa de bine, că-și ținea dușmanii la o bună depărtare. Și unde picioarele lui puteau să ajungă, lăsau întotdeauna o vânătaie spre amintire.

Atunci copiii, văzând ca nu se pot măsura cu păpușa în luptă corp la corp, se gândiră să-l lovească de departe; și scoțând cărțile din ghiozdane, începură să arunce în el cu gramatici, istorii, geografii, matematici și alte cărți de școală; dar păpușa care avea privirea vie și șireată, se ferea la vreme, așa încât cărțile, trecându-i pe deasupra capului, cădeau toate în mare.

Închipuiți-vă bucuria peștilor! Peștii, crezând că e ceva de mâncat, ieșeau în pâlcuri la suprafața mării; dar după ce morfoleau în gură o foaie sau o copertă, o scui-pau numaidecât strâmbând din nas, ca și cum ar fi vrut să zică: „Nu e de noi: noi suntem obișnuiți să mâncăm lucruri mai de soi decât acestea”.

În timpul asta. bătaia se îndârjea și mai tare, când iată că un Rac de mare, care ieșise afară din apă și care se târâse încet-încet până pe mal, strigă cu un glas de butie dogită:

— Ia astâmpărați-vă, dezmățaților! Bătăile astea dintre copii, rareori se sfârșesc cu bine. Mai întotdeauna se întâmplă o nenorocire!...

Bietul Rac! Ca și cum ar fi vorbit vântului. Ceva mai mult. pungașul de Pinocchio, întorcându-se și uitându-se chiorâș la el, îi zise mojicește:

— Ia slăbește-ne, Rac nesuferit! Ai face mai bine să înghiți două guri de licheni ca să-ți treacă răgușeala. Du-te mai bine acasă, vâra-te în pat și caută de nădușește.

În vremea aceasta copiii, care isprăviseră de aruncat toate cărțile lor, zăriră ceva mai încolo, ghiozdanul cu cărțile păpușii, și cât ai clipi din ochi și puseră mâna pe ele.

Între cărțile acelea, era una învelită cu coperti groase, iar colțurile și marginile le avea de pergament. Era o carte de Aritmetică. Vă puteți închipui cât era de grea.

Unul dintre ștregari puse mâna pe carte, ținti bine drept în capul lui Pinocchio și o azvăli cu toată puterea: dar în loc să izbească păpușa, nimeri în capul unuia din tovarăși, care se făcu alb ca zidul și nu rosti decât aceste cuvinte:

— Oh, mamă ajută-mă că mor! apoi căzu întins pe țârm.

La vederea mortului, copiii îngroziți o luară la fugă, și în câteva secunde se

făcură nevăzuți.

Dar Pinocchio rămase pe loc; și măcar că de durere și spaimă părea și el mai mult mort decât viu, totuși se duse deși înmuie batista în apa mării, și începu să ude tâmplele nefericitului său coleg de școală. Și, plângând cu hohote disperate, îl striga pe nume și îi spunea:

— Eugen! Dragă Eugen! Deschide ochii și uită-te la mine! De ce nu-mi răspunzi? Știi prea bine că nu te-am lovit eu! Crede-mă, că nu eu! Deschide ochii, Eugen. Dacă ții ochii închiși, mă faci să mor și eu. Oh! Doamne, Dumnezeule sfinte! Cum o să mă mai întorc acasă?! Cu ce curaj o să mă înfățișez înaintea mamei? Ce-o să mă fac? Unde să fug? Unde să mă ascund? Oh! Ce bine era, de o mie de ori mai bine, dacă mă duceam la școală! De ce m-am luat după tovarășii mei de școală ei sunt toată nenorocirea mea! Și doar dascălul mi-a spus-o; și mama de asemenea: „Păzește-te de tovarășii deșuceați!” Dar eu sunt un îndărătnic, un încăpățânat. Îi las să spună și fac tot după capul meu! Și pe urmă numai eu știu ce pătesc. Din pricina asta, de când sunt pe lume, n-am avut o clipă de liniște. Doamne, doamne! Ce-o să mă fac? Ce-o să mă fac? Ce-o să mă fac?

Și Pinocchio plângea mereu, se văicărea, își dădea cu pumnii în cap și striga pe nume pe bietul Eugen, când auzi deodată un zgomot surd de pași, care se apropiau.

Se întoarse: erau doi jandarmi.

— Ce faci aici, întins pe pământ? Întrebară jandarmii pe Pinocchio.

— Îngrijesc de colegul meu de școală.

— E bolnav?

— Da, așa se pare!

— Cu siguranță! zise unul din jandarmi, aplecându-se și uitându-se la Eugen de aproape. Copilul ăsta a fost lovit în tâmplă: Cine l-a lovit?

— Nu eu! bâlbâi păpușa care nu mai avea un pic de viață în trup.

— Dacă nu tu, atunci cine l-a lovit?

— Eu nu! repetă Pinocchio.

— Și cu ce-a fost lovit?

— Cu cartea asta! Și păpușica ridică de jos cartea de Aritmetică, legată în carton și hârtie pergamentată, ca s-o arate jandarmului.

— Și a cui e cartea?

— A mea!

— Ajunge atât: nu mai ne trebuie nimic. Hai, școală repede și urmează-ne.

— Dar!

— Urmează-ne!

— Dar eu sunt nevinovat.

— Urmează-ne!

Înainte de a pleca, jandarmii chemară niște pescari, care tocmai treceau pe acolo cu barca, aproape de mal, și le spuseră:

— Vă încredințăm copilul ăsta cu capul spart. Duceți-l acasă la voi și îngrijiți-l. Mâine ne întoarcem să-l vedem.

Apoi se întoarseră spre Pinocchio, și după ce îl luară în ijlocul lor, îi porunciră cu glas milităresc:

— înainte! Și umblă în pas gimnastic! Altfel vai de tine!

Fără să mai aștepte să-i spună de două ori, păpușa începu să meargă pe potecuța care ducea în sat. Dar bietul băiat nu știa nici el pe ce lume se află. I se părea că visează și ce vis urât! Își pierduse mințile. Ochii lui vedeau toate anapoda: picioarele îi tremurau: limba i se lipise de cerul gurii și nu mai putea să închege o vorbă măcar. Totuși, în mijlocul acestei zăpăceli grozave, un ghimpe ascuțit îi sângeră inima: gândul că o să trebuiască să treacă pe sub ferestrele scumpei lui Zâne între doi jandarmi. Ar fi vrut mai bine să moară.

Ajunseră, și erau gata să intre în oraș, când un vârtej neașteptat îi luă lui Pinocchio șapca din cap, și i-o duse la o depărtare de vreo zece pași.

— Vă rog, spuse jandarmilor păpușa, dați-mi voie să-mi iau șapca.

— Du-te; măcar că n-ar trebui să te lăsăm.

Păpușica se duse, își luă șapca de jos... dar în loc s-o pună în cap, și-o puse în

gură, și începu să fugă de-i sfârâiau picioarele spre țărmul mării. Alerga mai iute decât un glonț de pușcă.

Jandarmii, văzând că le e greu să-! ajugă, asmuțiră pe el un câine mops care câștigase premiul întâi la toate alergările de câini.

Pinocchio fugea, și câinele după el; iar lumea ieșea la ferestre ori se năpustea în drum, curioasă să vadă sfârșitul unei goane atât de îndârjite. Dar riii putu să-și satisfacă gustul, pentru că Pinocchio și câinele ridicau în urma lor atâta praf, încât după câteva clipe nu se mai vedea nimic.

XXVIII

Pinocchio e în primejdie să fie fript în tigaie cu un pește.

În timpul acestei goane disperate fu o clipă îngrozitoare, o clipă în care Pinocchio se crezu pierdut: pentru că trebuie să știți că Alidor (așa îl chema pe dulău) tot gonind, gonind mereu, era cât p-aci să-l ajungă.

Destul dacă vă spun că păpușa auzea în urma ei la o depărtare de un pas, gâfâitul obosit al acelei javre, și îi simțea până și aburii calzi ai respirației.

Noroc pentru el că țărmul era aproape, și marea se vedea la câțiva pași.

Abia se văzu pe mal, și păpușica dintr-o săritură, se azvârli în apă ca o broască. Alidor vroia să stea locului: însă împins de furia alergatului, sări în apă și el. Dar nenorocitul nu știa să înoate începu să dea din labe ca să se țină deasupra apei; dar cu cât se zbătea mai mult, cu atât se ducea cu capul la fund.

Când mai scoase o dată capul afară, bietul câine, avea ochii speriați și rătăciți, și, lătrând striga:

— Mă înec! Mă înec!

— Crapă! îi răspunse Pinocchio de departe, știindu-se astfel scăpat de orice primejdie.

— Ajută-mă, Pinocchio, scapă-mă de la moarte!...

La auzul acestor strigăte sfâșietoare, păpușa, care la urma urmei avea o inimă minunată, se înduioșă, și întorcându-se către câine, îi spuse:

— Dar dacă te scap, îmi făgăduiești c-ai să mă lași în pace și n-o să mai alergi după mine?

— Îți făgăduiesc! Îți făgăduiesc! Grăbește-te pentru Dumnezeu, căci dacă mai întârzii puțin, sunt pierdut!

Pinocchio se codi o clipă; dar aducându-și aminte că tatăl său îi spusese de nenumărate ori, să nu se dea în lături de la o faptă bună, se duse înotând spre Alidor, și apucându-l de coadă cu amândouă mâinile, îl duse teafăr și nevătămat pe țărmul stâncos al mării.

Bietul câine nu se mai putea ține pe picioare. Înghițise fără să vrea, atâta apă sărată, că se umflase ca un balon. Și păpușa, neavând încredere deplină în el, găsi cu cale să se arunce iarăși în mare; și depărtându-se de mal, strigă către prietenul scăpat de la înec:

— Rămâi cu bine Alidor; călătorie bună, și multă sănătate celor de aca, să.

— Adio, Pinocchio, răspunse câinele, mii de mulțumiri că m-ai scăpat de la moarte. Mi-ai făcut un mare bine; și în lumea asta binele trebuie răsplătit. Dacă vreodată o sosi prilejul, vom mai vorbi.

Pinocchio continuă să înoate, ținându-se aproape de mal. În sfârșit i se păru că a ajuns într-un loc sigur; și aruncând o privire spre țărm, văzu printre stânci un fel de peșteră din care ieșea o coloană lungă de fum.

Odată hotărârea luată se apropie de stânci, dar când dădu să se agate, simți că ceva sub apă se urcă, se urcă, se urcă și îl ridică în sus. Încercă numai de câțiva să fugă, dar era prea târziu; spre marea lui mirare se pomeni prins într-o plasă cât toate zilele, în mijlocul unui roi de pești de toate felurile și mărimile, care se zvârcoleau și se zbăteau ca atâtea suflete chinuite.

Și în același timp văzu ieșind din peșteră un pescar așa de urât, dar așa de urât, că părea un monstru marin. În loc de păr pe cap avea un mănunchi de iarbă verde

verde era și pielea de pe trupul lui, verzi ochii, verde barba lui cea lungă, care îi atârna de pământ. Părea o șopârlă uriașă, ridicată în două picioare.

Când pescarul își trase plasa din mare, strigă plin de mulțumire:

— Slavă ție Doamne! Și astăzi prinsei pentru o ciorbă de pește strașnică!

— Păcat numai că eu nu sunt pește! își zise Pinocchio în gând, făcându-și nițel curaj!

Plasa plină de pește fu trasă în peștera dintre stânci, o peșteră întunecoasă și îmbâcsită de fum în mijlocul căreia sfârâia o tigaie mare cu untdelemn care răspândea un miros de candelă, de-ți tăia respirația.

— Ia să vedem acum cam ce pește am prins! zise pescarul cel verde și vârând în plasă o mână mare cât o lopată o scoase plină de roșioare. Oh! Ce mai roșioare frumoase! spuse el, privindu-le și mirosindu-le mulțumit. Și după ce le-a mirosit, le-a aruncat într-un hârdău fără apă.

Apoi făcu de mai multe ori același lucru și pe măsură ce scotea peștii afară, simțea cum îi lasă gura apă, și îngâna mereu:

— Sunt buni și guvizii!

— Foarte gustoși și calcanii!

— D-apoi chefalii.

— Uite și scrumbii.

— Nici lacherda nu e de lepădat!

Cum lesne vă puteți închipui, guvizii, calcanii, chefalii, scrumbiile și lacherda se duseră cu toții în hârdău ca să țină de urât roșioarelor.

Cel din urmă care rămase în plasă fu Pinocchio. De-abia pescarul îl scoase afară, și holbă de mirare ochii lui verzi, strigând aproape înfricoșat:

— Ce fel de pește e ăsta? Nu mi-aduc aminte să fi mâncat vreodată asemenea pește.

Și începu să se uite la el cu multă luare aminte, și după ce-l privi bine, bine din toate părțile, spuse:

— Am înțeles; trebuie să fie un rac de mare.

Pinocchio, încremenit c-a fost luat drept un rac, spuse pe un ton cam supărat:

— Ce tot dai zor cu rac de mare? Vezi cum te porți cu mine! Dacă nu te superi matale, află că eu sunt o păpușă.

— O păpușă? întrebă pescarul. Să-ți spun drept, peștele-păpușă e pentru mine un pește nou!

— Cu atât mai bine: O să te mănânc și cu mai multă poftă.

— Să mă mănânci? Dar nu vrei să înțelegi că eu nu sunt pește? Nu vezi că vorbesc și cuget ca și dumneata?

— Așa e adăugă pescarul, și deoarece ești un pește înzestrat cu darul vorbirii și al cugetării ca și mine, vreau să mă port cu tine într-un chip cu totul deosebit.

— În ce chip?

— În semn de prietenie și de stimă, te las să-ți alegi singur felul cum vrei să fii prăjit. Dorești să te prăjesc în tigaie ori îți place mai bine să te coc la tingire cu zeamă de pătlăgele roșii?

— Să-ți spun drept, răspunse Pinocchio, dacă mă lași să aleg, grozav aș dori să-mi dai drumul să mă înapoiez acasă.

— Glumești! Crezi c-o să pierd eu prilejul să gust dintr-un pește așa de rar? Nu ți se întâmplă în toate zilele să prinzi un pește-păpușă în mările noastre. Lasă că știu eu ce-o să fac; o să te prăjesc în tigaie la un loc cu ceilalți pești, unde o să te simți foarte mulțumit. Să fii prăjit în tovarășie, e o mângâiere.

Nefericitul Pinocchio, auzindu-și sentința, începu să plângă, să se scâncească, să se roage, și plângând spunea:

— Ce bine era să mă fi dus la școală! M-am luat după colegi așa îmi trebuie! Ih! Ih!... Ih!

Și pentru că se zvârcolea ca un șarpe și făcea sforțări de necrezut ca să scape din ghearele pescarului verde, acesta luă o frânghie, și după ce îl legă de mâini și de picioare, ca pe un sac, îl aruncă în hârdău lângă ceilalți pești.

Apoi, se puse să tăvălească toți peștii într-o strachină cu făină, și pe măsură

ce-i tăvălea, îi arunca în tigaie să se prăjească.

Cei dintâi care începură să sfârâie în untdelemn fură guvizii, apoi veni rândul calcanilor, apoi al chefalilor, apoi al scrumbiilor și al lacherdei, și în sfârșit veni și rândul lui Pinocchio. Păpușa văzându-se așa de aproape de moarte (și ce moarte urâtă) fu apucată de un tremur și de o spaimă așa de grozavă, că nu mai avea nici grai, nici respirație ca să se roage.

Bietul copil se ruga din ochi. Dar pescarul cel verde, îl învârti de cinci-șase ori în făină, umplându-l așa de bine din cap până în picioare, că părea o păpușă de ipsos.

Apoi îl apucă de cap și...

XXIX

Pinocchio se întoarce la locuința Zânei, care îi făgăduiește că a doua zi n-are să mai fie păpușă, ci băiat ca toți băieții. Ospăț mare ca să se sărbătorească această întâmplare fericită.

Pe când pescarul se pregătea să-l arunce pe Pinocchio în tigaie, intră în peșteră un câine mare, împins de mirosul puternic și ispititor al prăjelii.

— Ieși afară! strigă la el pescarul amenințându-l cu Pinocchio în mână.

Dar bietul câine flămând cât patru, chelălăind și dând din coadă, părea că zice:

— Dă-mi o bucată de pește și te las în pace.

— Ieși afară, n-auzi! îi strigă iarăși pescarul, și întinse piciorul ca să-l lovească.

Câinele, care când era flămând de-a binelea, nu se da înapoi cu una cu două, se întoarse mârâind la pescar, arătându-i colții lui cei ascuțiți.

În vremea aceasta se auzi în peșteră un glas stins care zise:

— Scapă-mă, Alidor! Dacă nu mă scapi, mă prăjește!

Câinele recunoscuse repede glasul lui Pinocchio, și observă, spre marea lui surprindere, că glasul ieșea din cocoloșul plin de făină, pe care pescarul îl ținea în mână.

Și ce credeți c-a făcut el atunci? Dintr-o săritură se repezi și smulse cocoloșul din mâinile pescarului, și ținându-l frumos între dinți, buzna afară din peșteră, și o luă la fugă cu iuțeala fulgerului.

Pescarul furios că i-a smuls din mână un pește pe care ardea de dorința să-l mănânce, se repezi după câine, dar nu făcu nici doi pași că, i se puse un nod de tuse în gât, așa că fu nevoit să se întoarcă.

În vremea aceasta Alidor, ajungând la potecuța care ducea în sat, se opri și puse încetișor jos pe prietenul său Pinocchio.

— Nu știu cum să-ți mulțumesc! zise păpușa.

— Nu e nevoie, răspunse câinele, tu m-ai scăpat pe mine, la rândul meu mi-am plătit datoria. La nevoie trebuie să ne ajutăm unii pe alții.

— Dar cum se face de-ai nimerit în peșteră?

— Stăteam întins pe mal, mai mult mort decât viu, când vântul mi-a adus de departe un miros de prăjeală. Mirosul mi-a deschis pofta, și m-am luat după el. Dacă mai întârziam o clipă!...

— Taci, nu mai vorbi! urlă Pinocchio, tremurând încă de spaimă. Nu mai vorbi! Dacă soseai cu o secundă mai târziu, în clipa de față aș fi fost prăjit, mâncat și mistuit. Brrr ! Mă furnică prin piele numai când mă gândesc!

Alidor, râzând, întinse laba dreaptă păpușii, care i-o strânse tare în semn de prietenie, și se despărțiră. Câinele apucă spre casă, iar Pinocchio rămas singur, se duse la o colibă din apropiere și întrebă pe un unchiaș care stătea în prag și se încălzea la soare:

— Ascultă, moșule, n-ai auzit cumva de un copil cu capul spart, care se cheamă Eugen?

— Ba da! L-au adus niște pescari în coliba asta, și acum...

— O fi murit! întrerupse Pinocchio, adânc îndurerat.

— Nu, acum e sănătos, și s-a întors acasă.

— Adevărat? Adevărat? strigă păpușica, sărind de bucurie. Așadar rana nu era primejdioasă?

— Dar ar fi putut să fie chiar mortală, răspuse unchiașul, pentru c-a fost lovit în cap cu o carte cu scoarțele de carton.

— Și cine l-a lovit?

— Un coleg de școală, unul Pinocchio...

— Cine e Pinocchio ăsta?

— Se zice că e un derbedeu, o haimana, un descreierat de n-are margini.

— Bârfeii! Toate sunt numai bârfeii!

— Da ce, îl cunoști pe Pinocchio?

— Din vedere! răspuse păpușa.

— Și tu ce crezi despre el? îl întrebă moșneagul.

— Mie mi se pare un băiat foarte cumsecade, cu tragere de inimă la învățătură, ascultător și care își iubește mult părinții.

Pe când păpușa îndruga la minciuni, fără nici un pic de rușine, își pipăi nasul și băgă de seamă că i se lungise cu mai mult de o palmă. Atunci, apucat de groază începu să strige:

— Nu crede, moșule, nimic din ce ți-am spus, pentru că îl cunosc foarte bine pe Pinocchio și pot să te încredințez și eu că într-adevăr e un derbedeu, un neascultător, un descreierat, și că în loc să se ducă la școală, umblă cu colegii după ștregării!

Abia rosti aceste cuvinte, și nasul i se micșoră și își recăpătă forma și mărimea de mai înainte.

— Și de ce ești așa de alb? îl întrebă deodată unchiașul.

— Să vezi fără să bag de seamă, m-am atins de un zid care era vărut de curând, răspuse păpușa, fiindu-i rușine să povestească moșneagului cum fusese tăvălit în făină ca un pește, și cum era să-l prăjească în tigaie.

— Dar ce ți-ai făcut, haina, pantofii și șapca?

— Mi-au ieșit hoții în cale și m-au prădat. Ascultă, moșule dragă, n-ai din întâmplare o haină, ca să mă pot întoarce acasă?

— De băiete; nu prea am, dar uite colo un săculeț în care țin orzul pentru păsări. Ia-l dacă vrei.

Pinocchio n-așteptă să-i spună de două ori; luă repede săculețul care era gol, și după ce-i tăie cu foarfecile o gaură în fund și câte una de amândouă părțile, îl trase pe cap drept cămașă. Și îmbrăcat astfel, se îndreptă spre sat. Dar pe drum nu se simțea deloc la largul lui, așa că făcea când un pas înainte, când unul înapoi, și vorbind singur, spunea:

— Cum o să mă înfățișez înaintea Zânei? Ce o să spună când m-o vedea? O să-mi ierte și ștregăria asta? Mi-e teamă că n-o să mi-o ierte! Oh! Nu, n-o să mi-o ierte desigur! Și mi se cuvine, pentru că făgăduiesc mereu să mă îndrept, și nu mă țin niciodată de promisiune!

Ajunse în sat când se înnoptase de-a binelea, și deoarece era o vreme urâtă și ploua cu găleata, se duse drept la locuința Zânei, hotărât să bată la i ușă ca să-i deschidă.

Dar când fu aproape, simți că nu îndrăznește, și în loc să bată se depărta în goană la vreo douăzeci de pași. Apoi se întoarse încă o dată la ușă, și degeaba, se apropie a treia oară, tot nimic a patra oară, apucă tremurând mânerul ciocănelului de metal de la ușă, și bătu încetișor.

Așteptă, așteptă, în sfârșit după o jumătate de ceas se deschise o fereastră de la etajul de sus de tot (casa era cu patru etaje) și Pinocchio văzu că se arată un Melc uriaș, care avea pe cap o lumânare aprinsă și care întrebă:

— Cine bate la ceasul ăsta?

— Zâna e acasă? întrebă păpușa.

— Zâna doarme și nu vrea să fie deșteptată, dar tu cine ești?

— Sunt eu!

— Care eu!

— Pinocchio.

— Care Pinocchio?
— Păpușa care locuiește în casa Zânei.
— Ah! Am înțeles, răspunse melcul, așteaptă nițel, cobor numaidecât să-ți deschid.

— Grăbește-te, pentru numele lui Dumnezeu, că mor de frig.
— Băiete dragă, eu sunt Melc, și melcii nu se grăbesc niciodată.

Trecu un ceas, trecură două și ușa nu se mai deschidea, iar păpușa, care tremura de frig și de frică, își luă inima în dinți și mai bătu o dată în ușa, și de rândul acesta ceva mai tare.

La această a doua bătaie se deschise o fereastră de la etajul de dedesubt, și se arătă același Melc.

— Melcușorul frumos, strigă Pinocchio din drum, de două ceasuri te tot aștept! Și două ceasuri, pe timpul ăsta afurisit, îmi par mai lungi decât doi ani. Grăbește-te pentru Dumnezeu!

— Copile dragă, îi răspunde de la fereastră găngania tacticoasă și liniștită, ți-am mai spus-o: eu sunt Melc și melcii nu se grăbesc niciodată.

Și fereastra se închise iarăși.

Peste câteva clipe sună miezul nopții, apoi unu, apoi două după miezul nopții, și ușa tot închisă era. Atunci Pinocchio, pierzându-și răbdarea, apucă furios mânerul de la ușa ca să tragă o lovitură să răsunese casa întreagă dar mânerul care era de fier se prefăcu într-un țipar viu, care, alunecându-i din mână, se făcu nevăzut într-un râuleț, care curgea prin mijlocul drumului.

— Ah! Așa? strigă Pinocchio și mai orbit de mânie. Dacă mânerul s-a făcut nevăzut, o să bat cu călcâiele.

Și dându-se puțin înapoi trânti o lovitură puternică în ușa. Lovitura a fost atât de tare, încât piciorul pătrunsesse în lemn până la gleznă, și când păpușa încercă să-l tragă afară, se trudi degeaba, pentru că piciorul rămăsese prins în ușa ca într-un clește.

Închipuiți-vă pe bietul Pinocchio! Fu silit să-și petreacă tot restul nopții, cu un picior pe pământ și cu altul spânzurat în văzduh.

Dimineața, când s-a luminat de ziuă, ușa se deschise în sfârșit. Melcului cel harnic, pentru ca să coboare de la etajul al patrulea, i-au trebuit nu mai puțin de nouă ceasuri. Și trebuie să mai adăugăm că era leoarcă de nădușeală.

— Ce faci acolo cu piciorul vârat în ușa? îl întrebă Melcul râzând.

— O nenorocire, ce să fie! Ia vezi, Melcușorul dragă, nu poți să mă scapi de chinul ăsta?

— Dragă băiete, pentru asta trebuie un dulgher, și eu în viața mea n-am făcut pe dulgherul.

— Roagă pe Zână din partea mea!

— Zâna doarme și nu-i place s-o trezească nimeni.

— Dar ce vrei să faci toată ziua spânzurat de ușa?

— Numără furnicile care trec pe drum.

— Adu-mi măcar ceva de mâncare, că mă sfârșesc de foame.

— Îndată! spuse Melcul.

Și într-adevăr după trei ceasuri și jumătate, Pinocchio îl văzu întorcându-se cu un vas de argint în cap în vas era pâine, un pui fript și patru caise coapte.

— Uite cina pe care ți-o trimite Zâna, spuse Melcul.

La vederea unei asemenea minuni cerești, păpușica nu mai putea de mulțumire. Care însă nu-i fu mirarea, când începând să mănânce, băgă de seamă că pâinea era de ipsos, puiul de carton și cele patru caise erau de piatră, vopsite ca și cum ar fi fost adevărate.

Îi venea să plângă, să-și muște degetele de turbare, îi venea să azvârle cât colo vasul cu tot ce era în el, dar în loc de asta, fie din pricina durerii, fie din pricina sfârșelii de stomac, leșină.

Când își veni în fire, se pomeni întins pe un divan, și lângă el se afla Zâna.

— Te iert și de rândul ăsta, îi spuse dânsa, dar e vai de tine dacă mai faci!...

Pinocchio îi făgădui c-o să se pună pe învățătură, și c-o să se poarte cât s-o

putea mai bine. Și se țin de cuvânt tot restul anului. Într-adevăr la examen, a ieșit întâiul din toată școala, și conduita lui a fost așa de frumoasă și de laudă, încât Zâna pe deplin mulțumită, îi spuse:

— În sfârșit mâine, dorința ta o să fie împlinită.

— Cum asta?

— De mâine încolo n-ai să mai fii o păpușă de lemn, ci un băiat ca toți băieții!

Cine n-a văzut bucuria lui Pinocchio la auzul acestei vești neașteptate, n-a văzut nimic. Toți prietenii și colegii lui de școală trebuiau să fie poftiți a doua zi la o petrecere mare în casa Zânei, ca să serbeze împreună fericita întâmplare. Și Zâna pregătise două sute de cești cu cafea cu lapte, și patru sute de pâinișoare făcute cu unt. Ziua aceea făgăduia să fie foarte frumoasă și foarte veselă, dar din păcate, în viața păpușilor, e totdeauna un „dar”, care strică totul.

XXX

Pinocchio, în loc să devină băiat, pleacă pe furiș cu prietenul său Fitul în „Țara Distracțiilor”.

Cum era firesc, Pinocchio rugă pe Zână să-i dea voie să umble prin oraș ca să-și poftască musafirii; Zâna îi spuse:

— Du-te de-ți pofteste prietenii la petrecerea de mâine: dar bagă bine de seamă să te întorci acasă până nu se înnoptează. Ai înțeles?

— Îți făgăduiesc că într-un ceas mă și întorc, răspunse păpușica.

— Bagă de seamă, Pinocchio, puiule! Copiii se grăbesc întotdeauna să făgăduiască, dar de cele mai multe ori nu se prea țin de vorbă.

— Dar eu nu sunt ca alții: eu, când spun ceva și fac.

— Să vedem: Și-apoi dacă n-ascuți, atât mai rău pentru tine.

— Pentru ce?

— Pentru că, dragul meu, copiilor care nu ascultă de povețele celor mari, li se întâmplă întotdeauna o nenorocire.

— Lasă c-am pățit destule! spuse Pinocchio. Dar acum m-am învățat minte.

— O să vedem noi dacă e așa.

Fără să mai stea mult la taifas, păpușica spuse bună ziua Zânei, care îi ținea loc de mamă, și cântând și jucând ieși în stradă.

În mai puțin de un ceas toți prietenii lui fură poftiți. Unii primiră repede și cu dragă inimă, alții, mai făcură puține nazuri; dar când aflară că pâinișoarele erau cu unt, spuseră cu toții:

— Fiindcă stăruiești atât, o să venim și noi.

Acum trebuie să știți că Pinocchio, printre prietenii și colegii lui de școală, avea unul mai bun și mai drag, pe care îl chema Romeo; dar toți îl porecliseră „Fitul”, din pricina staturii lui slăbănoage, lungă și subțire ca un fitil de lampă.

Fitul era copilul cel mai neastâmpărat și mai ștregar din toată școala, dar Pinocchio ținea la el foarte mult. Într-adevăr se duse acasă la dânsul să-l poftască la petrecere, însă nu-l găsi; se întoarse a doua oară, dar Fitul tot nu erea; mai trecu și a treia oară pe acolo, degeaba.

Unde să dea de el? Caută-l încoace, caută-l încolo, în sfârșit îl văzu ascuns sub un gard.

— Ce faci aici? îl întrebă Pinocchio înaintând.

— Aștept miezul nopții ca să plec.

— Unde?

— Departe, departe, foarte departe!

— Și eu care te-am căutat pe-acasă de vreo trei ori!

— Ce vrei-cu mine?

— Nu știi noutatea cea mare? Nu știi ce noroc a dat peste mine?

— Nu!

— De mâine încolo nu mai sunt păpușă, o să mă fac și eu un băiat ca tine și ca toți ceilalți.

— Să-ți fie de bine.
— Așa că mâine te aștept la masă la mine.
— Dar n-auzi că plec diseară.
— La ce oră?
— Cât mai curând.
— Și unde te duci?
— Mă duc să locuiesc într-o țară care e țara cea mai frumoasă din lume: un adevărat rai!
— Și cum îi zice?
— Îi zice „Țara Distracțiilor”. De ce nu mergi și tu?
— Eu? Niciodată.
— Rău faci. Pinocchio! Ascultă-mă pe mine, dacă nu mergi, o să te căiești. Unde vrei să găsești o țară mai nimerită pentru noi copiii? Acolo nu sunt nici școli, nici dascăli, nici cărți. În țara aia binecuvântată nu se învață. Joia nu se ține școală și fiecare săptămână se compune din șase joi și o duminică. Inchipuiește-ți că vacanța începe la întâi ianuarie și se sfârșește în ultima zi a lui decembrie. Asta mai zic și eu țară! Toate țările din lume ar trebui să fie așa!
— Și ce face lumea în Țara Distracțiilor?
— Se joacă toată ziua și se petrece de dimineață și până seara. Seara se duce la culcare, iar dimineața o ia de la început. Ei, ce zici?
— Hm! făcu Pinocchio, dând din cap ca și cum ar fi vrut să zică: Și mie mi-ar plăcea o asemenea viață.
— Ei, atunci mergi cu mine? Răspunde? Da ori nu?
— Nu, nu, nu și nu. Am făgăduit scumpei mele Zâne ca să mă fac băiat cuminte, și vreau să-mi țin făgăduiala. Și deoarece soarele a început să apună, te- las. Așadar rămâi sănătos, și călătorie bună.
— Unde te duci așa grăbit?
— Acasă. Zâna mea dragă mi-a spus să mă întorc până nu se înnoptează.
— Mai așteaptă, că nu mori.
— Se face târziu.
— Două minute numai.
— O să mă certe Zâna.
— Las-o să te certe. O să țipe nițel și o să-i treacă, răspunse ticălosul de Fitol.
— Și pleci singur ori ai vreun tovarăș?
— Singur? Suntem peste o sută de copii.
— Și vă duceți pe jos?
— Acum o să treacă pe aici carul să mă ia și să mă ducă între îotarele acelei țări fericite.
— Ce n-aș da dacă ar sosi carul mai iute!
— Pentru ce?
— Ca să vă văd și eu plecând.
— Mai stai și tu nițel și o să ne vezi.
— Nu, nu; vreau să mă înapoiez acasă.
— Numai două minute.
— Am întârziat. Zâna trebuie să fie îngrijorată.
— Biata Zână! Ce, îi e frică să nu te mănânce liliicii?
— Dar ia spune-mi, adăugă Pinocchio, ești sigur că acolo nu sunt școli?
— Nici urmă de școală.
— Și nici dascăli?
— Nici măcar unul.
— Și nici nu ești silit să înveți?
— Doamne ferește!
— Ce țară frumoasă! exclamă Pinocchio, lăsându-i gura apă. Ce țară frumoasă! N-am fost niciodată pe acolo, dar mi-o închipui!...
— De ce nu mergi și tu?
— Degeaba încerci să mă duci în ispită! Am făgăduit Zânei să devin cuminte, și nu vreau s-o trag pe sfoară.

— Atunci adio, și salută din partea mea toate școlile gimnaziale! Și chiar și pe cele liceale, dacă le întâlnești în drum.

— Adio, Fitul dragă; călătorie bună, petrecere frumoasă și adu-ți aminte din când în când și de prieteni.

Zicând acestea, păpușica făcu doi pași ca să se ducă: dar se opri, și întorcându-se către prietenul său Fitul, îl întrebă:

— Dar ești absolut sigur că în țara aia, săptămâna are șase joi și o duminică?

— Foarte sigur.

— Și știi tu bine că vacanța începe la 1 ianuarie și se isprăvește la 31 decembrie?

— Foarte bine.

— Ce țară frumoasă! repeta Pinocchio.

Apoi, luându-și inima în dinți, adăugă repede și tare:

— Atunci, adio și călătorie bună.

— Adio.

— Când o să plecați?

— În curând.

— Păcat! Dacă ați pleca cel puțin pește un ceas, aș putea să mai stau.

— Dar Zâna?

— Tot am întârziat eu! Așa că un ceas mai devreme, ori un ceas mai târziu, tot acolo iese.

— Bietul Pinocchio! Dar dacă o să te certe?

— Nu face nimic. O s-o las să mă certe! Țipă nițel la mine și îi trece.

În vremea aceasta se înnoptase de-a binelea deodată văzură mișcându-se în depărtare o lumină și auziră un zgomot de clopoței și un sunet de trompetă, așa de slab și ascuțit, că părea zbârnăitul unui țânțar.

— Uite-l, strigă Fitul, ridicându-se în picioare.

— Pe cine? întrebă încet Pinocchio.

— Vine carul să mă ia. Ei, ce faci, mergi și tu?

— Bine, dar e adevărat, întrebă păpușa, că în țara aceea copiii nu sunt siliți să învețe?

— Nici gând de așa ceva!

— Ce țară minunată! Ce țară minunată! Ce țară minunată!

XXXI

După cinci luni de fericire, Pinocchio simte spre marea lui mirare că-i cresc urechile și se preface în măgar.

În sfârșit sosi și carul, și sosi fără cel mai mic zgomot, pentru că avea roatele de câlți înfășurați în pânză.

Carul era tras de douăsprezece perechi de măgari, toți de aceeași mărime, dar cu pielea de altă culoare.

Unii erau cenușii, alții albi, alții pestriți, alții vărğați cu dungi galbene și albastre. Dar lucrul cel mai curios era că cele douăsprezece perechi, adică cei douăzeci și patru de măgăruși, în loc să fie potcoviți ca toate animalele de muncă, purtau în picioare cizmulițe albe de piele.

Dar vizitiul?

Închipuți-vă un pitic mai mult gros decât înalt, roșcovan și grăsuliu, cu obrazul roșu ca mărul, o surită care râdea mereu și o voce subțire și miorlăită ca a unei pisici care se lingușește pe lângă stăpână-sa.

Toți copiii, cum îl vedeau, se îndrăgosteau numaidecât de el și se luau la întrecere care mai de care să se urce în diligență, ca să-i ducă în țara făgăduinței, cunoscută pe harta geografică sub numele ispititor de Țara Distracțiilor.

Într-adevăr, diligența era plină de copii între opt și zece ani, îngrămădiți unii peste alții ca sardelele în cutie. Ședeau rău, ședeau înghesuiți, abia puteau să răsuflă, dar nimeni nu zicea nici pis, nimeni nu se văita. Mângâierea că peste câteva

ceasuri urmau să sosească într-o țară unde nu erau nici cărți, nici dascăli. Îi făcea atât de fericiți și răbdători, că nu mai simțeau nici înghesuiala, nici hodorogeala carului, nici foamea, nici setea, nici somnul.

De-abia se opri carul, și piticul întorcându-se spre Fitul cu fel de fel de strâmbături și ploconeli, îl întrebă zâmbind:

— Ascultă, băiețele, vrei să vii și tu cu noi?

— Vezi bine că vreau!

— Dar te înștiințez, dragul meu, că în car nu mai e loc. Cum vezi, e plin!

— Nu face nimic! răspunse Fitul, dacă nu e loc înăuntru, o să stau pe hulubele de la roți. Și dintr-un salt, încălecă pe hulube.

— Dar tu, pușorule, spuse piticul întorcându-se ademenitor spre Pinocchio, ce-ai de gând să faci? Vii cu noi ori rămâi?

— Rămân, răspunse Pinocchio. Vreau să mă întorc acasă, vreau să mă pun pe carte să se mândrească școala cu mine, cum se mândrește cu toți băieții silitori.

— Să-ți fie cu noroc!

— Pinocchio! spuse atunci Fitul, ascultă-mă pe mine, vino cu noi și n-o să te căiești!

— Nu, nu,nu!

— Vino cu noi și n-o să te căiești! strigară alte patru glasuri din fundul diligentei.

— Vino cu noi și n-o să te căiești! urlară deodată peste o sută de glasuri.

— Dar dacă vin cu voi. ce o să zică draga mea Zână? spuse păpușa care începuse să șovăie mototolindu-și în gură mâneca de la haină.

— Nu-ți mai umple capul cu astfel de bazaconii. Gândește-te că mergem într-o țară unde suntem liberi să hoinărim de dimineața până seara!

Pinocchio nu răspunse, dar scoase un oftat, apoi încă unul, apoi un al treilea oftat, până când zise în sfârșit:

— Faceți-mi nițel loc, vreau să merg și eu!

— Toate locurile sunt ocupate, răspunse piticul, dar ca să-ți dovedesc cât țin la tine, pot să îți dau locul meu de pe capră.

— Și dumneata?

— Eu merg pe jos.

— Ah! Nu, asta n-o vreau. Îmi place mai bine să încalec pe unul din măgărușii ăștia! strigă Pinocchio.

Zis și făcut, se apropie de măgărușul de la roata din dreapta, și vru să-l încalece, dar dobitocul, întorcându-se cu spatele îi trase o lovitură în burtă și îl dădu de-a berbeleacul.

Închipuiți-vă hohotul de râs obraznic și deșucheat al copiilor, care văzuseră întâmplarea.

Numai piticul nu râse. Se apropie cu blândețe de măgărușul răzvrătit, și prefăcându-se că-l sărută. Îi smulse cu dinții jumătate din urechea dreaptă.

În vremea aceasta Pinocchio, ridicându-se furios, se aruncă dintr-o dată călare pe spinarea măgarului. Săritura a fost așa de frumoasă, încât copiii începură să urle: „Trăiască Pinocchio!”, și izbucniră în aplauze, care păreau că nu se mai sfârșesc.

Când deodată pe neașteptate, măgărușul se ridică de picioarele dinapoi, și dintr-o aruncătură, trânti biata păpușă în mijlocul drumului, pe o movilă de pietriș.

Hohotele de râs începură iarăși, dar piticul, în loc să râdă, simți atâta milă pentru bietul măgăruș, încât cu o sărutare, îi smulse jumătate din cealaltă ureche. Apoi spuse păpușii:

— Acum poți să încaleci, și să n-ai nici o frică. Măgărușul avea gărgăuni în cap, dar i-am șoptit eu două vorbulețe la ureche, și sper că l-am învățat minte.

Pinocchio sări în șa, iar carul se puse în mișcare; dar pe când măgărușii galopau și carul alega prin glodurile drumului, păpușii i se păru că aude o voce tainică aproape neînțeleasă, care îi spuse:

— Găgăuță! Găgăuță! Iar ai făcut cum ți-a trăsnet prin cap! Lasă c-o să te căiești tu!

Pinocchio, aproape îngrozit, se uită în dreapta, se uită în stânga, să vadă de

unde venea glasul, dar nu văzu pe nimeni, măgărușii galopau, carul alerga, copiii dinăuntru dormeau. Fitul sforăia ca un trântor și piticul pe capră fredona printre dinți:

*Toată lumea doarme noaptea
Numai eu nu dorm deloc*

Mai merseră o jumătate de kilometru, și Pinocchio iarăși auzi glasul cel tainic spunând:

— Bagă bine la cap, haimana ce ești! Copiii care fug de învățătură și dau cu piciorul căiților, școlilor și dascălilor, ca să se țină numai de hoinăreală și de joacă, sfârșesc întotdeauna rău! Eu sunt Stan pătitul așa că ți-o pot spune și ție! O să vină o zi când o să plângi și tu, cum plâng eu acum dar atunci o să fie târziu!

La auzul acestor cuvinte rostite în șoaptă, păpușa speriată mai tare ca oricând, sări jos din șa, și se duse să-l prindă pe măgăruș de bot.

Închipuți-vă însă mutra lui, când bagă de seamă că măgărușul plângea... și plângea ca un copil!

— E, domnule pitic, strigă Pinocchio vizitiului, știi un lucru? Măgărușul ăsta plânge.

— Lasă-l să plângă, o să râdă el când s-o însura?

— Nu cumva l-ai învățat și să vorbească?

— Nu, a învățat el singur să îndruge câteva slove, cât a stat în tovărășia unor câini dresați.

— Bietul dobitoc!

— Haide, haide, spuse piticul, să nu ne pierdem vremea jelind un măgar. Încalecă și la drum, noaptea e răcoroasă și calea destul de lungă.

Pinocchio se supuse fără o vorbă. Carul porni iarăși la drum, și spre dimineață, când s-au ivit zorile, sosiră sănătoși în Țara Distracțiilor.

Țara asta nu seamănă cu nici o altă țară din lume. Populația ei era compusă numai din copii. Cei mai în vârstă aveau paisprezece ani, cei mai mici de-abia aveau opt ani. Pe străzi o veselie, un zgomot, o gălăgie de-ți hăuia capul!

Cete de ștregari pe toate ulițele: care se jucau biloaie, care cu mingea, care umblau pe bicicletă, care călărea pe un căluț de lemn: unii se jucau de-a baba-oarba, alții se întreceau din fugă, alții îmbrăcați ca paiatele înghițeau foc, unii spuneau poezii, alții cântau, alții se dădeau de-a berbeleacul, alții umblau în mâini cu picioarele în sus, unii se jucau cu cercul, unii strigau, unii băteau din palme, unii râdeau, alții cântau ca găina când ouă, în sfârșit era o harababură, o gălăgie și un zgomot așa de îndrăcit, că trebuia să-ți astupi urechile ca să nu asurzești. La toate răspântiile se aflau teatre de pânză, pline de copii de dimineața până seara, și pe zidurile caselor erau scrise cu cărbune lucruri ca acestea: Trăiască distrațiile (în loc de Trăiască distracțiile), nu mai vrem soli (în loc de nu mai vrem școli), jos cu Artin Mitică (în loc de aritmetică) și câte alte prostii de felul ăsta.

Pinocchio, Fitul și toți copiii pe care-i adusese piticul, cum au pus piciorul în oraș, se amestecară numaidecât în ceata derbedeilor, și în câteva minute, cum lesne vă puteți închipui, se împrieteniră cu toții. Cine era mai fericit și mai mulțumit decât ei? În mijlocul atâtor plimbări și petreceri de tot felul, ceasurile, zilele, săptămânile treceau cu iuțea fulgerului.

— Oh! Ce viață minunată! spunea Pinocchio de câte ori se întâlnea cu Fitul.

— Vezi, nu-ți spuneam eu? îi răspundea acesta. Și când te gândești că mai făceai mofturi. Voiai în ruptul capului să te întorci acasă la Zână, ca să-ți pierzi vremea cu învățătura! Dacă astăzi ai scăpat de plictiseala cărților și a școlii, mie mi-o datorezi, sfaturilor mele, nu-i așa?

Numai adevărații prieteni sunt în stare să-ți facă asemenea servicii.

— Adevărat, Fitul dragă! Dacă astăzi sunt mulțumit pe deplin, numai ție ți-o datorez. Și știi ce-mi spunea dascălul de tine? Îmi spunea mereu: „Nu te lua după deșuheatul ăla de Fitul, pentru că e un tovarăș primejdios, și nu poate să te îndemne decât la rele!”.

— Vai de capul lui de dascăl! răspunse celălalt, dând din cap. Știi că nu putea să mă sufere, și simțea o mare plăcere să mă vorbească de rău, dar eu am inimă

bună și îl iert!

— Ce suflet de aur! spuse Pinocchio îmbrățișându-și călduros prietenul, și sărutându-l pe amândoi obraji.

Trecură cinci luni de când copiii o duceau într-o petrecere de dimineață până seara, fără să vadă dinaintea lor nici cărți, nici școli, când într-o bună dimineață, Pinocchio, trezindu-se, se pomeni cu o surpriză neașteptată, care nu i-a venit deloc la socoteală și i-a stricat tot cheful.

XXXII

Lui Pinocchio îi cresc urechile, se preface în măgar și începe să zbiere.

Și care credeți că fu surpriza?

O să v-o spun eu, scumpii și micuții mei cititori: Surpriza fu că lui Pinocchio, dimineața când s-a deșteptat, îi veni să se scarpine în cap, și scărpinându-se băgă de seamă că...

Ia închipuiți-vă ce?

Băgă de seamă, spre marea lui mirare, că urechile îi crescuseră de-o palmă și mai bine.

Știți că păpușa, din naștere avea urechile mici mititele: așa de mici încât cu ochii nu le puteai vedea! Închipuiți-vă cum a rămas, când pipăindu-și urechile cu mâna, simți că peste noapte i se lungiseră atât de mult, încât păreau două foi de varză. Se duse repede să caute o oglindă, dar negăsind, umplu o puțină cu apă și oglindindu-se în ea, văzu ce n-ar fi vrut să vadă: își văzu chipul împodobit cu o pereche măreață de urechi de măgar.

Vă las să vă închipuiți durerea, rușinea și deznădejdea bietului Pinocchio.

Începu să plângă, să strige, să se dea cu capul de pereți: dar cu cât se necăjea mai tare, cu atât urechile, îi creșteau, îi creșteau și se făceau păroase la vârf.

La zgomotul acestor țipete ascuțite, intră în odaie un guzgan mare, care locuia în etajul de sus, acesta văzând pe păpușă amărâtă, o întrebă repede:

— Ce ai, dragul meu vecin?

— Sunt bolnav, guzgane dragă, foarte bolnav... și sunt bolnav de o boală care mă îngrozește, te pricepi să pipăi pulsul?

— Puțin.

— Ia caută de vezi dacă am friguri.

Guzganul ridică laba dreaptă de dinainte: și după ce pipăi ml sul lui Pinocchio, îi spuse oftând:

— Dragă prietene, îmi pare rău că sunt silit să-ți dau o veste rea!

— Gare anume?

— Ai niște friguri îndrăcite!

— Ce fel de friguri?

— Friguri măgărești.

— Nu înțeleg ce fel de friguri sunt astea! răspuse păpușa, care totuși părea că înțelesese destul de bine.

— Atunci să te lămuresc eu, adăugă guzganul, află că peste două cel mult trei ceasuri n-ai să mai fii nici păpușă, nici băiat.

— Atunci ce-o să fiu?

— Peste două-trei ceasuri, o să fii un măgăruș în carne și oase, ca acei care trag la căruță și duc varza și salata în piață.

— Oh! Săracul de mine! Săracul de mine! strigă Pinocchio, apucându-se cu mâinile de urechile amândouă și trăgând de ele și zgâlțâindu-le furios ca și cum n-ar fi fost ale lui.

— Dragul meu, îi spuse guzganul ca să-l mângâie, ce vrei să faci? E scris în cartea destinului și a înțelepciunii, că toți copiii descreierați care nu pot să sufere cărțile, școala și pe dascăli și își petrec zilele în haimanalâc, în jocuri și petreceri, mai curând ori mai târziu se preface în măgari.

— Să fie cu putință? întrebă sughițând păpușa.

— Vezi bine că e! Și acum toate văicărelile sunt de prisos. Trebuia să te gândești de la început!

— Dar nu sunt eu de vină crede-mă, guzganule, vina toată e a lui Fitul!

— Cine e Fitul ăsta?

— Un coleg de școală. Vroiam să mă întorc acasă, vroiam să fiu ascultător, vroiam să-mi văd de școală, dar Fitul mi-a spus: "Ce tot umbli după plictiseala aia de carte? De ce ții în ruptul capului să te duci la școală? Haide mai bine cu mine, în Țara Distracțiilor: acolo n-avem grijă de învățat, acolo o să ne jucăm de dimineața până seara și o s-o ducem numai într-o petrecere".

— Și de ce te-ai luat după sfaturile acestui prieten prefăcut și stricat?

— Pentru ce? Pentru că, guzganule dragă, eu sunt o păpușă fără de minte și fără inimă. Oh! Dacă as fi avut un dram de inimă, n-aș fi părăsit niciodată pe blânda mea Zână, care mă iubea ca o mamă și care ar fi făcut orice pentru mine! În ceasul ăsta n-aș mai fi fost păpușă... aș fi fost și eu un băiat întreg ca atâția alții. Oh! Dar dac-oi pune mâna pe Fitul, e vai de el! Am să-i spun una să mă țină minte.

Și dădu să iasă. Dar când ajunse în prag, și-aduse aminte că avea urechi de măgar, și fiindu-i rușine să se arate în lume, ce-i trăsni prin gând? Luă un capișon mare de pânză, și punându-l în cap, și-l îndesă până peste urechi.

Apoi ieși și începu să-l caute pe Fitul pretutindeni. Îl căută pe toate ulițele, în piețe, pe la teatre, peste tot, însă nu-l găsi. Pe cine întâlnea, îl întreba de el, dar nimeni nu-l văzuse.

Atunci se duse să-l caute acasă, și ajungând la ușă, bătu.

— Cine e? întrebă Fitul dinăuntru.

— Eu sunt! răspunse prichindelul.

— Așteaptă nițel că-ți deschid.

După o jumătate de ceas ușa se deschise: închipuiți-vă cum a rămas păpușa, când, intrând în odaie, își văzu prietenul cu un capișon mare de pânză în cap, îndesat până în dreptul gurii.

La vederea capișonului, Pinocchio se simți mângâiat și se gândi în sine.

— Să fie oare și el bolnav de aceeași boală, să aibă și el friguri măgărești?

Și prefăcându-se că n-a băgat de seamă nimic, îl întrebă zâmbind:

— Ce mai faci, dragă Fitul?

— Foarte bine: ca un șoarece într-o roată de cașcaval.

— Vorbești serios?

— Adică de ce-aș minți?

— Iartă-mă, prietene, dar pentru ce ți-ai pus în cap capișonul ăsta de pânză, care ți-acoperă până și urechile?

— Doctorul mi l-a dat, fiindcă mi-am jupuit genunchiul. Dar tu, dragă Pinocchio, de ce ți-ai pus în cap capișonul ăsta și l-ai îndesat până între urechi?

— Doctorul mi l-a dat, pentru că m-am lovit la un picior.

— Oh! Bietul Pinocchio!

— Oh! Bietul Fitul!

După aceste cuvinte, urmă o lungă tăcere, în timpul căreia cei doi prieteni se uitau nedumeriți unul la altul. În sfârșit păpușa, cu un glas șiret și diplomat, spuse tovarășului său:

— Ia spune-mi, dragă Fitul, n-ai fost niciodată bolnav de urechi?

— Niciodată! Dar tu?

— Nici eu! Însă de azi dimineață mă doare o ureche de nu mai pot.

— Și pe mine tot așa.

— Și pe tine? Și care ureche te doare?

— Amândouă. Dar pe tine?

— Tot amândouă. Să suferim oare de aceeași boală?

— Mi-e teamă că da.

— Vrei să-mi faci o plăcere, Fitul?

— Bucuros! Din toată inima.

— Arată-mi urechile.

— De ce nu? Dar mai întâi să le văd pe ale tale, dragă Pinocchio.

- Nu, dragul meu, întâi tu, și pe urmă eu.
— Ei bine! spuse atunci păpușa, să facem o învoială prietenească.
— S-o auzim.
— Hai să ne scoatem amândoi deodată capișonul: primești?
— Primesc.
— Așadar primești!
Și Pinocchio începu să numere tare:
— Una, două, trei!

Când a numărat „trei”, amândoi își scoaseră capișoanele și le aruncară în sus. Și s-a întâmplat o drăcie, care s-ar părea de necrezut, dacă n-ar fi adevărată. S-a întâmplat că Pinocchio și Fitul când se văzură loviți de aceeași nenorocire, în loc să rămână înmărmuriți și triști, începură să-și arate unul altuia cu degetul urechile crescute din cale afară, și după mii și mii de glume, izbucniră într-un nesfârșit hohot de râs.

Și-au râs, au râs, au râs până n-au mai putut: când deodată Fitul încetă, și clătînându-se și schimbându-se la față, spuse prietenului său:

- Ajutor, ajutor, Pinocchio!
— Ce ai?
— Vai de mine! Nu mă mai pot ține pe picioare.
— Nici eu! strigă Pinocchio, plângând și clătînân-du-se.

Și pe când vorbeau astfel, se aplecară în jos și mergând în patru labe începură să alerge și să ocolească odaia. Pe când alergau, mâinile li s-au preschimbă în copite, fețele lor în boturi de animale, iar pe spinare le-a crescut un fel de păr cenușiu, care bătea în negru.

Dar clipa cea mai grozavă pentru acești doi nenorociți, care credeți c-a fost? A fost atunci când au simțit că le crește câte o coadă la spate. Zdrobiți de durere și rușine, începură să-și jelească amar soarta lor nemiloasă. Mai bine s-ar fi lipsit, căci în loc de bocete de plâns, din gâtleurile lor ieșeau zbierete de măgar. În vremea aceasta cineva bătu încetșor la ușă, și o voce de-afară spuse:

— Deschideți! Eu sunt, piticul, căruțașul care v-a adus până aici. Deschideți repede! Altfel e vai de pielea voastră.

XXXIII

Prefăcut în măgar, îl cumpără directorul unui circ, ca să-l învețe să joace și să sară prin cercuri, dar într-o seară își scrântește picioarele și atunci îl cumpără altul, ca să facă o tobă din pielea lui.

Văzând că ușa nu se deschide, piticul cu o lovitură de călcâi o dădu de perete, și după ce intră în odaie, le spuse cu zâmbetul lui obișnuit:

— Ah! Ce mai copii! Rageți bine, v-am cunoscut numaidecât după voce, și-am și venit.

La aceste cuvinte cei doi măgăruși rămaseră nemișcați, cu capul în jos, cu urechile lăsate și cu coada între picioare. La început piticul îi netezi cu mâna, îi mângâie, îi pipăi, apoi scoțând țesala, începu să-i țesale cum trebuie. Și după ce îi țesală bine și îi făcu strălucitori ca oglinda, le puse căpăstrul pe cap și îi duse în oborul de vite, nădăjduind să-i vândă și să ia pe ei o sumușoară cât mai mare de bani.

Și cumpărătorii, slavă domnului, nu lipseau.

Fitul fu cumpărat de un țaran, căruia în ajun îi murise măgarul, iar Pinocchio fu vândut directorului unui circ, care îl cumpără ca să-l învețe să joace și să sară dimpreună cu celelalte animale ale trupei.

Ați înțeles, micii mei cititori, ce meserie împărțea piticul? Ticălosul acesta, care la înfățișare era dulce ca mierea, din când în când colinda lumea cu carul lui, și cu fel de fel de șiretlicuri și făgăduieli aduna pe toți copiii dezmațați, care fugeau de școală, și după ce-i urca în car, îi ducea în Țara Distracțiilor unde să-și petreacă vremea numai în jocuri și petreceri. Iar după ce bieții copii, bucuroși că au scăpat de

școală și că se pot astfel juca nesupărați de nimeni, erau preschimbați în măgari, se făcea frumușel stăpânul lor și îi scotea la vânzare, în oborul de vite sau prin iarmaroace. Astfel că în câțiva ani strânsese grămezi de aur și se îmbogățise ca un cămătar.

Ce s-a mai întâmplat cu Fitul, nu știu, știu însă că Pinocchio din prima zi dădu cu ochii de o viață grea și necăjită. Când îl duse în grajd, noul lui stăpân îi umplu ieslea de paie dar Pinocchio de-abia le vârî în gură ca să le mestece, și le scuipă repede jos.

Atunci stăpânul, mormăind, umplu ieslea cu fân, dar nici fânul nu-i plăcu.

— Aha! Nu-ți place nici fânul? îi strigă arțăgos stăpânul. Lasă, măgărușule dragă, dacă faci nazuri, știu eu să ți le tai!

Și ca să-l învețe minte îl arse cu biciul peste picioare. Pinocchio de durere, începu să plângă și să zbiere, și zbierând zicea:

— I-ha, i-ha! Paiele nu pot să le mistui!

— Atunci mănâncă fân! îi repetă stăpânul, care înțelegea foarte bine limba măgărească.

— I-ha, i-ha! De fân m-apucă durerea de burtă!

— Nu cumva poțtești, măgărușule mofturos, să te hrănesc cu friptură de pui și cu prăjituri? adăugă stăpânul înfuriindu-se și mai tare, și arzându-l încă o dată cu biciul.

De frica biciului, Pinocchio se liniști și nu mai scoase o vorbuliță măcar.

Apoi grajdul fu închis, iar Pinocchio rămase singur, și deoarece de multă vreme nu băgase nimic în gură, începu să caște că nu mai putea de foame. Și căscând făcea o gură cât gura sobei de largă.

La urma urmei, negăsind altceva în iesle, se mulțumi să rumege nițel fân, și după ce îl mestecă bine de tot, închise ochii și îl dădu pe gât.

Fânul ăsta nu e tocmai rău: își zise în gând, dar tot ar fi fost de o mie de ori mai bine dacă îmi vedeam de școală! Acum în loc de fân aș fi mâncat o bucată de pâine caldă și o felie de salam. Așa îmi trebuie!

Dimineața când s-a deșteptat, căută să vadă dacă mai e fân în iesle dar nu găsi nici un fir măcar, îl mâncase pe tot peste noapte.

Atunci luă o gură de paie tocate și pe când le mesteca, băgă de seamă că paiele nu se asemănau la gust, nici cu pilaful de găină, nici cu macaroanele cu brânză.

Așa îmi trebuie! zise iar mestecând mereu. Cel puțin dacă pățaniile mele ar servi de învățătură tuturor copiilor neascultători și cărora nu le place să învețe. Așa îmi trebuie! Așa îmi trebuie!

— Ia ascultă! urlă stăpânul, intrând în grajd. Nu cumva vei fi crezând, măgărușule dragă, că te-am cumpărat numai ca să-ți dau să bei și să mănânci? Te-am cumpărat ca să muncești și să câștig parale cu tine. Haide, scoală-te! Vino cu mine în circ să te învăț să sari prin cercuri și să joci valsul și polca în două picioare.

Bietul Pinocchio, de voie de nevoie, a trebuit să învețe toate acestea, dar până să le învețe, au trebuit trei luni de lecții, și câte lovituri de bici, numai pielea lui știe.

Sosi în sfârșit ziua în care stăpânul lui putu să vestească o reprezentație într-adevăr neobișnuită. Afișe de toate culorile erau lipite pe străzi, cu următorul cuprins:

MARE REPREZENTAȚIE DE GALĂ

Astă-seară în afară de programul obișnuit la care vor lua parte toți artiștii și caii de toate felurile ai trupei, se va înfățișa înaintea publicului pentru întâia dată, celebrul

MĂGĂRUȘ PINOGCHIO
supranumit STEAUA DANSULUI.
Cercul va fi luminat ca ziua.

În seara aceea, cum vă puteți lesne închipui, cu un ceas înainte de începutul reprezentației, teatrul gemea de lume.

Nu se mai găsea un loc, de-ai fi dat o mie de franci pe el.

Galeria cercului furnica de copii, băieți și fete de toate vârstele, care ardeau de dorință să vadă jucând pe renumitul măgăruș Pinocchio.

Sfârșindu-se partea întâi a spectacolului, directorul trupei, îmbrăcat în frac, pantaloni albi și cizme de piele până peste genunchi, se înfățișă înaintea numerosului public și, închinându-se până la pământ, rosti cu glas răspicat următorul discurs fără noimă:

Onorat public, domnilor și doamnelor, subsemnatul fiind în trecere prin acest oraș minunat, am vrut să am onoarea sau mai bine zis plăcerea de a înfățișă înaintea acestui public inteligent și ales, un măgărușul miraculos, care a avut ocazia să joace alături de Măria Saj împărțitul celor mai de seamă țări din Europa.

Mulțumindu-vă, eu vă rog să ne încurajați cu prezența dumneavoastră binefăcătoare și să ne compătimiți".

Acest discurs fu primit cu multe râsete și cu multe aplauze, dar aplauzele se îndoieră, devenind un fel de uragan, când apăru Pinocchio în mijlocul Cercului.

Era gătit ca în zi de sărbătoare. Avea un căpăstru nou de piele de lac, cu zăbale și cataramă de alamă, două camelii albe la urechi coama împletită în cărlionți cu fundulițe de mătase roșii pe sub burtă era încins cu un cordon mare de aur și de argint, iar coada îi, era împodobită cu panglici violete și albastre de catifea. În sfârșit un măgăruș de-ți era mai mare dragul!

Directorul îl prezentă publicului prin următoarele cuvinte: „Respectabili spectatori! N-o să vă îndrug greutățile prin care am trecut ca să mă înțeleg și să îmblânzesc acest mamifer, pe când păștea în voie din munte în munte în platourile zonei toride. Ia priviți, vă rog, câtă sălbăticie țâșnește din ochii lui, așa că, deoarece au dat greș toate mijloacele întrebunțate ca să-l domesticesc să trăiască în felul patrupedelor civilizate, am fost silit să recurg deseori la ajutorul biciului. Dar cu toate drăgălășeniile mele, în loc să fiu răsplătit cu recunoștință din partea lui, n-am primit în schimb decât o ură înverșunată. Totuși eu, urmând sistemul lui Galles, găsii în craniul lui un mic „Cartagine” pe care Facultatea de Medicină din Paris l-a recunoscut că este bulbul regenerator al părului și al dansului. Tocmai de aceea am căutat să-l învăț să sară nu numai peste obstacole, dar și prin cercuri căptușite cu hârtie. Admirați-l și pe urmă judecați-l! înainte însă de a vă părăsi, dați-mi voie, domnilor, să vă poftesc la spectacolul de mâine seară: dar în caz când ne-ar amenința ploaia, spectacolul se amână pentru mâine dTminează, la orele unsprezece înainte de prânz”. Aici directorul făcu încă o plecăciune adâncă: apoi întorcându-se spre Pinocchio îi spuse:

— Curaj, Pinocchio! înainte de a-ți începe exercițiile, închină-te înaintea acestui onorabil public compus din domni, doamne și copii!

Pinocchio se supuse: îngenunche pe picioarele de dinainte, și rămase astfel până când directorul trosnind din bici, îi strigă:

— La pas!

Măgărușul se ridică în picioare și începu să ocolească cercul, mergând la pas.

Puțin după aceea, Directorul strigă:

— La trap! și Pinocchio, ascultând de comandă, începu să meargă la trap.

— La galop! și Pinocchio o luă în galop.

— În goana mare! și Pinocchio începu să fugă de-i sfârâiau copitele. Dar pe când fugea ca un iepure directorul ridicând mâna în sus, trase un foc de pistol.

La auzul detunăturii, măgărușul, prefăcându-se c-a fost lovit, căzu lungit în circ, ca și cum ar fi murit de-a binelea.

Când se ridică de jos în mijlocul unui ropor de aplauze, de urlete și strigăte, care umpeau văzduhul, îi veni fără îndoială să-și arunce ochii în sus și văzu într-o lojă o cucoană frumoasă, care purta la gât un lanț gros de aur, de care atârna un medalion. Pe medalion era pictat portretul unei păpuși de lemn.

Portretul ăla e al meu! Doamna aceea e Zâna! își zise în gând Pinocchio, recunoscând-o numaidecât: și nebun de bucurie, încercă să strige:

— Oh! Zâna mea! Zâna mea dragă!

Dar în loc de vorbe, îi ieși din gât un zbieret așa de spart și prelung, încât

făcu să rătă pe toți spectatorii și mai cu seamă pe toți copiii care se aflau în Circ.

Atunci directorul, ca să-l învețe minte că nu stă frumos să răgi în fața publicului, îi trase o lovitură cu coada biciului peste bot.

Bietul măgaruș, scoțând limba d-un cot, începu să-și lingă nasul și-l linse aproape cinci minute crezând că poate astfel să-și potolească durerea.

Dar care nu-i fu deznădejdea când uitându-se în sus încă o dată, văzu că loja era goală și Zâna se făcuse nevăzută!

Simți că se sfârșește: ochii i se umplură de lacrimi și începu să plângă cu hohote. Nimeni însă nu băgă de seamă, și mai puțin decât toți, directorul, care trosnind iarăși din bici, strigă:

— Haide, Pinocchio! Arată acum acestor domni cu câtă grație știi să sari prin cercuri.

Pinocchio încercă de două sau de trei ori: dar de câte ori ajungea în fața cercului, în loc să treacă prin el, trecea frumușel pe dedesubt. În sfârșit, făcu o sfortare și trecu prin el, dar picioarele de dinapoi îi rămaseră prinse în cerc; așa că bietul măgaruș căzu grămadă la pământ.

Când se sculă, era șchiop de amândouă picioarele și cu mare greutate putu să se întoarcă în grajd.

— Să vină Pinocchio! Vrem să vedem măgarușul! strigau copiii mișcați și înduioșați de trista întâmplare.

Dar în seara aceea măgarușul nu se mai arătă. A doua zi dimineața, veterinarul, adică doctorul dobitoacelor, consultându-l, a declarat că rămâne șchiop toată viața. Atunci directorul spuse grăjdarului:

— Ce vrei să fac cu un măgar șchiop? Să-l țin pe mâncare degeaba? Du-l în obor și vinde-l.

Sosiți în obor, găsiră repede un cumpărător, care întrebă pe grăjdar:

— Cât ceri pe măgarușul ăsta șchiop?

— Douăzeci de galbeni.

— Eu îți dau douăzeci de parale. Crede-mă că nu-l iau ca să mă slujesc de el, îl iau pentru piele. Văd că are pielea tare, și vreau să-mi fac din ea o tobă pentru banda de muzicanți din sat de la noi.

Vă puteți lesne închipui, dragii mei copii, ce plăcere simți măgarușul, când auzi că o să-i facă pielea tobă.

Cumpărătorul, după ce plăti cele douăzeci de parale, duse măgarușul pe o stâncă din marginea mării, și după ce-i atârână un bolovan de gât și îl legă de un picior cu o funie pe care o avea în mână, îi dădu un brânci și îl aruncă în apă.

Măgarușul cu bolovanul de gât, căzu repede la fund, iar cumpărătorul, ținând mereu funia în mână se așeză pe stâncă, așteptând ca măgarul să moară înecat, și pe urmă să-l jupoaie de piele.

XXXIV

Pinocchio aruncat în mare, e mâncat de pești și se preface iarăși în păpușă ca mai înainte, dar pe când înota ca să iasă din apă, e înghițit de Balena cea îngrozitoare.

După cincizeci de minute de când măgarușul se afla în fundul apei, cumpărătorul își zise:

Până acum bietul meu măgaruș șchiop trebuie să se fi înecat. Ia să-l scoatem, și să facem din pielea lui o tobă strașnică.

Și începu să tragă de funia cu care îl legase de picior, și trase, trase, trase, până când văzu că iese la suprafața apei ia ghiciți ce? În loc de un măgaruș mort, văzu ieșind din apă păpușica vie care se zvârcolea ca un țipar.

Când dădu cu ochii de păpușă de lemn, bietului om i se păru că visează și rămase încremenit locului, cu gura căscată și cu ochii zgâiți.

După ce își veni în fire, zise plângând și bombănind:

— Dar măgarușul pe care l-am aruncat în mare, unde e?

— Măgărușul acela sunt eu! răspunse păpușa râzând.
— Tu?
— Eu.
— Ah! Pungașule! Vrei să-ți bați joc de mine?
— Să-mi bat joc de dumneata? Nicidecum, jupâne: îți vorbesc serios.
— Dar cum se face că tu, care până mai adineauri erai măgar, cât stătuși în fundul apei, te făcuși păpușe de lemn?
— Poate că din pricina apei de mare. Marea îți joacă uneori asemenea feste.
— Țineți gura, prichindelule! Ia te rog să nu mai râzi pe socoteala mea. Vai de tine, dacă-mi ies din balamale.
— Ei bine, jupâne, vrei să știi toată povestea? Dezleagă-mă de picior și ți-o spun.

Bietul cumpărător păgubaș, curios să cunoască povestea, desfăcu nodul funiei cu care era legată păpușa. Pinocchio simțindu-se slobod ca păsările văzduhului, începu să-i povestească așa:

— Trebuie să știi ca mai-nainte eram o păpușă de lemn cum sunt acum: dar era gata gata să devin băiat ca atâția alții. Însă din pricină că nu prea aveam gust de carte m-am luat după niște haimanale de prieteni, am fugit de acasă și într-o bună dimineață când m-am deșteptat din somn, m-am pomenit preschimbat într-un măgar cu niște urechi și cu o coadă atât! Cât mi-era de rușine, nu poți să-ți închipui! O rușine, jupâne dragă, cum nu ți-aș dori-o deloc dumitale! Scos la vânzare în oborul de vite, fui cumpărat de directorul unui Circ, care își puse în cap să facă din mine un dansator de forță și să mă învețe să sar prin cercuri; dar într-o seară în timpul spectacolului, căzui rău, și rămăsei șchiop de amândouă picioarele din față. Atunci directorul nemaivând ce să facă cu un măgar șchiop, m-a scos și el la vânzare, și dumneata m-ai cumpărat.

— Păcatele mele! Și te-am plătit cu douăzeci de parale. Acuma, ia să-mi spui, cine îmi plătește mie paguba?

— Și pentru ce m-ai cumpărat? Ca să-ți faci din pielea mea o tobă!

— Vezi bine, unde să mai găsesc eu altă piele.

— Nu te frământa degeaba, jupâne. Lumea e plină de măgari!

— Dar ia spune-mi, ștregar obraznic: povestea ta s-a sfârșit?

— Nu, răspunse păpușa, numai două vorbe și-am isprăvit. După ce m-ai cumpărat, m-ai adus aici ca să mă omori, dar, învins de un simțământ de milă, mi-ai legat un bolovan de gât și m-ai aruncat în fundul apei. Simțământul ăsta de delicatețe, îți face multă cinste, și o să-ți fiu veșnic recunoscător. Numai că dragă jupâne, când ți-ai întocmit socotelile nu te-ai gândit și la Zână.

— Care Zână?

— Măicuța mea, care, ca toate mamele bune, își iubește mult copiii și nu-i pierde din ochi niciodată, îi ajută în nenorocire, chiar când copiii din pricina neascultării și relei lor purtări, ar merita să fie lăsați de capul lor. Așadar îți spunem că Zâna, cum mă văzu în primejdie de înec, trimise repede în ajutorul meu o sumedenie de pești, care, crezându-mă mort de-a binelea, începură să mă mănânce! Și cu câtă lăcomie! N-am crezut niciodată că peștii sunt mai nesățioși decât copiii! Care îmi mănâncă urechile, care botul, care gâtul, care coama, care pielea de pe picioare, care pielea de pe spinare și printre toți, fu și un peștișor atât de delicat, c-a binevoit să-mi mănânce coada.

— De azi înainte, spuse cumpărătorul scârbit, mă jur să nu mai mănânc carne de pește. Mi-ar veni greață să spintec o guvidă sau un calcan prăjit și să găsesc înăuntru o coadă de măgar!

— Te cred, adăugă păpușa râzând. De altfel trebuie să știi că după ce peștii au isprăvit de mâncat tot învelișul măgăresc, care mă acoperea din cap până în picioare, au dat bineînțeles de os sau mai bine zis, au dat de lemn, pentru că, după cum vezi, sunt croit dintr-un lemn foarte tare. Dar după ce mușcară de câteva ori, peștii cei lacomi băgară numaidecât de seamă că lemnul nu era marfă pentru dinții lor, și scârbiți de mâncarea asta nemistuitoare își căutară de drum, fără măcar să-mi mulțumească. Și uite cum se face că dumneata, când ai tras de funie, ai găsit o

păpușe vie în loc de un măgar mort.

— Nu-mi pasă de povestea ta! strigă cumpărătorul îndârjit. Eu știu c-am cheltuit douăzeci de parale ca să te cumpăr, și nu vreau să rămân păgubit. Știi ce am să fac? O să te vând pentru ars în foc.

— N-ai decât să mă vinzi: mi-ar părea foarte bine! spuse Pinocchio.

Și zicând acestea, dintr-o săritură se azvârli în apă. Înotând voios și depărtându-se de mal, îi strigă bietului cumpărător:

— Rămâi cu bine jupâne; dacă ai nevoie de o piele pentru tobă, adu-ți aminte de mine, și răsând, înotă mereu; apoi, uitându-se înapoi, urlă și mai tare:

— Rămâi cu bine, jupâne dacă ai nevoie de lemne de foc, să-mi scrii.

Cât ai clipi din ochi atât se depărtase de țărm că aproape nu se mai vedea; pe luciul mării nu se zărea decât un punctuleț negru, care din când în când scotea picioarele din apă și da din ele, ca un delfin când se joacă.

Pe când Pinocchio înota la voia întâmplării, zări în mijlocul mării, o stâncă, albă ca marmura, și în vârful stâncii, o căpriță drăgălașă, care behăia rugător și îi făcea semn să se apropie. Lucrul cel mai ciudat era că lâna căpriței, în loc să fie albă, neagră, sau de culori amestecate, cum au toate caprele, era aurie, dar de un auriu așa de strălucitor, că semăna foarte mult cu părul Copiliței celei frumoase.

Vă puteți lesne închipui cât de tare începuse să-i bată inima bietului Pinocchio! Îndoindu-și puterile și avântul, se îndreptă înot spre stânca cea albă trecuse de calea jumătate, când ieși deodată din fundul apei și veni spre el un cap îngrozitor de monstru marin, cu gura căscată ca o prăpastie, și cu trei rânduri de măsele ai fi înghețat de frică de l-ai fi văzut zugrăvit numai.

Știți cine era acel monstru marin?

Era nici mai mult nici mai puțin decât uriașa Balenă despre care am pomenit de atâtea ori în povestea noastră, și care pentru prăpădul ce-l făcea și pentru lăcomia ei nesățioasă, fusese supranumită „Spaima peștilor și a pescarilor”.

Închipuiți-vă groaza bietului Pinocchio la vederea monstrului: încercă să-l ocolească, să schimbe drumul; încercă să fugă dar acea imensă gură căscată se apropia mereu cu iuțeala unei săgeți.

— Grăbește-te, Pinocchio, pentru Dumnezeu! strigă behăind căprița.

Pinocchio înota deznădăjduit dând din mâini și din picioare.

— Fugi, Pinocchio, iute! Se apropie monstrul!

Și Pinocchio adunându-și toate puterile, înaintă cu mai multă furie.

— Păzește, Pinocchio! Monstrul te ajunge! Uite-l! Uite-l! Fugi pentru Dumnezeu, ori ești pierdut

Iar Pinocchio, înotând mai repede ca oricând, înainta, înainta, înainta, ca un glonț de pușcă.

Deja se apropiase de stâncă, și căprița se pregătea să-i întindă piciorușele ca să-i ajute să iasă din apă dar!

Dar era prea târziu! Monstrul îl ajunsese. Monstrul, trăgându-și răsuflarea, sorbi pe biata păpușă, cum ar fi sorbit un ou de găină și o dădu pe gât cu atâta repeziciune și lăcomie, încât păpușa căzând în trupul Balenei, se izbi așa de tare c-a rămas năucită aproape un sfert de ceas.

Când își veni în fire, nu putu să-și dea seama pe ce lume se află. În preajma lui Pinocchio era un întuneric așa de negru și adânc, încât i se părea că intrase cu capul într-o călimară cu cerneală. Trase cu urechea, dar nu auzi nici o șoaptă, doar din când în când simțea că-i atinge fața puternice adieri de vânt. La început nu se dumiri cam de unde venea vântul; dar pricepu numaidecât că ieșea din plămâni monstrului. Pentru că trebuie să știți că Balena suferea grozav de înecăciune, și când răsufla părea că urlă crivățul.

Pinocchio încercă să-și facă puțin curaj: dar când se convinse că se află închis în pânțelele unui monstru marin, începu să plângă și să țipe și plângând spunea:

— Ajutor! Ajutor! Oh! Săracul de mine! Nu e nimeni care șa vină să mă scape!

— Cine vrei să te scape, nefericitule? răsună în întuneric o voce răgușită ca de chitară spartă.

— Cine vorbește acolo? întrebă Pinocchio, simțind că îngheață de frică.

— Eu sunt! Biata Lacherdă, înghițită de Balenă odată cu tine. Dar tu ce fel de pește ești?

— Eu n-am de-aface nimic cu peștii. Eu sunt păpușă.

— Atunci dacă nu ești pește, de ce te-ai lăsat să fii înghițit de monstru?

— Nu m-am lăsat eu; el m-a înghițit! Și acum ce o să ne facem în întunericul ăsta?

— Să răbdăm și sa așteptăm până când Balena ne-o mistui pe amândoi...

— Dar eu nu vreau să fiu mistuit! urlă Pinocchio, începând din nou să plângă.

— Nici eu n-aș vrea să fiu mistuită, adăugă Lacherdă, dar sunt destul de înțeleaptă și mă mângâi cu gândul că atunci când te naști Lacherdă, e mai frumos să mori în apă decât în untdelemn!

— Prostii! strigă Pinocchio.

— Asta e părerea mea! răspuse Lacherdă și, cum zice orice Lacherdă care gândește, părerile trebuiesc respectate!

— În sfârșit vreau să plec de aici vreau să fug.

— Fugi, dacă poți!

— E mare Balena asta care ne-a înghițit? întrebă păpușa..

— Închipuiește-ți că e lungă de un kilometru, fără să socotești coada.

Pe când convorbeau astfel prin întuneric, lui Pinocchio i se păru că vede departe, departe, o lumină.

— Ce o fi lumina aia de acolo de departe? spuse Pinocchio.

— O fi vreun tovarăș de nenorocire, care așteaptă ca și noi să fie mistuit!

— Mă duc să-l gălesc. Nu s-ar putea oare să fie vreun pește bătrân care să-mi arate pe unde să fug?

— Îți doresc din inimă, dragă păpușo!

— Rămâi cu bine, Lacherdo!

— Umblă sănătoasă, păpușico! Și izbândă bună.

— Când ne mai vedem?

— Cine știe? Mai bine nici să nu ne mai gândim!

XXXV

Pinocchio găsește în pântecul Balenei... ia ghiciți pe cine? Citiți capitolul acesta și-o să aflați.

Pinocchio, de-abia își luă ziua bună de la prietena sa Lacherda, și începu să bâjbâie prin întuneric, și mergând pe dibuite prin pântecul Balenei, se îndreptă încet-încet, spre lumina ce se vedea licărind în depărtare.

Pe când mergea, simțea că i se afundă picioarele într-o mocirlă alunecoasă și moale, care împrăstia un miros de pește prăjit, ca în postul cel mare.

Cu cât înainta, cu atât lumina se făcea mai vie și mai strălucitoare, până când ajunse în sfârșit; și când ajunse, ce credeți c-a găsit? Găsi o măsuță întinsă, și pe măsuță o lumânare aprinsă înfiptă într-o sticlă verde, iar la masă ședea un unchiaș cu părul alb ca zăpada care ronțăia niște peștișori vii, dar așa de vii că uneori îi scăpau din gură.

În fața acestei priveliști, pe Pinocchio îl apucă o veselie așa de mare și neașteptată, că pe-aci, pe-aci era să leșine.

Îi venea să râdă, să plângă, îi venea să spună mii de lucruri: și în loc de acestea îngână cuvinte neînțelese și încurcate. În sfârșit, izbuti să scoată un strigăt de bucurie, și desfăcându-și brațele și aruncându-se de gâtul unchiașului, începu să urle:

— Oh! Tată dragă! Te-am găsit în sfârșit! De acum încolo nu te mai părăsesc niciodată, niciodată, niciodată!

— Oare ochii nu mă înșeală? adăugă unchiașul, frecându-se la ochi. Așadar tu ești dragul meu Pinocchio?

— Da, da, eu sunt, chiar eu! Nu-i așa că m-ai iertat, spune? Oh! Tăticul meu scump, cât ești de bun!... Și când mă gândesc că eu... Oh! Dacă ai ști câte necazuri au

căzut peste capul meu, și câte am pătit! Închipuiește-ți că în ziua în care ți-ai vândut sumanul și mi-ai cumpărat un Abecedar ca să mă duc la școală, m-am dus să văd păpușile, și tartorul lor a vrut să mă pună pe foc ca să-și frigă berbecul, apoi tot el îmi dete cincii galbeni de aur ca să ți-i aduc, dar m-am întâlnit cu Vulpoiul și Cotoiul, iar ei m-au dus la Hanul Racului Roșu, unde s-au ospătat ca niște lupi, și plecând singur pe câmp mi-au ieșit tâlharii în cale și s-au luat după mine, eu am rupt-o la fugă, ei după mine, până când m-au spânzurat de craca Stejarului-urias, de unde Copilița cu părul bălai a trimis o trăsurică să mă ia, și doctorii când m-au consultat, au spus numaidecât: „Dacă n-a murit, atunci e semn că trăiește încă”, atunci mi-a scăpat o minciună și nasul a început să-mi crească de nu mai încăpea pe ușă, așa că am plecat cu Vulpoiul și Cotoiul să sădesc cei patru galbeni de aur, pentru că unul îl cheltuisem la han, și papagalul a început să râdă, și în loc de două mii de galbeni, n-am mai găsit nici unul, iar judecătorul când a aflat c-am fost jefuit, m-a băgat la închisoare, ca să dea satisfacție hoților, de unde, ieșind, am văzut o boltă de struguri în câmp, am fost prins în cursa dihorilor și țăranul mi-a pus zgarda de câine ca să-i păzesc cotețul, și când mi s-a recunoscut nevinovăția mi-a dat drumul, iar șarpele cu coada din care ieșea fum, începu să râdă și îi plesni o vână din piept, așa că m-am întors la Copilița cea frumoasă, care murise, și Porumbelul văzându-mă că plâng, mi-a spus: „Am văzut pe tatăl tău că-și cioplea o luntrișoară ca să plece să te caute” și eu îi zisei: „Oh! Dacă aș avea și eu aripi!”, iar el îmi spuse: „Vrei să vii la tatăl tău?” și eu îi spusei: „Vezi bine, dar cine mă duce?” iar el îmi spuse: „Te duc eu” iar eu îl întrebai: „Cum?” iar el îmi răspunse: „Încalecă pe mine” și astfel am călătorit toată noaptea, apoi dimineața toți pescarii care se uitau pe mare mi-au spus: „E un biet tată într-o barcă, gata să se înece” și eu de departe te-am recunoscut numaidecât, pentru că mi-o spunea inima, și ți-am făcut semn să te întorci pe mal.

— Te-am recunoscut și eu, spuse Geppetto, și m-aș fi întors bucuros la mal; dar cum era să fac? Marea era înfuriată și un val mi-a răsturnat luntrea. Atunci o Balenă groaznică care se găsea pe aproape, de-abia m-a văzut în apă și s-a repezit la mine, scoțând limba afară, mă apucă dintr-o dată, și m-a înghițit ca pe-o alună.

— Și de câtă vreme stai închis aici înăuntru? întrebă Pinocchio.

— De atunci și până acum, trebuie să fie doi ani: doi ani Pinocchio, doi ani care mi-au părut ca două veacuri!

— Și cum ai făcut să trăiești până acum? Lumânarea unde-ai găsit-o? Chibriturile cu care ai aprins-o, cine ți le-a dat?

— O să-ți povestesc totul. Trebuie să știi că tot furtuna care mi-a răsturnat barca, a făcut să se scufunde și un vapor eu marfă. Marinarii au scăpat toți, dar vaporul a căzut la fund și aceeași Balenă, care în ziua aceea avea o poftă de mâncare grozavă, înghiți și vaporul...

— Cum! L-a înghițit dintr-o dată? întrebă Pinocchio mirat.

— Pe tot dintr-o dată: a scuiat numai catargul pentru că-i rămăsese printre dinți. Noroc pentru mine că vaporul era încărcat nu numai de carne păstrată în cutii de cositor, dar și de pesmeți, adică de pâine prăjită, de sticle cu vin, de struguri uscați, de caș, de cafea, de zahăr, de lumânări de stearină și de cutii cu chibrituri de ceară. Așa că mulțumită lui Dumnezeu, am putut s-o duc astfel doi ani: astăzi însă toate sunt pe isprăvite: nu mai am nimic de mâncat, și lumânarea asta aprinsă, e singura lumânare ce mi-a mai rămas.

— Atunci?

— Atunci, dragul meu, o să rămânem amândoi pe întuneric.

— Ascultă, tăticele drag, spuse Pinocchio, nu mai e vreme de pierdut. Trebuie să fugim repede.

— Să fugim? Dar cum?

— Să ieșim prin gura Balenei și să ne aruncăm înot în mare.

— Bine vorbești tu: însă eu, dragă Pinocchio nu știu să înot.

— Ce are a face? Încaleci pe mine, eu știu să înot bine și te duc sănătos până la țarm.

— Degeaba încerci, copile dragă! adăugă Geppetto dând din cap și zâmbind cu

amărăciune. Ți se pare cu putință ca o păpușă, înaltă de-abia d-un metru cum ești tu, să aibă atâta putere să mă ducă înot în spinare?

— Încearcă și-o să vezi! În orice caz, dacă ne e scris să murim, o să ne mângâiem cel puțin c-am murit împreună.

Și fără să mai stea la gânduri, Pinocchio puse mâna pe lumânare, și luând-o înaintea sa să lumineze calea, spuse tatălui său:

— Ține-te după mine, și n-avea nici o frică.

Merseră astfel o bună bucată de drum, și trecură prin tot corpul și stomacul Balenei. Dar când ajunseră aproape de gura enormă a monstrului, se opriră puțin ca să arunce o privire și să aleagă momentul prielnic pentru fugă.

Trebuie să știți că monstrul fiind tare bătrân și bolnav de înecăciune și de bătaie de inimă, era silit să doarmă cu gura deschisă: așa că Pinocchio ducându-se până unde începea gâttelej monstrului și uitându-se în sus, putu să vadă afară un crâmpei de cer și minunata lumină a lunii.

— Acum e momentul s-o ștergem, șopti el întorcându-se către tatăl său. Balena doarme dusă, marea e liniștită și luminată ca ziua. Vino, ține-te după mine, peste puțin timp suntem scăpați.

Zis și făcut, săriră peste gâttelej monstrului, și ajungând în gura lui nesfârșită, începură să umble în vârful picioarelor pe limba lui, o limbă așa de lată și lungă, încât părea un bulevard.

Tocmai se pregăteau să se arunce înot, când, deodată, Balena strănută, și strănutând, făcu o zguduitură așa de puternică încât Pinocchio și Geppetto se pomeniră aruncați din nou în adâncul stomacului monstrului.

Iar în furia aruncăturii, lumânarea se stinse, și tatăl și fiul rămaseră pe întuneric.

— Ei acum? întrebă Pinocchio, posomorându-se.

— Acum, băiatul tatei, s-a sfârșit cu noi.

— Pentru ce s-a sfârșit? Dă-mi mâna și bagă de seamă să nu te împiedici.

— Unde mă duci?

— Trebuie să încercăm iarăși să fugim. Vino cu mine și n-avea nici o frică.

Zicând acestea, Pinocchio luă pe tatăl său de mână, și umblând în vârful picioarelor, săriră amândoi peste gâttelej monstrului; apoi pășiră pe limbă și trecură și peste cele (trei șiruri de dinți. Înainte însă de-a face săritura hotărâtoare, prichindelul spuse lui Geppetto.

— Încalecă pe spinarea mea și ține-te bine. De rest mă îngrijesc eu.

De-abia Geppetto se așezase bine în spinarea fiului său, și îndrăznețul Pinocchio, sigur de ce făcea, se aruncă în apă și începu să înoate. Marea era liniștită ca untdelemnul, luna strălucea în toată măreția ei, și Balena dormea un somn așa de adânc, încât nu l-ar fi deșteptat nici tunul.

XXXVI

În sfârșit Pinocchio încetează de a mai fi păpușă, și devine băiat.

Pe când Pinocchio înota sprinten ca să ajungă la țârm, băgă de seamă că tatăl său, care stătea călare pe spinarea lui cu picioarele pe jumătate în apă, tremura ca și cum ar fi fost scuturat de friguri.

Tremura de frig sau de frică? Cine știe? Poate și una și alta. Dar păpușa, crezând că tremură de frică, îl îmbărbăta spunându-i:

— Curaj, tată! Peste câteva minute ajungem la țârm și suntem scăpați.

— Dar unde vezi tu țârmul? întrebă unchiașul devenind și mai îngrijorat, și strângând din ochi, cum fac croitorii când bagă așa în urechile acului. Mă tot uit în toate părțile și nu văd decât cer și apă.

— Dar eu văd și țârmul! spuse păpușa. Trebuie să știi că sunt ca pisica: văd mai bine noaptea decât ziua.

Bietul Pinocchio se căznea să fie vesel: dar încet, încet, începu să se descurajeze: puterile îi slăbeau, respirația îi era greoaie și obosită. În sfârșit nu mai

putea, și țărml era încă departe.

Înotă până nu mai putu: apoi întorcând capul spre Geppetto, îi spuse cu vocea întretăiată:

— Tată, ajută-mă că mor.

Și tatăl și fiul erau gata să se înece, când auziră o voce ca de chitară spartă care zise:

— Cine țipă că moare?

— Eu și cu bietul tata!

— Cunosc glasul ăsta! Tu ești Pinocchio! Eu sunt Lacherdă, tovarășul tău de închisoare din pântecul Balenei.

— Cum ai scăpat de acolo?

— Am făcut ca tine. Tu mi-ai arătat drumul și după tine am fugit și eu.

— Lacherdo dragă, sosești la vreme! Te rog, pentru dragostea ce-o porți copiilor tăi: ajută-ne, că suntem pierduți.

— Bucuros, din toată inima. Agățați-vă amândoi de coada mea. În patru minute vă duc la mal.

Geppetto și Pinocchio, după cum lesne vă puteți închipui, primiră numaidecât dar în loc să se agațe de coadă, găsiră mai nimerit să se așeze pe spinarea Lacherdei.

— Suntem prea grei? o întrebă Pinocchio.

— Grei? Nici gând: parcă duc în spinare două coji de nucă! răspuse Lacherdă, care avea un trup așa de robust că părea un vițel de doi ani.

Ajunși la țarm, Pinocchio sări pe mal ca să ajute pe tatăl său să sară și el: apoi se întoarse spre Lacherdă, și cu glasul mișcat îi spuse:

— Prietene, mi-ai salvat tatăl! Așa că nu găsesc cuvinte ca să-ți mulțumesc îndeajuns! Dă-mi voie cel puțin să te sărut în semn de veșnică recunoștință!

Lacherdă scoase botul din apă, și Pinocchio, îngenunchid la pământ, îi dădu o sărutare călduroasă pe gură. La această pornire de dragoste duioasă și sinceră, biata Lacherdă, care nu era obișnuită, se simți atât de mișcată, încât de rușine să nu plângă ca un copil, își vârî repede capul în apă, și se făcu nevăzută.

În vremea aceasta se făcuse ziuă.

Atunci Pinocchio, dând brațul tatălui său, care abia se ținea pe picioare, îi spuse:

— Sprijină-te de mine, dragă taticule, și să mergem.

O să pășim încet-încet, ca furnicile, și când vom obosi, o să stăm jos să ne odihnim.

— Și unde mergem? întrebă Geppetto.

— Să găsim vreo casă sau o colibă, unde să ne dea un codru de pâine și niște paie să ne culcăm.

Nu făcuseră nici o sută de pași, și văzură în marginea șanțului doi cerșetori, care cu mâinile întinse cereau de pomană. Erau Vulpoiul și Cotoiul: dar nu mai semănau deloc cu cei de altădată. Închipuți-vă că Cotoiul, tot prefăcându-se orb, orbise de-a bine-lea iar Vulpoiul îmbătrânit, cu pielea jigărită și buburoasă, nu mai avea nici coadă. Așa e. Acest jalnic hoțoman, căzut în mizeria cea mai ticăloasă, a fost silit într-o bună zi să-și vândă pâine și coada lui frumoasă unui negustor ambulant, care o cumpăraseră ca să-și facă o apărătoare de muște.

— O! Pinocchio! strigă Vulpoiul cu voce jalnică, fie-ți milă de acești doi bieți schilozi!

— Schilozi! repetă Cotoiul.

— Cale bună, șarlatanilor! răspuse păpușa. M-ați păcălit o dată, acum vă pierdeți vremea degeaba.

— Crede-ne, Pinocchio, astăzi suntem săraci lipiți pământului, și foarte nenorociți!

— Foarte nenorociți! repetă Cotoiul.

— Dacă sunteți săraci, vina e a voastră. Amintiți-vă de proverbul care zice: „Banul de haram, de haram se duce”. Rămas bun șarlatanilor.

— Fie-ți milă de noi!

— De noi! repetă Cotoiul.

— Rămas bun, șarlatanilor! Aduceți-vă aminte de proverbul care zice: „Cine fură haina oaspetelui său, de obicei moare fără cămașă”.

Și zicând astfel, Pinocchio și Geppetto își văzură liniștiți de drum. După ce făcură încă o sută de pași, văzură în capul unei cărări, în mijlocul câmpiei, o colibă frumoasă de paie, cu acoperișul din olane și cărămidă.

— Coliba aceea trebuie să fie locuită de cineva, spuse Pinocchio. Haidem acolo, și să batem la ușă.

Într-adevăr se duseră și bătură la ușă.

— Cine e? spuse o voce dinăuntru.

— Un biet tată cu fiul său, fără pâine și fără adăpost, răspunse prichindelul.

— Întoarce cheia, și ușa se deschide, spuse aceeași voce.

Pinocchio întoarse cheia și ușa se deschise. Abia intrați înăuntru, se uitară încoace, se uitară încolo, dar nu văzură pe nimeni.

— Unde o fi stăpânul colibei? spuse Pinocchio mirat.

— Uite-mă colea sus!

Tatăl și fiul se uitară în tavan și văzură așezat pe o grindă pe Greierașul-vorbitor.

— Oh! Scumpul meu Greieraș spuse Pinocchio închinându-se până la pământ.

— Acuma îmi zici „scumpul tău Greieraș” nu e așa? Dar ți-aduci aminte de atunci, când ca să mă gonești din casă, mi-ai tras cu ciocanul în cap?

— Ai dreptate Greierașule! Gonește-mă și tu la rândul tău trage-mi și tu cu ciocanul în cap: dar ai milă de bietul meu tată...

— Lasă... nu te mai tângui: o să am milă și de tată și de fiu! Dar am vrut să-ți aduc aminte de mojicia ta, ca să te înveți minte că în lume, pe cât poți e bine să fii îndatoritor cu toți, dacă vrei să fie și alții cu tine la vreme de nevoie.

— Ai dreptate, Greierașule, ai multă dreptate; și o să-mi bag bine în cap lecția ce mi-o dăduși. Dar, ia spune-mi, cum ai făcut de ți-ai cumpărat coliba asta frumoasă?

— Coliba mi-a dăruit-o ieri o capră drăguță, cu lâna galbenă ca aurul.

— Și capra unde s-a dus? întrebă Pinocchio foarte curios să afle.

— Nu știu.

— Când o să se întoarcă?

— Niciodată: A plecat ieri amărâtă și tristă, și behăind, părea că zice: „Bietul Pinocchio!... De-acum n-am să-l mai văd! Nu mai încape vorbă că l-a mâncat Balena!”

— A spus așa? Atunci e dânsa? Chiar dânsa, Zâna mea dragă! începu să urle Pinocchio, sughițând și plângând cu hohot.

După ce plânse bine, își șterse ochii, și pregătind un pătuț de paie îl culcă pe bătrânul Geppetto. Apoi întrebă pe Greierașul-vorbitor:

— Ascultă, Greierașule, unde aș putea să găsesc un pahar de lapte pentru bietul tata?

— Peste trei ogoare de-aici se află un grădinar Giangio, care are vaci. Du-te la el și-o să găsești laptele ce-ți trebuie.

Pinocchio se duse într-un suflet acasă la grădinarul Giangio, dar grădinarul îi spuse?

— Cât lapte vrei?

— Un pahar plin.

— Un pahar de lapte costă un gologan, și banii înainte.

— N-am nici o para chioară! răspunse Pinocchio, încremenit și descurajat.

— Rău, păpușico dragă, adăugă grădinarul. Dacă n-ai nici o para chioară, nici eu n-am un pic de lapte.

— Bine! spuse Pinocchio, și dădu să plece.

— Așteaptă puțin! îi spuse Giangio. Poate c-o să ne învoim. Vrei să învârtești la roată?

— Ce e aia roată?

— O unealtă pe lemn care servește să scoți apa din puț ca să uzi zarzavaturile.

— O să încerc.

— Așadar, scoate-mi o sută de găleți cu apă, și în schimb îți dau un pahar de lapte.

— Foarte bine.

Giorgio duse păpușica în grădină și îi arătă cum să învârtască roata.

Pinocchio se puse numaidecât pe lucru; dar până să scoată cele o sută de găleți cu apă, era lac de sudoare din tălpi și până în creștet. O astfel de caznă nu încercase niciodată.

— Până astăzi, mi-a învârtit la roată, măgărușul meu, spuse grădinarul; dar astăzi bietul dobitoc e gata să-și dea sufletul.

— Mă lași să-l văd și eu? spuse Pinocchio.

— Bucuros.

Când Pinocchio intră în grajd, văzu întins pe paie un măgăruș plâpând, sfârșit de foame și de oboseală. După ce s-a uitat lung la el, își zise în gând, tulburându-se puțin:

— Și totuși pe măgărușul ăsta îl cunosc! Figura lui nu mi-e nouă!

Și aplecându-se spre el, îl întrebă pe limba măgărească:

— Cine ești?

La întrebarea aceasta, măgărușul deschise ochii istoviți, și răspunse silabisind pe aceeași limbă:

— Sunt Fitul.

Apoi închise ochii și își dădu sufletul.

— Oh! Bietul Fitul! spuse Pinocchio cu glasul pe jumătate; și luând un smoc de paie își șterse o lacrimă care-i aluneca pe obraz.

— Te prăpădești cu firea pentru un măgar care nu te costă nimic? spuse grădinarul. Ce trebuie atunci să fac eu care an dat pe el o grămadă de parale?

— Știi de ce?... Îmi era prieten...

— Prieten cu tine?

— Coleg de școală!

— Cum?! strigă grădinarul, izbucnind într-un hohot de râs. Cum? Aveai măgari drept colegi de școală? Ne putem lesne închipui ce mai carte ai învățat!

Păpușica, simțindu-se atinsă de aceste cuvinte, nu răspunse: își luă paharul cu lapte aproape cald, și se întoarse spre colibă.

Din ziua aceea, cinci luni în șir, se scula de dimineață, cu noaptea în cap, ca să se ducă să învârtască la roată și să câștige astfel paharul de lapte care îi făcea atât de bine sănătății zdruncinate a tatălui său. Nu se mulțumi cu atât: încet-încet învăță să împletească coșulețe de răchita, și cu banii pe care îi lua pe ele, îndestulă cu multă chiverniseală nevoile zilnice. Ba făcu singur singurel un cărucior minunat ca să ducă la plimbare pe bietul lui tată în zile cu soare, să mai înghită oleacă de aer.

Iar seara, se trudea să scrie și să citească.

Își cumpărase din satul vecin o carte mare, căreia îi lipseau scoarțele și prima pagină, și cu ea își făcea lecțiile. În ce privește scrisul, se servea de un fus pe care îl ascuțise în formă de condei și deoarece n-avea nici călimară, nici cerneală, înmuia într-o sticlută plină cu zeamă de duche și de cireșe.

Așa că mulțumită voinței lui de a învăța, de a munci și a merge mereu înainte, nu numai că izbutise să îngrijească destul de bine binișorul de părintele lui bolnav, dar, ceva mai mult pusese de-o parte douăzeci de gologani ca să-și cumpere o hăinuță nouă.

Într-o dimineață spuse tatălui său:

— Mă duc colea în târgul vecin să-mi cumpăr o haină, o șapcă și o pereche de ghete. Când m-oi întoarce acasă, adăugă râzând, o să fiu așa de frumos îmbrăcat, încât o să semăn a boier mare.

Și după ce ieși din casă, începu să alerge vesel și mulțumit. Când deodată i se păru că-l cheamă cineva, și întorcându-se, văzu un Melc care ieșea din iarbă.

— Nu mă recunoști? întrebă Melcul.

— Parcă da, parcă nu...

— Nu-ți aduci aminte de melcul care era fată în casă la Zâna cu părul bălai? Nu-ți aduci aminte de atunci când am coborât să-ți deschid, și tu ai rămas cu

picioarul prins în uşă?

— Mi-aduc aminte de tot, strigă Pinocchio! Dar, ia spune-mi, Melcule dragă, unde ai lăsat-o pe Zâna? Ce face? M-a iertat? Îşi mai aminteşte de mine? Mă mai iubeşte? E departe de aici? M-aş putea duce s-o văd?

La toate întrebările acestea, făcute în pripă şi pe nerăsuflăte, Melcul răspunse tacticos ca de obicei:

— Pinocchio dragă! Biata Zână zace într-un pat la spital!

— La spital?

— Aşa cum îţi spun. Lovită de tot felul de necazuri, s-a îmbolnăvit greu de tot, şi nu mai are cu ce să-şi cumpere o felioară de pâine.

— Adevărat? Oh! Ce durere grozavă mi-ai pricinuit! Oh! Biata Zânişoară! Biata Zânişoară! Biata Zânişoară! Dacă aş avea un milion aş alerga degrabă să i-l duc. Dar n-am decât două lire... uite-le! Mă duceam să-mi cumpăr o haină nouă. Ia-le, Melcule, şi du-te repede de le du Zânei mele scumpe.

— Dar haina cea nouă?

— Ce îmi pasă mie de haina cea nouă? Mi-aş vinde şi zdrenţele astea de pe mine, ca să-i vin într-ajutor! Du-te, Melcule, nu mai pierde vremea şi peste două zile întoarce-te ca să-ţi mai dau ceva parale. Până acum am muncit ca să îngrijesc de tata, de-acum încolo o să muncesc cinci ceasuri mai mult ca să îngrijesc şi de măicuţa mea iubită. Mergi cu bine, Melcule, te aştept peste două zile.

Melcul, împotriva obiceiului său, începu să alerge ca o şopârlă în luna lui cuptor.

Când Pinocchio se-ntoarse acasă, tatăl său îl întrebă:

— Unde ţi-e haina cea nouă?

— N-am putut să găsesc una care să-mi vină bine. Aşa că o să-mi cumpăr altă dată!

În seara aceea, Pinocchio, în loc să stea de veghe până la zece, a stat până la miezul nopţii şi în loc de opt coşuleţe de nuiele făcu şaisprezece.

Apoi se aruncă în pat şi adormi. Pe când dormea i s-a părut că o vede în vis pe Zână, frumoasă şi zâmbitoare, care, după ce l-a sărutat, i-a spus:

Bravo Pinocchio! Pentru inima ta bună, îţi iert toate ştrengăriile de până astăzi. Copiii care îi ajută cu drag pe părinţii lor la nevoie şi îi îngrijesc în caz de boală, merită multă laudă, chiar dacă nu pot fi luaţi drept modele de supunere şi de purtare bună. Fii cuminte de-acum încolo, şi-o să fii fericit. Şi în clipa aceea visul se sfârşi, iar Pinocchio se trezi cu ochii holbaţi.

Închipuţi-vă mirarea lui nespusă, când deşteptându-se, băgă de seamă că nu mai era o păpuşă de lemn, dar că devenise un băiat ca toţi băieţii. Aruncă o privire în jurul lui şi în loc de coliba de paie, văzu o odăiţă curată şi gătită de ţi-era mai mare dragul. Sărind jos din pat, găsi un costum de haine nou, o şapcă nouă şi o pereche de ghete, care îi veneau turnate pe picior.

Îndată ce se îmbracă, îşi vârî mâinile în buzunar şi scoase un portofel de piele, pe care erau scrise aceste cuvinte: „Zâna cu părul bălai îi înapoiază scumpului ei Pinocchio cele două lire, şi îi mulţumeşte pentru inima lui bună”. Deschizând portofelul, în loc de două lire, găsi patruzeci de napoleoni de aur noi-nouţi.

Apoi se duse să se uite în oglindă şi i se păru că e altul. Nu mai văzu chipul obișnuit al păpuşii de lemn, ci văzu chipul rumen şi frumos al unui băieţel cu părul castaniu, cu ochii albaştri şi cu înfăţişarea veselă şi zâmbitoare ca un buchet de trandafiri, în mijlocul atâtor minuni, care veneau una după alta, Pinocchio nu mai ştia nici el dacă era treaz ori visa cu ochii deschişi.

— Dar tata unde e? strigă el deodată; şi intrând în odaia de alături, găsi pe bătrânul Geppetto sănătos, vioi şi bine dispus ca altădată, care, îşi reluase vechea lui meserie de tâmplar şi tocmai făcea o ramă frumoasă, împodobită cu frunze, flori şi capete de tot felul de animale.

— Lămureşte-mi un lucru tăticle: cum se explică schimbarea asta neaşteptată? îl întrebă Pinocchio, sărindu-i de gât şi acoperindu-l de sărutări.

— Această schimbare neaşteptată din casa noastră, e meritul tău, răspunse Geppetto.

- Cum meritul meu?
 - Pentru că atunci când copiii, din răi se fac buni, aduc veselia și fericirea în sânul familiilor lor.
 - Dar fostul Pinocchio de lemn unde s-o fi ascuns?
 - Uite-l colo! răspunse Geppetto, și îi arătă o păpușă sprijinită de un scaun, cu capul lăsat într-o parte, cu brațele în jos și cu picioarele unul peste altul și îndoite de la genunchi.
- Pinocchio se întoarse să-l privească și după ce se uită o clipă la el, își zise în gând cu mulțumire:
- Ce caraghios păream, când eram păpușă! Și ce mulțumit sunt acum c-am devenit și eu băiat ca toți băieții!